پیش لبز
(Foreword)

منير مومن

نچین

1. زرنوشت 04
2. آپ رنگ 09
3. آپءِ سرا گْواتءِ نبشتہ 15
4. بیل ءُ آلاڈ 17
5. بیوانکی دمکاں کْوارءَ کنان اِنت 19
6. بْرمش 22
7. چوتار 24
8. عشق، ارواہءِ کفن 26
9. ڈْروهاپ 30
10. سنجاپیں رولہ 33
11. همے عشق لَکھیں 35
12. عشقءِ حدیث 41
13. پُلے گْواتءِ اندیم اِنت 44
14. ماہ پھمیان اِنت 48
15. ماهکانءِ رندپداں 51
16. محرمیں راز 54
17. منی چندے دستونک ءُ لچہ 56
18. بالواں روک کُتہ تماشہ یے 59
19. سوتکال 63
20. دو تْرمپ دریا 66
21. همراهاں وتی هوشامءِ 67
22. تْران ءُ لیکہ 70
23. کسّئہ رمیزاں گپتگ اَنت 71

24. سفر بے رنگیں آچارے	72
25. آپءِ نمبگ هونءِ بو	73
26. رُژن آپ آبلہ	74
27. بینگ متکگ اَنت ڈُکالءَ	75
28. استال روچءِ دژمن انت	76
29. باهند	77
30. چولے دمکاں پوشان اِنت	78
31. پیرزالءَ را چے سما اِنت	80
32. راشد شکستءِ شاعری	81
33. ساهگ دزگیراں	82
34. تهنائیءِ آبادیں زِر	83
35. فرض ءُ حاجت	84
36. گروکی شهم	85
37. منی ساهگ آدینکے	86
38. شهنواز طاہرءِ شاعری	87

زرنوشت

یک رندے یک کسمانک نویسےءَ برنارڈشاۂ َ را ماں تھیٹرءَ وتی کسمانکءِ چارگءَ آئیءِ سرا ایراد گریءِ دعوت دات۔ برنارڈشاہ َ کسمانکءِ چارگءَ شُت بلئے چہ بنداتءَ بگر داں آسرءَ تھیٹرءِ تھا واب کپت۔ وھدے کہ کسمانک ھلاس بوت تہ ھمے کسمانک نویسءَ پہ گِلگ گُشت کہ " واجہ من ترا کسمانکءِ چارگ ءُ آئیءِ سرا ایراد گریءِ ھاترا گُشتگ اَت بلئے تو وَ سرجمیں وھدءَواب بوتگ ئے " تہ برنارڈشاۂ َدرّائینت کہ " واب وت اوں ایرادے اگاں تو بہ زان ئے "۔

انوں کہ قاضیءَ زرنوشت منءَ دات ءُ گُشت کہ ایشیءِ سرا چیزے نویس تہ من ھر چُند کہ کوشست کُت بلئے وتا واب گیتک نہ کُتءُ گوں قاضی ٓءِ منّتءَ پہ زرنوشتءِ نقشیں دامنءَ چیزے کِشکانی رندگءَ لاچار بوتگ آں گوں اے جزمءَ کہ ایشانی اھمیت پہ زرنوشتءَ ھچ اوں نہ اِنت۔

زرنوشت قاضی ٓءِ شیئرانی اولی دپتر اِنت ءُ یقینا اے بلوچی لبزانکءِ تہاگراں بھائیں مڈی یے ۔ پرچاکہ اے رنگیں لبزانک کہ آئیءِ ڈْروشم زرنوشتءِ تاکانی تہا گِندگ بیت۔ بلوچی لبزانک نہ بلکیں دنیاءِ ھر لبزانکےءَ دز بہ کپ ایت آ پہ ایشیءَ پھر بند ایت۔ اے سائنسی ءُ مادی دیمروئیءِ دئورءَ کہ مرچی ئیں " Communication "ءَ جسمانی رِشتہ ءُ سیالیاں انچو نزآرتگ۔ زرنوشتءِ لبزانک تیوگیں دنیاءِ پگرءِ یک دوئمیءَ رسینگءِ کارءَ کنتءُ بنی آدم ءُ فطرتءِ ھما نزّوکیءَ برجاہ دار ایت کہ چرائیءَ ابید زندمان مشینی کردے وَ جوڑ بوت کنت ۔ بلئے زندمان بوّگءِ راستیں ءُ حقیقی بزانتءَ گوں ھمدپ نہ بیت۔ ءُ منی ھیالءَ شائریءِ مستریں کار ھمیش اِنت کہ زندمانءَ زندمان دارگءِ جھدءَ بکنت۔

قاضی ٓ نوکیں شائرے وتی پگرءِ حوالہءَ اوں وتی شائریءِ اُمبرءِ حوالہءَ اوں۔ منءَ یات اِنت کہ قاضی ٓءَ انّوں شائری بنا کُتگ ءُ

زرنوشتءِ شائری قاضیءِ بنداتی شائریِ انت کہ شائر اے دئورءَ شیئر پہ مشقِ سخنءِ ھاترا پر بندایت۔ بلئے قاضیءَ گوں مسئلہ دگہ پیم اِنت۔ قاضیؔءَ چہ بنداتءَ وتی شائریءِ رہبند گیشینتگ اَنت ءُ یک نوکیں ءُ جوانیں رنگےءَ شیئر پربستگ۔ پرچا کہ قاضیؔءِ شائری مرچی بانداتءِ سنگمءِ سرا اوشتاتگ۔ قاضیؔ زیگیں گپّاں تھنا ھما بنیادءَ کنت کہ آ باندا اوں راست بوت کن اَنت، قاضیؔ انگریزیءِ اے مقولہ "The future of future is in the present"ءَ راست لیک ایت ءُ ھر دانائیں مردم وتی بانداتءَ چہ مرچیءَ بُنگیج کنت ۔ پرچا کہ آ دگہ وھدے بوتگ کہ شائریءَ دیوانگیءِ پیغام داتگ۔ مرچی شائریءِ منصب بدل بوتگ۔ مرچیگیں دئورءِ شائر اگاں دیوانگی اوں کنت تہ آئیءِ تہا دانائیءِ رازءَ گِندایت۔ مرچیگیں شائریءِ کار ھمیش اِنت کہ آ تہاریں شپاں روچءِ نامءَ بہ گپت ءُ قھریں نیمروچاں ساھیلی ٹْرانگے بہ ساچ ایت۔ مرچیگیں دئورءِ مردم شائری پمشکا وان ایت یا گوشدار ایت کہ آئیءِ پناہءَ زُرت بکنت۔ ءُ چہ امبروزءِ زمبلاں پہ سہتےءَ شمُشکار بہ بیت۔ ءُ سارتیں گیّنے کَشّ اِت بہ کنت ۔ پہ وشیں بانداتےءَ وابے دیست بہ کنت ءُ وابءَ حقیقت کنگءِ جہدءَ بہ کنتءُ قاضیؔءِ شیئراں اے دنیا داں ھما وھدءَ وتی پلّوءَ بندایت دانکہ اے دنیاءَ ساچانےءِ شوھاز اِنت، دانکہ زامریں بیکانی مسکیں ساھیلءِ عنبریں ٹْرانگے ءِحاکمی ھست اِنت۔ ءُ قاضیؔ داں ھما وھدءَ شیئر پر بندایت دانکہ " پاکدامنیں ھیال " " گنہگاریں نوبت"ءِ " بدآپ بوئیں منزل "ءَ پہ مسک ءُ مہلباں زَر اَنت ۔ قاضیؔ داں ھما وھدءَ شیئر پر بندایت دانکہ بزّگیں مہلوک زوراکانی ھاترا چو " راہ واریں " اولاکءَ گام جنان اَنت۔ پرچا کہ مرچیگیں دئورءَ شائریءِ ھمے لوٹ ٹہینتگ ۔ ءُ چریشیءَ اوں ا نگت کمّیں کہ ما چمّاں چِست کن ایں تہ گِند یں کہ اے وھدءَ چہ شائرءَ یک شرّیں ھکیمے بوّگءِ واھگ اوں داشتگ ءُ اے دئور چہ شرّیں شائرےءَ اے لوٹءَ اوں کنت کہ آ چو شرّیں ھکیمےءَ وتی چاگردءِ نادراھیاں بہ پہم ایت ، پَدّرِاش بہ کنت ءُ علاجءَ اِش بہ گْوش ایت ءُ وھدے قاضیؔ گْوش ایت کہ:

چاگردءَ پیرزو اِنت همے رنگیں جاورے
کہ زندماں چو کینسرءِ نادراہ یےءَ زَر ایت

تہ اِدا قاضیؔ اولی کارءَ کنت بزاں کہ چاگردءِ نادراھیءَ گِند ایت ءُ آئیءِ شونءَ دنت۔ ءُ وھدے آ گُوش ایت کہ:

مرچی پہ ھُل ءُ واھگ زردءَ غماں گوں دوچاں
نوکیں گُومے دیاں ، عہدانی ماہ ءُ روچاں

تہ اِدا آ دوئمی کارءَ گوں دلگوش بیت ءُ بلکیں وتی منصبءَ انگت اوں کمیں دیمترءَ ودّین ایت ۔ تھنا علاجءِ شونءَ نہ دنت بلکیں علاج کنئگءِ قولءَ اوں کنت۔

شائرءِ زمہ واریانی تہایک زمہ واری یے اے اوں گُوشگ بیت کہ آ ھست ءُ نیستءِ باروءَ چیزے بہ مار ایت پگر بہ کنت ءُ وتی جندءِ شوھازءِ کترھانی تہاچیزے حاصل بہ کنت تہ آ یک شرّیں اِزمکارے گُوشگ بیت۔ ءُ جْوانیں اِزمے ودی کُت کنت۔ ءُ زرنوشتءِ وانگءَ چہ رند انچو معلوم بیت کہ قاضیؔءِ یک مستریں مشکولی یے آئیءِ وتی جندءِ گار کنئگ ءُ شوھازگ اِنت۔ وتی یک نظمے ” ایوکی “ءِ تہاگُوش ایت کہ:

وتی جندءِ شوھازءَ درکپتاں
دیست نوکیں پدے ، پدانی تہءَ
پہک بیگواہ اَنت پہک سھرا اَنت

ءُ برے برے قاضیؔ ھمے بیگواھی ءُ سھرائیءِ دنزّانی تہانند ایت ءُ شوھازءَ سیل کنت کہ شوھاز وتارا وت چوں شوھاز ایت تہ آ گُوش ایت کہ:

درکپتگ شوھاز ، شوھازءَ وتی
سرچادرءَ!
ھم چو گنوکءَ بْرہنگیں
وت گوں وتی بے ساری ءَ
گْوازی کناں!!
ھر سِنگ ءُ دْرچک ءُ دار ءُ کُوھنیں تْرانگءَ

راضی کناں!!
یاتاں گوں دربازی کناں!
ترّاں ءُ گرداں سرجناں
شوھاز ، شوھازءَ وتی
سربوت روچے پمّنءَ
من کترہ یے بچکند اِت ءُ چارِات شوھازءِ نیمگءَ
من انچو مار اِت کہ شوھازءِ جند بیگواہ اِنت

قاضیؔ اِدا اوں وتی منصبءَ کمّیں دیمءَ بارت پرچا کہ کہ آ تھنا وتی جندءِ گار کنگ ءُ شوھازگءِ لیئبءَ لیئب نہ کنت بلکیں برے برے شوھاز چرائیءَ وتی جُستءَ کنت ءُ آ مردم کہ پہ وتی شوھازءَ داں اے ھدّءَ ایماندار بہ بیت آئیءَ را دھرءِ بے ھاجتیءِ مُج بیگواہ کُت نہ کنت ءُ آ اِزمکار کہ وتی اِزمءَ انچو وتی فرماں بردار جوڑ بہ کنت تہ اِزم آئیءَ شمشت نہ کنت ءُ ھمے یک مزنیں اِزمکارےءِ نشانی اِنت یورپءِ نگدکار گْوش اَنت کہ شائریءِ مستریں جوانی ھما اوست اِنت کہ آئیءَ وانوکانءَ آئیءِ سرا بیگ لوٹ ایت ۔ بزاں کہ شائر اگاں ھرچی اوں بہ گْوش ایت بلئے ھمے اوستءِ چادر چہ وانوکانی سرا دور مئیت۔ ءُ قاضیؔءِ شائریءِ تہا ھمے اوستءِ ساچان چہ بنداتءَ بگر داں آسرءَ ساھیل اِنت ۔ قاضیؔ اِدا اوں ترا گوں وتا ھمزیل کنت کہ:

ما کہ یک رندے چہ دنیاءَ شُت ایں
مارا بیار ایت اے زمانگ چہ کُجا

ءُ اے گپءِ گْوشگءِ سہتاں اوں تھنا نہ بیت کہ:

من وَ مرگءَ چہ پد اوں نمیران باں
من نزاناں منءَ تو چے پیمءَ کُش ئے

ءُ منا یقین اِنت کہ قاضیؔءِ وانوک ءُ گوشداروک اے دھرءِ ٹْرندیں نیمروچاں ھمے اوستءِ سبزیں ھیالءِ بزیں ساھگءَ نندآنت ءُ قاضیؔءَ وان اَنت ءُ گوشدار اَنت ءُ آئیءِ دیمتری پربندانی ودارءَ کن اَنت۔ پرچا کہ قاضیؔءِ بُنگیجی شائری زرنوشتءِ صورتءَ شُمے

دستءَ اِنت شُما وان اِت اِش اوں۔ نوں بیا کہ ما وتی اے گپّاں گوں قاضیّءِ یک نوک تریں شیئرےءَ آسر بہ کن ایں پرچاکہ قاضی ےءِ هیالانی کوه سراں اسپیتیں برفءِ موسمءِ نداره باز وش اِنت:

برفءِ چادرءَ مانپوش
بْرہنگ اَنت هیالانی نرم ءُ نازُکیں بالاد
دْرمگْوریں زہیرانی ڈیلءِ ملّگی موسم زگریں آس پر دار ایت
روکیں جامگاں چار ایت!!
گار بیت سرانی هوش
برفءِ چادرءَ مانپوش
فکرءِ ماهیکانیں شپ چار نیمءَ تالان اِنت
دل زہیرنالان اِنت
"واهگءِ زری دوچیں غم" گوں موسمی دوچاں زیب زندمانءِ بیت
راج " نگره دان "ءِ بیت
جی هما گُلیں روچاں
گُل گوں پیت ءُ جالاراں
یا گوں کبگ رفتاراں
ریشمءِ قباءَ کنت
ڈیلءِ ململیں سرپوش!
گُلزمین بچکندیت
زید مہپراں رند یت
ڈیلءِ ملگیں موسم زگریں آس پربندیت!
روچ دیدگاں بندیت
هژم گپت جزم ءُ جوش
برفءِ چادرءَ مانپوش

اکتوبر 1989
(مبارک قاضیءِ کتاب " زرنوشت "ءِ منّتءَ)

آپ رنگ

رنگ هستیءِ دْروشمی درانگازی اِنت۔ اگاں واب بے رنگ بنت تہ دْرین ءُ پاھوءِ ساد یکّیں بے رنگیءِ بیمناکیءَ میس اَنت۔ گروک گامیں وھدءِ آسری دم اوں رنگانی گُلام چوٹءِ تہا در کئیت۔سسّا دیدءِ سہ تھرگیشینیت۔شر رنگی هستیءِ صفت اِنت، چہ بنی آدمءِ ارزشءَ پیش ۔بے رنگی زندمانءِ واگ دستانی بے کردی اِنت ءُ بد رنگی شول کشّیں بے کردیءِ درائیں عاقبت۔ اِزم زندمانءِ ساھگ اِنت، بلئے وھدے گوں زندمانءَ هوار کپ ایت عبادت جوڑ بیت۔

"آپ رنگ"ءِ شائری موتکے پہ مارشتی ندارگانی شررنگیاں ۔ گلگے گوں دیدءِ بے رنگیں دامنءَ ، تُرسے چہ بدرنگیءِ تومءَ کہ جوزگانی زمینءَ کپتگ۔

شائری زندمانءِ دلءِ پادبرْمش شمار کنئگ بیت۔ " آپ رنگ "ءِ شیئرانی تہازندمانءِ کوھسار گوں زیمرءِ کرپاسءَ انچو همدپ اِنت ، گْوشگ کپ ایت کہ زند گ بوھگ ءُ شیئر گْوشگءِ تہا همنچو باز تپاوت است کہ هچ تپاوت نیست۔

کسانیءَ من فقیرےءَ داتگ چنکے آپ
هما مناں کہ وتی تُنّءِ ساھگءَ واباں

کسانی ءُ پیری ، نیکی ءُ بدی ، مُز ءُ عوض ، فقیری ءُ بادشاھی ، آپ ءُ تُنّ ، ساھگ ءُ روچ ءُ واب ءُ آگاھی اے د ُرسیں لبزاں همے شیئرءِ پُشدر ءُ پدا شیئر ءُ زندمانءِ تپاوتءِ گیشینگءِ جُہدءَ بہ کن ۔ برے برے منا انچو سما کپ ایت کہ منظورؔءِ شائری پُرشتگیں دیوالےءِ هُدامرزی ئیں ساھگےءِ فاتحہ اِنت۔

منظورؔ وتی اَھدءِ آدینکءِ مھکمیءِ هالءَ سرپد اِنت، پمشکا پُرشگءِ گِلگءَ نہ کنت، چنَگ ءُ نزّارگءِ هاجتءَ دار ایت ، دانکہ تاوان بار مہ بیت هما هیال کہ دْروشمےءِ واهند اِنت ، چہ بالادےءَ پیداک اِنت ءُ اِدءَ هیال ءُ پُلءِ سرچوڑانی همدپی وت هما نازُرکیاں د َز جنت کہ تھنا یک حقیں شائرے میراث اِنت۔

تئی هیال چو نازُرکیں پُلءِ سر چوڑ ءَ
من شیشگے آں منی ٹُکراں چن ّ ءُ نزّار

جاگہ یےءَ یک ندارگے انچو نقش بیت کہ چو بنی آدمءَ بستارےءِ واھند بیت ءُ مئے سیالداریانی گیابانءَ پہ وت جاگہ یےءِ شوھاز ھم کنت، پہ درور اے شیئرءَ بچار

تو چونیں دوستے ئے ، ھمساھگےءِ درد وارے ئے
تئی پیژگاہءِ دْرچکءِ ساھگءَ ھم پہ من کُنٹگ پر

اِدءَ پیژگاہ ، دْرچک ، ساھگ ءُ کُنٹگ گوں وتی نازُرکیانی چاگردءَ علامتءِ سنگینیءَ نہ سگ اَنت بلئے وتی بزانتءِ شاھیگانیءِ درگتءَ چہ شُبینءَ گامے دیما رئونت ءُ وھدے اے " پیژگاہءِ دْرچکءِ ساھگ"ءَ ما گوں اولی مصرعءَ یکجاہ کن ایں ءُ چار ایں گُڑا دل گُش ایت کہ " ھبر اے نہ اِنت " بلکیں ھمے ساھگ کہ پیژگاہءِ دْرچک گْوشگ بوتگ ، ھم انچیں کردےءِ شوندار اِنت کہ بنی آدمے بوت کنت ءُ انچیں آدم ذاتے کہ گوں مئے مارشتی سیمسراں سیالداری بہ کنت۔

دیمروئی کُتگیں دئورءِ دُرسیں شریانی مانزمان آئیءِ رفتار اِنت۔ اے دئورءِ ھمے یکیں نیکی کہ آئیءَ گوں وت آتکگیں بازیں ردی ءُ ھرابیاںءَ گُد گْورءَ داتگ ءُ بازیں جاگہاں لبزانکءِ دور گِندیں چماں اوں ھمے موجریں ردیان ءُ چارگ ءُ درگیجگءِ جُہد نہ کُتگ۔

ھمے گْوھن ءُ نوکءِ نیکی ءُ بدیءِ ربیدگی پُشدراں اے شیئر چارگ کرز ایت ۔

چہ نیامءَ ھاک بہ تْرکیت تُری بہ بیت گُڈگ
نہ جُنز ایت چہ وتی جاہءَ دو گام دْرچکءِ وفا

نہ یتکہ چاکرے پہ ما کہ ما مرید بہ بیں
ھما کہ مئے دلءَ بوتگ نہ لوٹ اِتگ کسءَ

منظور بسمل ؔءِ شائریءِ روتگ بلوچ دودمانءِ زمینءِ باطنءَ قرنانی ھسابءَ تچک اَنت ، بلئے وھدءِ تپردستانءَ چہ ساھگءَ گیش

آس پکار اِنت ءُ تاک ءُ شاہ اُوستیں دیدگانی دل یکیمی برجاہ اِنت ۔ پرچا کہ روتگانی ندارگ گوں باطنءِ دیدگاں بیت ۔

زندگی کِشت ءُ کشاریءَ گْوز ایت
یک کپوتے چِنت جوھانءَ منی

من ءُ تو ھِنّی ءُ ھون ایں پہ رنگ یک نہ بیں
تئی چُوڑ چُوڑ کلُمپر ،منی تلب چکاس

زندگی دڑچکءِ مثالءَ اِنت تہ ریچ ایت تاکاں
اِشکءِ نیمونءَ کئےءَ آس پہ آپءَ آئورت

ڈْریگتے راستیں کشءَ بوتیں منی سنگیں دل
نودءِ آتْراپءَ نہ اَت پُل بہارءَ گیمُرت

شپاں چناں گوں وتی دیدگانی مگرازاں
ھمے ھسابءَ کناں کم دلءِ گم ءُ درداں

پہ زردیں رولہ ءُ پہ سُھریں بامءَ تلوس ایت دائم
گُشے چو ریگزارءَ اِنت منی بے آسریں شائر

غزلءِ تہا معنویتءِ شوھاز ھما کرد اِنت کہ آئیءَ غزلءَ را داں روچ ء مروچی زندگ داشتگ۔ ھر لبز زندمانءِ یک نہ یک درانگازی توارے بلئے غزل شائریءِ ھما تہر اِنت کہ ایشیءِ تہاباز جاگہءَ لبزءِ بستار چہ توارءَ گْوزایت ءُ ڈْروشمءِ جاگہءَ کپ ایت۔ چہ بنداتءَ بگر داں مرچی ھر شریں غزلءِ تہااے صفت اَست ۔ اِدءَ بس چیزے درور چہ " آپ رنگ "ءِ غزلاں:

دل منی ھالیگیں شاھیمے گُشے کہ دڑتکگ
کئوشءِ ھمراھیءَ گردایت زباد مالءِ تب

هر کلمپوگءِ شمءَ کُنٹگی ناہ یے در کئیت
کس ایرھتءَ نہ کنت بند کپاتانی تہا

اے وھد باز برءَ گوں گنوکاں گْوازی کنت
بہ گِندئے نیست بدی یے منی دلءَ پہ من

ھر کس دلءَ کہ دنت ترا ھوشءَ گار کنت
ھر کس کہ ایر گْواتءَ گْوزایت تئی نشان بیت

"آپ رنگ "ءِ شیئرانی مستریں صفت ایش اِنت کہ اے چد ءُ پیسر گْوشگ نہ بوتگ اَنت ءُ مئے انوگیں شائریءِ تہا Craftsmanshipھمے رنگءَ کہ بوھگءَ اِنت ، منظورءَ چرے نادرائیءَ وتا پہریز اِتگ۔ ھیال ءُ نازُرکیں تہنائیءَ بگر داں لبزانی ھمک رنگیں اندیمیءَ ، ھر دوئینانی سرچمگ منظورءِ باطن اِنت۔ " آپ رنگ "ءِ وانگءِ وھداں باز جاھاں عطا شادؔ گیر کئیت ءُ عطاءِ کرد پہ بلوچی شائریءَ انچو مزن اِنت کہ چہ مروچیءَ بازیں وھداوں گیر آرگ کرز ایت۔ عطاءِ بستار پہ بلوچی شائریءَ چو ھما دَرگہان اِنت کہ آھانی دَرءِ ھاکاں مردم پہ حیر ءُ برکتءِ ھاترا وتی گْورءَ ایر کن اَنت ءُ ھستیں دورءِ ھچ شائر چرے برکت واریں اثراتاں بے بھر نہ اِنت۔ منظورؔءِ شائریءِ تہاھم برے برے عطاؔءِ اثرات گِندگ کاینت، بلئے زبان منظورؔءِ جند ئیگ اِنت ءُ مارشت ئِے ھم گِستا اَنت۔

اے کتابءِ چندے رنداں وانگءَ پد اوں من نزاناں کہ ایشیءِ تہا چنکس غزل ءُ چُنت نظم اَنت ۔ منی دلءَ اَت کہ شُمارِش بکناں بلئے شیئرانی اندری زیبائیءَ منا سر بُری ندارگءِ اینچو موہ نہ دات۔

بلوچیءِ ھَستیں شائرانی تہاھما شائر کہ پہ بلوچی شائریءِ آئندگءَ راہ یے گیشین انت،آھانی لڑ سک کسان اِنت ءُ منظور بسملؔ ھمے لڑءِ تہا یک شریں جاگہ یےءِ واھند اِنت۔ ھَستیں دورءِ نظمءِ تہاتجربت ءُ شوھازءِ بازیں شریں میل اتکگ ءُ چراھاں مئے نوکیں نظمءَ سربری رنگ گیشتر زرتگ ءُ باطینی صورتءَ کمتر اثر مند بوتگ،

بلئے " آپ رنگ "ءِ نظمانی وانگءَ رند منی اے کِلگءِ بالاد کستر بوتگ۔

منظورؔءِ نظمانی تہاتھنا یک ءُ دو جاگہاں بیر پُشتیں جوزگانی درانگازی انچو بوتگ کہ سما کپ ایت ، اودءَ منظورؔءِ اندرءِ شائر دور اُوشتاتگ ءُ گوشدارگءَ اِنت۔

نازینکؔ بلوچی شائریءِ انچیں تہرے کہ انوں شیئری صورتءَ تہنا ایشیءِ نام پشت کپتگ۔ انوں کہ نازینکءِ نامءَ ھرچی مئے گوشاں کپ ایت آ اصلءَ موسیکءِ نازینکی تہر اَنت، بلئے نازینک بلوچی شائریءِ تہا ھم یک مزنیں بستارےءِ واھند بوتگ ءُ اے تہرءِ چو اندیم بوھگءِ سبب وت اے تہرءِ سربری دْروشمےءِ نہ بوھگ اِنت۔ بزاں چو غزل ، نظم معریٰ، آزات نظم ءُ اے دگہ تہرانی پیمءَ ایشیءَ را ظاھری گوناپے نہ رَستگ۔ اے تہرءِ گوناپ یا ہئیتءِ توامیں عنصر باطنی انت۔اے تہر گوں وتی بزانت ، لبزانی رد ءُ بند ءُ موڑ ءُ چاڑءِ رنگاں نشان بیت۔

"آپ رنگ "ءِ تہا " موہؔ " یک نظمے کہ ایشیءِ تہابلوچی اَھدی نازینکءَ را گوں نوکیں شیئری گزراں سوب مندیں وڑےءَ زندگ کنئگ بوتگءُ منی گوں منظورؔءَ کِلگ ھمیش اِنت کہ آئیءَ اے نازینکءَ را چو آ دگہ نظماں ، نظمے پرچا شُمار کُتگ۔

"آپ رنگ "ءِ تہا یک نظمے " باہو پنودی " اے کتابءِ تہاوتی رنگءِ تہنائیں نظم اِنت ۔ نہ زاناں کہ اے نظم من چنت رندءَ ونتگ ۔ بازیں مُشکلےءَ پد من وتارا چرے نظمءِ چہر ءُ شُبین ءُ لبزانی سحرکاریءَ گیشینت کتگ ءُ منارا باز دیرءَ رند اے نظمءِ بزانتءِ بابتءَ فکر کنگءِ موہ رستگ۔ مردم گوں دوستیءِ عجبیں دْروشمےءَ د ُچار کپ ایت ۔ واھگ کہ آئیءِ کار رنگ دیگ اِنت، وتی کردءَ شموش ایت ۔ شائرءَ را گوں وتی گُلزمینءَ گوں وتی راجدپترءَ چینکس مہر انت آئیءِ نشان چہ منظورؔءِ شائریءِ ھر لبزءَ پدّر انت ءُ خاص اے نظم چہ د ُرساں گیش ھمے مہرءِ شوندات اِنت۔ اے نظم یک بُن پدےءِ عکس اِنت کہ آئیءِ شش تمب اَنت۔ سہ تمب ھما اَنت کہ

مارا اے گُلزمینءِ گْوستءَ مئے راجدپترءَ امانت کتگ اَنت سہ تمب انوگیں واھگی کردئیگ اَنت۔

مزنیں ھبرے نہ اَت اگاں ما وتی اَھدءِ تمب وتی میراثءِ امبازاں بدات اِنت ءُ ھما رنگ بہ رِتکین اَنت، بلئے مزنیں ھبرے کہ ما وتی میراثءَ را وتی رنگءَ نوک کنئگءُ پھریزگ لوٹ اِتگ۔

”مولم “ ءُ ” باہوپنودی “ دو انچیں نظم اَنت کہ بلوچی شائریءِ کْوھنیں رنگءَ گْوشگ بوتگ اَنت چریشاں ابید لہتیں آزات نظم اَنت کہ آھانی تہءَ” متلب “ ” میل “ ” گمانءِ جنگل “ ” گِلگ “ انچیں نظم اَنت کہ بیچار کرز اَنت ءُ ایشانی سر ا باید اِنت دل جمیءَ چیزے گْوشگ بہ بیت۔ ھواریں صورتءَ منظورءِ آزات نظمانی وانگءَ رند منا انچو سما کپ ایت گُشے کہ آئیءَ را علامتانی گِسر کپگءِ تُرس اِنت ،بلئے چرے تُرسءَ آ چہ علامتاں دزکش اوں نہ بیت، بلکیں آھانءَ وتی شیئری ربیدگی رنگءَ رَج ایت ءُ پرے کارءَ منظورؔ میاربار ھم نہ اِنت،پرچا کہ مئے لبزانک انگت ھم چہ وتی پجّارءِ شوھازءِ مشکولیءَ نہ چُٹ اِتگ ءُ اے دابءِ Treatmentمارا یک کسانیں کساسےءَ عطاشادءِ گْورءَ ھم دز کپ ایت ءُ ھر جاگہ یے کہ منظورءَ علامت گوں شیئری ربیدگی رنگءَ داشتگ اَنت۔ اودءَ علامتانی شاھیگانی الم تاوان بار بوتگ، بلئے چھر ءُ شُبینی اوتاگ کشّی گوں گیشتر نازُرکیءَ کنئگ بوتگ۔

منی ھیالءَ من انگت اے کتابءِ بابتءَ ھچ نہ گْوشتگ اے بس دو شیئرانی بابتءَ دو نا توانامیں دانک اَت اَنت ءُ گُڈسرا بُگشاں کہ ” آپ رنگ “نام اِنت ھما پُر زیمریں بچکندءِ کہ چہ دردءِ شکمءَ ودی بیت ءُ اَھدءِ چول امبازیں کُٹءَ رُدوم زور ایت ۔ مئے اَھدءَ وتی دُرسیں آدینک بے مہریءِ پُلکاں دور داتگ اَنت۔ پمشکا مئے کردانی درْوشم دنزّین اِنت۔ دزمالے پکار انت۔

منظورءَ ” آپ رنگ “ داتگ۔

۱۵ جنوری ۲۰۰۰،پسنی

(منظور بسملؔءِ کتاب ” آپ رنگ “ءِ منّتءَ)

آپءِ سرا گْواتءِ نبشتہ

بلوچی شائریءِ مرچیگیں دورءِ هما ہماسئےءُ چار نام کہ باز نام آوراَنت آهانی تہازبیر مختارءِ نام هم هوار اِنت۔۔۔۔ بلوچی لبزانکءِ تہاغزلءِ روایت بِلّے باز کْوهن نہ اِنت بلئے غزلءِ Contributionهمنچو مزن اِنت کہ بلوچی غزل وتی یک جتائیں رنگ ءُ تبےءِ واهُند اِنت کہ چہ د ُورءَ پچّہ آرگ بیت ءُ " آپءِ سرا گْواتءِ نبشتہ " گوں همے روایتءَ همگْرنچیں کتابے۔
باز وهدءَ مردم نزاَنت کہ آ کُجا اِنت ۔۔۔۔ءُ مارشتءِ پہمیانیں پدیانکانی هسابءَ بیہال بیت ۔ اگاں چو مہ بیتیں گُڑا مہلوکءَ را منی بابتءَ اَچ من جُست کنئگءِ هاجت نہ بوتگ اَت۔۔۔۔ بلئے هبر وهدے شائر یا لبزانتءِ بہ بیت گُڑااروهاءِ منافق وتی درانگازیءَ کنت۔۔۔، زبیرءَ انگت سماء نیست کہ آئیءِ شیئراں آئیءَ را چیر ترّینتگ۔ زبیرءِ هیال انگت همیش اِنت کہ لبز آئیءِ دستءَ اَنت بلئے نزانت کہ شیئرءِ مانا آئیءَ چوں پاشک کنت ۔ من ئِے اگاں بگْش آں کہ " نوں بس اِنت اےSugar Coated تہلیانی روزگارءَ یلہ دئے " گُڑا آ الّم منا گوں انچیں کپوتی هیرانی یےءَ چار ایت کہ بنی آدمی تاوانے بہ بیت۔
زبیرءِ مستریں جیڑه سنگینی اِنت ۔ اے کتابءِ تہامن یک انچیں کسانیں زہگے دیستگ کہ آ چہ واءَ گُڑینگ بوتگ۔ چاریں نیمگاں چاراں اِنت ، بلئے د ُرس درامد اَنت۔ آ انچو هیران اِنت کہ گْریوگ ئِے شمُشتگ۔ زبیرّ چہ سنگینیءَ تُرس ایت ۔۔۔، چہ شیئرءِ سنگینیءَ ۔۔۔۔، چہ عشقءِ سنگینیءَ ۔۔۔۔، چہ زندءِ سنگینیءَ ۔ آئیءَ را یک چولےءِ همراه بوّگ دوست بیت ، پمشکہ وتءَ بچکندےءِ باهوٹ ئِے کُتگ۔ آئیءَ سماء نیست کہ آئیءِ بچکندءِ آستونک چنچو لُک اَنت۔ زبیرّ پہ منزلءِ رَد دیئگءَ قیامت اِنت۔۔۔، هر درامدیں چیدگءَ نشان کنت ، د ُرسیں پدانی قبراں زیارت کنت،

هر توارءِ چراغءَ امباز ایت ـــــ، هر زہیرءِ پندولءَ گار اِنت۔ سرءَ چست کنت ءُ ٹہک دنت۔ آ وتی چمانی گُنہگار اِنت، گْریت بلئے ارسانی تُنّءَ موک اِت نہ کنت۔ تْران ایت پمشکا کہ ھاموشی ئِے چیر مہ تْرین ایت۔

گروک جمبرانی دلءِ آس اِنت یا اِزم ـــــ، وتءَ چہ دیدءِ پُہتہ کاریءِ ھزابءَ رگّینگءِ جُہد ـــــ، جہادے یا ندارگانی کوش۔ـــــ، زبیرؔ اے جنجالءَ نہ کپتگ پمشکا آئیءِ اندرءِ اِزمکارءِ دست ھونین اَنت۔

زبیرؔءِ اے کتابءِ سرا بازیں چیزے نبشتہ بوت کنت بلئے من یک چیزے مار اِتگ ءُ وتی قلم کوتاہ داشتگ۔ من وھدے اے کتابءَ وان آن گُڈسری غزلاں سر بوتگ آن زبیرؔءِ توارءِ تہانوکیں بْرمشے منی گوشاں کپت ءُ ھمے نوکیں بْرمشءَ منءَ کتابءِ آ دگہ شیئرانی بابتءَ چیزے گُشگءَ مکن کُتگ۔ ءُ من سرپد باں کہ اے کتاب انچو کہ پہ بلوچی لبزانکءَ ٹیکی یے انچو پہ زبیرؔءَ نوکتریں توارےءِ مستاگ اِنت۔

25 دسمبر2002 (پسنی)

(زبیر مختارؔءِ کتاب '' آپءِ سرا گْواتءِ نبشتہ ''ءِ منّتءَ)

بیل ءُ آلاڈ

بلوچی لبزانکءِ نبشتگیں مڈّی انچو کہ کمّ اَنت ، ھمنچو کسان سَند ھم ھست اَنت ءُ پدا بلو چی رِدانکءِ قد چو ھما زہگءَ اِنت کہ انگت چمّ ئِے پچ نہ کُتگ اَنت۔ مروچیگیں دورءَ کہ دنیاءِ مستر ءُ اَزگار تریں زبانءِ واھند وتی گالوار ءُ زبانءِ تبءِ بابتءَ چار ءُ بیچار کن اَنت ءُ پراھانی باندٰاتءَ تکانسر انت بلئے مرچی نبشتہ کارےءِ دیما یک لبزے شش رنگءَ نبشتہ بکن تہ آ لاچار اِنت بہ گْوش ایت کہ ھر ششیں راست نبشتہ اَنت ۔ بلئے راستیءَ ھر ششیں رد اَنت۔ پرچا کہ راستءِ گوناپ باید اِنت کہ یکّے بہ بیت۔ اے ھما لبزانکی چاگرد اِنت کہ اِدءَ کس وتی کُشتگیں لبزءِ بستارءَ سرپد نہ اِنت ،نہ گوں زبانءِ دراھگءَ آئی نیاد بندگ بیت ءُ نہ نبشتہءِ دمانءَ آئیءِ قد گیشینگ بیت ءُ اے ھبرءَ باید اِنت مردم دلجم بہ بیت کہ اِزمءِ ھر ھما تہر کہ آئیءِ درانگازی گوں زبانءِ وسیلہءَ اِنت پر آئیءَ لبزانی سنچ ، گچین نہاد ءُ کارمرز بُندری کار اِنت ءُ بلوچیءِ ھاترءَ ابید لہتیں تہنائیں جُہداں کسّءَ ھوریں صورتءَ چُشیں چن ءُ لانچے نہ کُتگ کہ آئیءِ حاصلے رَست بہ کنت۔

چُشیں نامرادی ءُ میارباریءِ جاوراں ستا گَرز اَنت ھما کس کہ اچ وتی اِزمی زندءِ بنداتءَ گوں رمکاریءَ ھمگْرنچ اَنت ءُ اکرم صاحب خانؔ چہ ھما نبشتہ کاراں یکے کہ چہ ڈْراجیں مُدّتےءَ نبشتہ کنانءَ پیداک اِنت ءُ مستریں ھبر ایش اِنت کہ داں روچءِ مروچی ھم آئیءِ رفتارءِ تہاھچ پیمیں تپاوتے نیاتکگ۔

مئے مروچیگیں رمکار گوں زبانءِ بُنی مُشکل ءُ اڑاں انچو ماں‌گیش اِتگ کہ چرائیءَ نوکیں اسلوب ، زبانی فضا، لبزانی بہا ءُ نہادءِ بدلی سدلی ، نوکیں چہر ءُ شبینی چاگرد ءُ اے دگہ لبزانکی گُزرانی لوٹ کنگ نہ بوّگءَ انت۔مروچیگیں رمکار ءُ لبزانی نیامءَ دلرنجیانی غبارے تالان اِنت، نبشتہ کار ھر لبزے کہ دست جنت آ

وتی دیمءَ مُجینیت ءُ ھر لبزءِ تومءَ نبشتہ کار کِش ایت آ جور رُودین ایت ۔ من انچو مار آں کہ لبز ءُ لبزکارءِ نیامءَ صَلاہءِ ضرورت اِنت۔ نبشتہ کارءَ باید اِنت کہ لبزءِ تبءَ بزانت ءُ لبزءِ باید اِنت کہ نبشتہ کارءِ قدءَ سرپد بہ بیتءُ لبز ءُ لبزکارءِ نیامءَ اے داواءَ ھما مردم ھلاس کُت کن اَنت کہ آ چہ بنداتءَ گوں وتی تاگتءَ نبشتہ کنئگءَ اَنت ءُ اے جنگءِ سرچمّگ ءُ دلرنجیانی بُن ھِشتءَ پجّہ کار اَنت ءُ آھانءَ باید اِنت کہ چہ وتی زبانی دیدءَ گیشءَ چہ گیش کار بہ گر اَنت۔

اکرم صاحب خانّ گوں ھما سْرپءَ سیادی دار ایت کہ چہ بنداتءَ رَمکاریءِ اے ناراستیں راہءِ مُساپر اِنت ءُ برے برے منءَ انچو گُمان بیت کہ اکرم صاحب خانّءَ گوں وتی لبزاں صلاہءِ صورت درگیتکگ ءُ آئیءَ کم چہ کم لبزانی رضا الم جُست کُتگ۔

منی گوں اکرم صاحب خانّءَ دزبندی اِنت کہ وتی جُہداں برجاہ بدار ایت پرچا کہ لبز ءُ لبزانتءِ نیامءِ اے دلرنجی ھمنچو زُوت آسر بہ بیت پہ لبزانکءَ ھمنچو گیش پائدگ اِنت۔

۹مئی ۱۹۹۸(پسنی)

(اکرم صاحب خانّءِ ’’بھیل ءُ آلاڈ‘‘ءِ منّتءَ)

شیرکنیں شعرءُ بینگیں کِسّہ

منا کسّے بہ پُرسیت کہ لبزانکءِ تہا بے تامءُ اَوادگ تریں کار کجام اِنت؟--- منی پسّہ همے بیت کہ--- پیشگال نبیسی--- ریا، رگبت، دوستی، مردم گری۔ هرچی کہ چاگردی زندءِ الکاپ تریں دْروشم اَنت،اے دُرس ہمدا اُرش کن اَنتءُ همے نبشتہءَ چہ نبشتہی کٹّءَ گْوازین اَنت ءُ ثوابے جوڑ کن اَنت بَلے لبزانک هما کار اِنت کہ اے نہ پہ دنیاءَ کنگ بیت ءُ نئے پہ آکبتءَ--- ایشیءِ رنگءُ جلوه ءُ تام ءُ لذّت بس همیش اِنت کہ اے تہنا پہ ساچشتی کیفءُ چاڑےءِ ہاترا بہ بیت۔اگاں نہ گُڑا اے لبز دوایے وَ جوڑ بوت کن اَنت بلئے لبزانکءِ دردءَ نہ ورانت۔

بلے برے برے انچیں کتاب هم دیما کاینت کہ آہانی سرا نبشتہ کنگ مردمءَ همینچو تاہیر دنت همینچو شعر یا لبزانکءِ جند۔ ”بیوانکی د ◌َمکاں کوارءَ کنان اِ نت“ من اے کتابءِ وانگءِ وہداں ہچ جاگہ نہ ماراِتگ کہ من اے ساچشتی عملءِ بھرے نیاں۔ہما کیف، هما چاڑ هما تاہیرکہ شعرپربندگءِ وہدءَمارگ بیت آ د ◌ُرس من کتابءِ وانگءِ وہدءَماراِتگ اَنت۔

امیرؔ ءِ شعراں منا ہچ جاگہ تہنا نہ کتگ۔هرسہت گوں من ہمراه بوتگ اَنت۔ هما چاڑ کہ ساچشتی دمانانی برورداِنت اے کتابءِ هرتاکءَ منی سرا ساچان بوتگ ءُ داں اے دمانءَ کہ من اے چاریں کشکاں رندگایاں من انگہ شعرے جیڑگایاں کہ---

کپوتاں گلّہانی گْرنچ گون اِنت
پہ اہدءِ بالواں ہامین بوتگ

اے دوئیں ردانی(مصرع آنی)نیامءَ هما هبر کہ یلہ دیگ بوتگ یا اندیم کنگ بوتگ، هما اصلءَ لبزانک اِنت،ساچشت اِنتءُ ہماٹریجڈی اِنت کہ شعرءَ بارتءُ ساچشتءِ سیمسراں سر کنت۔ اگاںهمے اندیمیں گپّ پدّر کنگ بوتیں اے یک چاگردی ءُ راجی

موتکے وَ بوتگ اَت، سیت مندیں دانکے، جْوانیں نبشتانکے وَ بوتگ اَت بلئے شعرءِ درجہءَ سر نہ بوتگ اَت۔۔۔ من جیڑگا اِتاں کہ ’’کپوت‘‘ ءُ ’’بالو‘‘ دو، دودمانانی چہراَنت ’’کپوت‘‘ بلوچ دودمانءِ گْوستگیں د َورءِ چہر اِنت ءُ ’’بالو‘‘ بلوچ چاگردءِ نوکیں د َورءِ۔۔۔ ءُ اے دوئیں زمانگانی نیاْمءَ ہر بدلی یے کہ اتکگءُ آیان اِنت آہانی سنگینیءُ سُبگّیءِ کساسءَ اگاں ما بہ کنیں گڑا اے دوئیں ردانی(مصرع آنی)نیاْم پُرّ بیت ءُ ہما ٹریجڈی وجودءَ کیت کہ یک چاگردے وتی مرچی ءُ گْوستءِ ہساب‌ءَ بہ نندایت ءُ ببا داتگیں مڈّیانی یاتءَ بہ کپ ایت۔بلے اے شعرءِ مستریں کمال ایش اِنت کہ وانوک شعرءِ اندرءَ پُترت مہ کنتءُ ھمے ماناءَ سرپد بوت مہ کنت ھم اے شعر آئیءَ ھمینچو لذّت دنت کہ شعرءِ حقّ ادا بیت۔

اِزم کجام ھم دْروشمءَ بہ بیت ازمکارءَ وتی تہا بند کنت۔ھر ازمءِ درشانءِ راہ ءُ در جتا اَنت۔بوت کنت کیف ءُ چاڑِئے ھم جتا بہ بنت بلئے شعرءِ چاڑ شاعرءَ یک گبارےءِ تہا بندیگ کنت۔ نُوں اے شاعرءِ توکلءُ گچینءِ سرا اِنت کہ آ اے گبارءِ دیوالاں چوں جوڑ کنت؟۔۔ اے دیوال گوں روشنائیءَ ھم جوڑ بوت کن اَنتءُ گوں زیمرءَ ھم۔۔۔ گوں تندءَ ھم جوڑ بوت کن اَنتءُ گوں تچوکیں آپءَ ھم۔اے ہر کسی وتی توکل اِنت۔۔۔

شپ منی چمّاں رُستگیں وَہمے
گُلگ ئِے دروازگاں پتاہان اَنت

اے اصلءَ ھمے گُبارءِ تہا بندیگ بُوّگءِ شیرکنیں گلّہ یے۔اے شعرءِ اولی رِدءِ تہا کہ سہ لبز کارمرز بوتگ۔۔۔ شپ۔۔۔ چَمّ۔۔۔ وَھم۔۔۔

اے سہیں بزانتی جہتءَ یکّے دومیءِ تہا انچو ایر روان اَنت کہ سہیں لبزانی مانا بدل بوتگ اَنت ءُ منا انچو گُمان بیت کہ اے رِد بس یک دو رنگیں لیکے۔۔۔ انچو کہ ز َردیں رنگءِ لیکّے روانءَ سُہریں رنگءِ تہا ہوار بہ کپ ایت۔۔۔ اے ردءِ تہا ہر کہ بندات بیت انچو جُنزایت کہ میزاں میزانءَ میم،مارشتءِ تہا بُکیّتءُ وانوکءَ ہچ

سما نہ کپ ایتءُ پدا دومی رِدءَ سر بئے تہ اودءَ د ؐرءُ دروازگ دونگ بُوّگاآنت، پرچا کہ میمءَ وتامارشتءِ میار کتگءُ اے شعر گِلّہ یے بُوّگءَ ابید هم چو د ؐعایےءَ شیرکن جوڑ بوتگ۔

شپ　سرا　رِتکگ　مئے　تہہءِ　زپتیں　مردمءَ
شیرکنیں　شعرءُ　بینگیں　کِسّہ　گْوپتگ　اَنت

ساچشتی سپرھمے شیرکنیں دردءِ روشنائیں کارپدانی سرگْوست اِنت۔ اے یک انچیں جُنزے کہ وت وتی کشکءُ وت وتی منزل اِنت۔ وت وتی شپءُ وت وتی چراگ اِنت۔۔اے کتاب امیردوستؔءِ اولی کتاب اِنت۔۔ اولی گام اِنت۔۔بلے راستیں هبر ایش اِنت کہ امیرءَ وتی سپرچمودءَ بندات کتگ کہ اودءَ بازیں کسّے وتی سپرءِ گُڈی روچاں واب کپ ایت یا وابے گندایت۔۔

ادا کسّے تماشا ریچگی اِنت
د ؐگے نکشّ اِنتءُ اسپے زِین بوتگ

اے وڑیں رِتکگیں تماشا کہ گوں ارواهءِ چمّاں چِنئگ بنت۔ اے کتابءِ تہا باز اَنت۔ اے ساچشتی سپرءِ هما جاگہ اِنت کہ۔۔

تُو شب آفریدی چراغ آفریدم

اے توکلءُ ایمانءَ مردمءِ تہا بس ساچشتی تَوان ودی کت کنت کہ مردم جلگہءُ بے کساس شاہگانیں شپءِ کُٹّءَ وتی سازاتگیں چراگءَ ایر بکنتءُ پدا چہ دوئیناں شمشکار بہ بیتءُ چمّاں بند بکنت کہ تماشا وَ تہا هست۔۔ نُوں هبر ہماجاگہءَ سر بُوّگا اِنت کہ باید اِنت من امیرءِ کتابءَ شمے دستءَ بدیانءُ وتی راهءَ بگراں۔۔

امیرؔ اے گْوات گُشئے چاڑے شپانکی
گُباراں جنگلءِ یکّر کناں اِنت

17\1\2013　　　پسنی

(امیر دوستؔءِ کتاب " بیوانکی دمکاں گْوارءَ کناں اِنت "ءِ منّتءَ)

مرچی باید ھمیش اِنت کہ جنگے بہ بیت

مروچیگیں جاوراں خان صابرؔءِ اے کتاب باید اِنت کہ ھر لوگءَ ایر بہ بیت۔ باید اِنت گوں ھر وانندہیں مردمءِ دلءِ دْریگّگاں ھوار بہ کپ ایت ۔ پرچا کہ اے یک سرزمینےءِ دلءِ توار اِنت ۔ اے یک راجےءِ کْوھنیں نادرائیءِ شون اِنت۔ ءُ نادرائیءِ جندءِ پہمگ چہ علاجءَ ھم مستریں بستارے دار ایت ۔ اے سرشونءَ چد ءُ پیسر ھم بازیں مردماں شیئر گُشتگ ءُ انّوں ھم بازیں کسّے شیئر گُشگءَ اِنت کہ آھانی تہابلوچیءِ مزنیں ءُ شرپداریں نام ھوار اَنت۔ بلئے خان صابرؔءِ شیئر چرے دْراھاں جتا اَنت۔ خانؔ وتی ءُ وانوکءِ نیامءَ زیمرءِ آبریشمیں چادرءَ ھم سگّ اِت نہ کنت آ لوٹ ایت کہ آئیءِ دلءِ توار ھما وڑ کہ چرائیءِ دلءَ در کئیت ھما پیئم مہلوکءَ سر بہ بیت۔

من خان صابرؔ وتی کسانیءَ یکّ ءُ دو رندءَ دیستگ اَت پد ا من تاکبند ءُ ماھتاکاں آئیءِ شیئر ءُ نبشتانک ونتگ اَنت ۔ خانؔءِ شیئر بہ بنت یا نبشتانک آھانی وانگءَ رند منءَ عجبیں مارشے بوتگ۔ ءُ انّوں کہ اے شیئرانی دپتر منی دیما اِنت داں اے سہتاں ھم خانؔ پمّن نہ دیستگیں دوارےءِ پیئمءَ اِنت۔ منی ھیالءَ خان صابر چہ ھما مردمان اِنت کہ پہ وتی مقصدءَ زندگ بوت کن اَنت ءُ پراھاں زندگی آھانی مقصدءَ ابید دگے ھچ مطلب ءُ مانا یے نہ دار ایت ۔ ءُ من خانؔءِ کمٹ منٹءِ انچو عزّت کن آں ، انچوکہ زندگیءِ ، انچو کہ گُلزمینءِ ، ءُ مردم دانکہ زندگ اِنت زندگی ءُ گُلزمینءِ وامدار اِنت ۔ اِزمکارءِ یک مزنی یے ھمیش اِنت کہ آ وھد وھدءِ سرا زندگیءَ شہمے بکش ایت ، گُلزمینءَ رنگے دنت ۔ ءُ اے جُہد خانؔءَ وتی سرجمیں زندءَ کُتگ۔

زی تئی واھگءَ چمّ منی نزّاِتنت
مرچی باید ھمیش اِنت کہ جنگے بہ بیت

اے شیئرءِ دومی رِد خان صابرؔءِ توامیں زندگیءَ چاگرد کنت ۔ آئیءَ وتی ھونءِ ھر ٹْرمپءِ جوھر ، وتی پگرءِ ھر رنگ ، وتی زندءِ ھر کترہ ھمے جُہدءَ را بکشاتگ۔ آئیءَ وتی توامیں زندگی ھمے " مرچی "ءِ تہا گْوازینتگ کہ آئیءَ را جنگے پکار اِنت۔ آئیءَ تیوگیں عمرءَ پہ سلّہیں پگرےءِ باج بریءَ داوا کُتگ۔ انچیں پگرے کہ آئیءِ شہار بنی آدمءِ ھر لوگءَ ساھگ بہ کنت۔ ءُ ھمے جُہد ءُ داوا گوں آئیءِ ھر شیئرءَ ھوار کپتگ۔ پمشکا آئیءِ شیئرانی زیمرءِ تہا وابناکیءِ شیرکنیءِ بدلءَ تکانسریءِ تہلی گیشتر مارگ بیت۔

حقّیں ھبر ایش اِنت کہ خان صابرءِ شیئرءِ بابتءَ آ پیئم ٹْران بوت نہ کنت چو کہ ما آد گے شائرانی بابتءَ گپ کن ایں ۔ پرچا کہ اے شیئر نہ واب گیج انت ءُ نئیکہ ٹوھین اَنت۔ نہ مُرگے بیت ءُ بال کنت نہ پُلّے بیت ءُ سْرپ ایت۔ نہ زمانگءِ کُٹّءَ سر ا ایر کنت ءُ نئیکہ آئیءِ عکسءَ کشّ ایت ، بس یک کارے کنت کہ تئی چمّانی دیمءَ تئی چاگردءَ پَرّ یچ ایت۔نوں تو بژنی بئے کہ بچکندئے ، واب کپ ئے کہ آگاہ بئے رضا تئی اِنت۔

نوں گُڈ سرا خانؔءِ توامیں شیئرانی وانگءَ پد من اے ھبرءَ بہ منّاں کہ اے دوار باز شاھیگان اِنت۔ ایشیءِ وتی روچ ءُ ماہ ءُ استال اَنت، وتی کوہ ءُ کئور اَنت، وتی راہ ءُ گٹّ اَنت۔ من بس چہ د ُورءَ ندارگے کُت کناں ۔ اے شھرءِ گْواتءِ کیپءَ گوں جُست نہ کناں ءُ نہ ایشیءِ پُلّاں نامے پِر کُت کناں ۔۔۔!

28/05/2006 ،پسنی

(خان صابرؔءِ کتاب " بْرمش "ءِ منّتءَ)

چَوتار

اے کتاب " چَوتار " کہ انور صاحب ؔءِ اولی کتابءِ جہتءَ شُمئے دیما اِنت ۔اے باید اِنت انور ؔءِ سیمی کتاب بوتیں۔ انور ؔءِ یک مسّودہ یے کہ نام ئِے " بْرمش" اَت، هما وهداں دیستگ اَت کہ من اسکولءَ وانگءَ اَتاں ءُ بلوچی وانگ ءُ نبشتہءِ شوک نوکی سرکشّگءَ اَت۔ ءُ انورؔءِ دومی مسّودہ " گندیم گونگ کھربا" سالے کپّے پیسر منی دیما گْوستگ اَت۔ ءُ انوں اے " چَوتار " کہ انور ؔءَ منءَ داتگ آئیءِ رِد ءُ بنداتگیں سیمی مسّودہ اِنت کہ اولی کتابءِ دْروشمءَ شُمئےدیما اِنت۔

آ انورؔ صاحب خانءَ کہ من چہ زمانگءَ زاناں ، آ اے نہ اِنت کہ " چوتار "ءِ تاکانی تہا اِنت ۔ آ انورؔ وتی هوردگاں چنکاں کنئگ ءُ بچکندگ زانت ءُ اے انورؔ وتی زمانگءِ سلامتیں بہرے بوّگ لوٹ ایت ۔ من پرے هبرءَ وشاں کہ انورءِ اے کتابءِ تہا آئیءِ کْوهنیں رنگءَ ابید نوکیں رنگ هم مان اِنت۔ انورؔءِ نوکیں شائریءِ تہا تہنا آئی لفظیات مٹّ نہ بوتگ بلکیں آئیءِ مارشتی سیمسرانی تہاهم بدلی اتکگ۔ انوں کہ من انور ؔءِ یک کْوهنیں شیئرے گیر کناں تہ هیران باں کہ آ وتی زمانگءَ چنکس شرپ دنتءُ چاگردءِ چمّءِ اشارہءَ سفر کنئگءِ چنکس تاگت دار ایت۔

یک انورؔ ے ایش اِنت کہ
چہ کجا راہءَ کاروان گْوستگ
من کجاں دنزّانی تہا گاراں

میتگءَ کئیت دردءِ سوداگر
تو درءَ شم کن ئے توار کن ئے

ءُ دومی نیمگءَ " چوتار "ءِ شیئر اَنت کہ
سر زمینءَ پَر وتا هَستیں کبُندے در بِچن

عاقبت شاہءِ تلمبیں آزمانءَ دز بہ گر

توشگ کوارءِ کُٹّ اِتگاں آپ چاگلءِ
نوکیں صباءِ منزلءِ راھاں سفر کُتگ

”چوتار “ءِ شیئرانی تہایک انچیں مردمے سہرا بیت کہ زندءِ سوب مندیءِ توامیں رپکاں بلد ءُ سرپد اِنت ءُ وتی چاگردءَ ھم واننده کنئگ لوٹ ایت ۔ آئیءِ کرّءَ زندءِ زیبائیءِ یک گیشینتگیں لیکویے ھست کہ بس ھمے یکیں لیکوءِ سرءَ بھیسہ کنت۔ بلئے من اے کتابءَ واناں ھما پُرشتگیں انورؔءِ شوھازیگ اِتاں کہ وتی ھوردگ ئِے دست بہ بنت ءُ اے نیم ءُ آ نیمءَ دامنےءِ اُوستءَ چاراں بہ بیت۔ نوکیں انورؔ کْوھنیں انورؔءَ کمّیں اندیم کُت وَ کنت بلئے گار کُت نہ کنت۔ پمیشکا چندے اے وڑیں شیئر ھم منی دیما گوْستگ کہ

چہ رَکّءِ سُھریاں لُنٹاں شرابءِ تام رسیت
چراگءَ کُش کہ منی ساھگءَ را نام رسیت

ملارءِ گْورم پُرش اَنت دیدگانی بالاد ءَ
دلاناں کئیپ ھما کدہاں مدام رسیت

24/01/2005

(انور صاحب خانؔءِ کتاب ” چوتار “ءِ منّتءَ)

چندے پُرسی لِیک

پجّہ آرگ باطنءِ رُژناں چہ رُژنے ۔۔۔۔ باز شرّیں چیزانی مستریں شرّی همیش اِنت کہ آ گوں ما پجاروک انتءُ بازیں چیزانی ڈالچاریءِ سبب آهانی درامدی اِنت ءُ گوں مئے زانت ءُ پگرءَ شیئر یا لبزانکءِ آ دگہ تہراں گوں سیالداریءِ هاترا چندے اوتاگ تچک اَنت۔۔۔۔ ءُ اے اوتاگ میڈیا ئیگ اَنت ءُ میڈیاءِ اے اوتاگ مئے یک لچہ کار یا لبزانتے ءَمئے دلگوشءِ بہر جوڑ کن اَنت ۔

وهدے کہ عارف عزیزءِ شیئرانی دپتر منا پہ پیشگالءِ نبشتہءَ دیگ بوت تہ من چرائیءَ پیسری جُست همے کُت کہ تو و تی شیئر پہ چھاپ ءُ شنگ کنئگءَ پرچا دیم نہ داتگ اَنت۔۔۔۔۔ تہ عارفءَ پسّہ دات " من وَ دیم داتگ اَنت بلئے شونکار ءُ مسترانی تبءَ نہ کپتگ اَنت"۔۔۔ چہ عارف عزیزءِ اے دانکانی اِش کُنگءَ گوں من همائیں هیراناں کہ پیشگالءَ نبشتہ بہ کناں ۔۔۔۔ یا پہ بلوچیءِ لبزانکی تاکبنداں چیزے پُرسی لیک بہ کشاں ۔۔۔ پرچا کہ عارفءِ شائری من هر وڑا کہ چار اِتگ آ مئے شر تریں تاکبنداں چھاپ ءُ شنگ بوّگءِ لائق اَنت ۔۔۔۔ ءُ من جزم آں کہ اے کتابءِ بہا زورگءِ وهداں هم بازیں کسّے همے هاترا هیران بیت کہ آهاں اے شائر چِد ءُ پیش نہ و نتگ۔

شائر ۔۔۔۔ کساسے اِزمی بالادے هم دارایت بلئے چرے اِزمی بالادءِ اندرءَ هر شائرءِ پگر ۔۔۔، سرگُوست ۔۔۔، لیکہ ءُ تبءِ رنگ انچو سہرا بنت کہ هر شیئرءِ جتائیں بستارے بند اَنت ءُ عارف عزیزءِ گُورءَ من چندے انچیں شیئر دیستگ کہ آ موسمءِ بدل بوّگءَ پد هم وتی زندگیءَ پہریز اِت کن اَنت۔

من عارف باز رنداں دیستگ۔۔۔، پُر مہریں پُر مڑاهیں ءُ سلامتیں مردمےءِ رنگءَ ۔۔۔، بلئے آئیءِ شیئرانی وانگءِ وهدءَ من مدام گوں عارفءِ اروہءَ د ُچار کپتگ آں ۔۔۔من مدام کانچے

دیستگ کہ ژند اِنت ۔۔۔، ھوشامے دیستگ کہ چول جنان اِنت ۔۔۔۔، عکسے دیستگ کہ چہ دیدگاں دلگران اِنت ۔۔۔۔، زِرے دیستگ کہ تُنّی اِنت ۔۔۔۔۔، کلوہ یے دیستگ کہ ڈس ئِے گار اِنت۔۔۔۔، پدے دیستگ کہ تہنا اِنت ۔۔۔۔، گْواتے دیستگ کہ نفس بند اِنت۔ عارف عزیزؔءِ توامیں شائریءِ موسم یکین اِنت بلئے رنگ ئِے جتا اِنت ءُ اے رنگ انچو جتا اِنت کہ یک اِنت۔۔۔۔۔! انچو کہ سبزیں رنگءِ دست چہ سُہریں رنگءِ ھوناں بے میار مہ بیت ۔۔۔۔، انچو کہ اِسپیت وتی سیاھیں پولنگءِ شموشگءِ جُہدءَ بہ بیت ۔ انچو کہ ارس بچکندءِ بالادءَ بہ شود ایت دستاں ھُشک بہ کنت ۔۔۔۔، انچو کہ بچکند پہ ارسءِ باندات‌ءَ توازہ بہ کنت۔

عارف عزیزؔ سکیں نزوریں شائرے پرے ھاترا جریدہؔ آنی شونکاراں چھاپ نہ کُتگ۔ عارفؔ سوب مندیں شائرے ۔۔۔، پرے ھاترا کہ شونکارانی لبزانکی بالادئِے پدر کُتگ۔

عارفءِ مستریں کمال ایش اِنت کہ آ وتی اندری چِست ءُ ایراں ھچ پیمیں لبزانکی فیشنےءِ پردگانی تہا چیر نہ دنت۔ پمشکا آئیءِ بازیں شیئر گوں ما انچو نزّوک آنت کہ مااِش کمار نہ کن ایں ۔

"عشق ، اروہءِ کفن " غزل ءُ نازینکءِ تنک تریں راھانی مسافر اِنت کہ برے اِدءَ قرار زور ایت ءُ برے اودءَ بارءَ بوج ایت۔

موتک شان ایت سُتکگیں ارواہ منی
دردءِ الہانءَ غمءِ زیمر بہ بیت

یا

نازینک جنت زہیرے یا دردے چھاپ کنت
دنیا منی گنوکیءِ قندیلءَ ساپ کنت

پُرشگءِ ھاترا اولی شرط سلامت بوّگ اِنت ءُ سلامتیءِ مستریں تُرس پُرشگ ۔۔۔۔،بلے ابید پُرشگءَ دو چیزانی ھوار کپئگ ھم نہ بوتگیں گپّے۔۔۔۔ پمشکا باز جاگہاں سلامتیں ساچشت اندری پُرشت ءُ پُروشانی منّت‌ءَ پہر بند ایت۔

من انچیں کوہ یے آں ھزار وار پُرشتگاں

تو انچیں آپے ئے کہ منی روحءِ زیمل ئے
عارفؔ واب ءُ آگائیءِ نیامءَ دلءِ بشارتاں نبشتہ کنت ۔۔۔۔، نہ گْریت نہ بچکند ایت ۔۔۔۔ ، چمّ ئِے تنیگہ تُنّی اَنت ءُ لُنٹ ئِے ساکم۔۔۔ منا اے شائرءِ سرا باز بدکئیت کہ سلامتیں مردمے وتی ساھگءَ اندیم ئِے کُتگ۔
عارفؔ من واب کپتگیں چمانی سفر
بلئے واجہ چہ ارسانی زِرءَ آ دیم آگاھیءِ زمینی دْروشمءِ ھاجتءِ مانا چی انت کہ تئی چمّ ھُشک اَنت۔۔۔۔؟
چہ بچکندءِ بامءَ پد اوں دامنءِ چراگءِ پہریزگءِ متلب چے ۔۔۔؟ کہ نہ بچکندئے ،
عارف ۔۔۔! تو زندگیءِ توامیں موسماں سِنگ جنئگ ءُ بال دیئگ لوٹ ئے ۔ من نزاناں ترا بواناں یا زندگیءِ ھما گِلہءَ آس بداراں کہ تئی نامءَ اِنت ۔
عشق دوئیں دنیاءِ یکتائیں دل اِنت
عشق داستانے نہ اِنت زوت یات بیت
تو شائرے ئے تہ زندمانءِ بابتءَ چے گُش ئے ۔۔۔؟ باز وشیں شیئر گُش ایت ، بلئے اچ وتا زھر کُتگ ئِےءُ وتی پش کپتگیں یکیں ھمراہءَ را ھم بارتءُ کبرءِ دپءَ نادین ایت:
تہنائیءَ گْورءَ اِنت وتی درتگیں کفن
مُرگاں اوں زندءِ بال کُتگ سیاھیں جنگلءَ
بلئے عارفؔ ۔۔۔۔۔ بے گناہ اِنت ، پرچا کہ زندگی دستءِ گرگءَ ھم رضا بیت ، بلئے اِزم دلءِ کُٹّءَ نادینگ کپ ایت ءُ اے جُہدءِ پلگارگءَ باز رنداں وتی ھنکینءِ سما اوں نہ کپ ایت ۔۔۔۔ ھر کس کہ چہ دلانی ساھگاں گْوز ایت ، وشبوانی پداں پش گیج ایت۔۔۔، زہیرانی اوتاگاں نگاھانی مُج اندیم کنت ۔۔۔۔۔، شائر اگاں اے امانتاں زبانءِ میار مہ کنت تہ اَھد کئی مانزمان بہ بیت۔
چمّاں بدئے زبانے، زبانءَ دو چمّ بدئے
روچے کہ تو منی چہ دلءِ ساھگءَ گْوزئے

هورکیں کچکول امانت داریانی مستریں پلہ مرزانت ، بہا ءُ سیم ءُ دئے ءُ زورءِ کار ءُ بار ارواہءِ رَد دیئگ اِنت بلئے شائر هما ٹَکّءِ مردم اِنت کہ آهانءَ ارواهاں رَد داتگ۔

مرچی بے واراں تئی مہرءِ درءِ باهوٹ باں
ما کہ بے تو در نہ گیتکگ دوزه یے نہ جنّتے

"عشق ، ارواهءِ کفن "ءِ غزل دلپرشتگیءِ سلامتیں عکسے ءُ ایشیءِ دیما ڈالچاریءِ مہکمیں دیوالے مِکّ اِنت ءُ اے کتاب کہ مئے دستءَ اِنت ۔۔۔۔ ، باید نہ اِنت کہ چریشیءَ عارفَ عزیزءِ لبزانکی بالاد گیشینگءِ جُہد بہ بیت ۔۔۔۔۔۔ پرچا کہ منی هیالءَ اے کتاب عارف عزیزٓءِ شائریءِ بانداتءِ مستاگ اِنت۔

10مارچ 2001 ، کیچ

(عارف عزیزٓءِ کتاب " عشق، ارواهءِ کفن "ءِ منّتءَ)

دلءِ چڑّگہ

کتابانی سرا پیشگال نبشتہ کنئگءِ رواج اصلءَ لبز ءُ چاگردءِ نیامءَ درامدیءِ چیدگےءَ درامدیءِ همے مارشتءَ را دروشم دیئگءِ هاترا نگد لبزانکءِ نہ سستگیں بھرے جوڑ بوتگ۔۔۔۔ باید وَ همیش اَت کہ پیشگال نبشتہ کنئگءِ وهدءَ هما توامیں چیزانی هیال دارگ بوتیں کہ نگدءِ هاترا لازمی اَنت۔۔۔۔، بلئے ما گندیں کہ چوش نہ اِنت ۔ چُناها بلوچیءِ تہاهرچی کہ نگدءِ نامءَ نبشتہ کنئگ بوّگءَ اِنت آ هم چہ نگدءِ ساچشتی پہناتاں زبہر اِنت ۔ مئے کرّءَ نگدءِ سرشونءَ چندے انچیں اَرزانیں رِپکاں گوں کار گرگ بوّگءَ اِنت کہ ساچشتی سنگینیءِ جند نہ گْواه ایت ۔۔۔ آ لبزانکءِ تہاکہ نگدءِ ذمہ واری گِدار، آزمانک یا نظم ءُ غزلءِ ماناءِ سبق دیئگ بہ بیت ۔۔۔۔ گُڑا باید اِنت کہ مردم چرا نگدءَ توبہ کار بہ بیت۔ نگد باید اِنت گوں ساچشتءَ همگام ءُ همسفر بہ بیت چہ ساچشتءِ روتگاں آپ بزور ایت ۔ ءُ من اے سطرانی نبشتہ کنئگءِ وهدءَ اے هبرءَ پدّر بہ کناں ۔۔۔کہ اے چاریں دانک دادٓءِ شائریءِ گیش ءُ گیوار کنئگ یا آئیءِ شیئری بالادءِ گیشینگءِ هاترءَ رندگ نہ بوتگ اَنت ۔۔۔۔، من تہنا رواجءِ پدگیری کنانءَ یکءُ دو دمان گوں دادٓءِ شیئراں همراه بوّگ لوٹاں ءُ بس۔

"وهدءِ آبریشُمیں روچ" دیما روان اِنت۔۔۔۔، لبزےءِ صورتءَ ۔۔۔، بوےءِ رنگءَ ۔۔۔۔۔، شہمےءِ درورءَ ۔۔۔، انسان وتی کِردءَ گوں گیج ایت ۔۔۔، هر سفر منزلےءَ سر بہ بیت لازم نہ اِنت بلئے هر منزل اے سفرءِ بہرے جوڑ بیت ۔ زندگی اے هبرءِ مانزمان وت اِنت ۔ بنی آدمءِ گْواهی " هو " یا " اِنّاں " هر دْروشمءَ ریکارڈ بیت ۔

مناں چو زندگیءِ عاقبت زَدیں موسم
بہارءِ گْوات منا در گُزر کنئگ لوٹ ایت

بلئے داں چُنت روچءَ ۔۔۔۔، عاقبت وت پہ بنداتےءَ سرجنان اِنت۔۔۔، کبر موسمانی بہ بنت کہ مردمانی ،چہ زمینءَ زکواتءَ بے ھاجت بوت نہ کننت۔۔۔، اے گپءَ دادؔ پہ جْوانیءَ سرپدا ِنت۔

من شانتلانی زبانءَ ھبر کنئگ لوٹ آں
منءَ سکین بدئے زِردءِ گُنگیں آہ منی

دادؔ تچکیں زبانےءَ گوں ھژدری لبزاں شیئر گُش ایت ۔

دادؔءِ چُشیں شیئر باز کم اَنت کہ آھانی تہا ترا گیشیں لبز دست بہ کپ ایت۔آ ھجبر زبانزانتیءِ شوکءَ وتی شیئراں پولنگ نہ کنت۔ دادؔ لبزانی کارمرزکنئگءِ ناں بلکیں مارگءِ منّوک اِنت۔ آ یک انچیں شائرے کہ شیئر گُشگ لوٹ ایت ۔ شیئرءِ وتی تب اِنت کہ کجام رنگءَ کئیت۔۔۔۔ آ ئیءِ نظم ءُ غزلانی تہاشیرکنیءِ کساس یک اِنت۔ دادؔءِ کرّءَ شیئرءِ منصب چہ تہرءَ مستر اِنت۔۔۔۔، اے ھاترا من دادؔءَ شائرے سرپد باں ۔ نظم گُش یا غزل گُش ئِے اِنّاں ۔ ۔۔۔۔ آ یک انچیں شائرے کہ وتی وھدءِ رنگاں سرپد اِنت ۔ موسماں زانت ءُ موسمانی نیّتاں ھم پہم ایت ۔ پمشکا تہناعکسءَ گَش ایت ۔۔۔۔ پیشگوئی نہ کنت۔ دادؔءِ ھر شیئر اولی رندءَ وانگءَ گوں ترا کمّیں ھیران کنت۔۔۔، بلئے دومی رندءَ بوان ئِے تئی ھمراز جوڑ بیت۔ گوں تو وتی دلءِ توامیں ھالاں کنت۔ د ُرستیں کسّہاں کار ایت۔

تا انگتءَ اے راہ سرانی ھاک زعفراں وڑاَنت
وداریءِ گُڈّی منزلءَ سفر نہ یتکہ انگتءَ

دادؔءِ زبان ابید آئیءِ زیمری سِنچءَ توام نہ بیت۔۔۔، آ انچو چہ لبزانکی رِپکاں آشنا اِنت۔۔۔، ھمنچو چہ لس مہلوکءَ درامد ھم نہ اِنت۔ رُوشنائیں لُنٹانی بچکندءِ وتی رنگے ءُ مُلوریں دلانی ساچانءِ وتی کیپے ۔ پمّن ھیرانی ھبر ایش اِنت کہ دادؔءِ شائری انچو سنگین اِنت ھمنچو شُناسا اِنت۔

گوں سُہبءِ نوداں گُلابانی لُنٹ پولنگ اَنت
پہ رنگءِ عاشقاں موسم گُشے کہ جوان نہ اِنت

بلوچی نوکیں شائریءِ تہا غزلءِ سرشونءَ گُل محمد وفاؔءِ کرّءَ یک نوکیں شہمےءِ شُبین گِندگ بوّگءَ اَت کہ وفاؔ نگیگیں زند ءُ بے وھدیں مرگءَ آئیءَ را ساکم بوّگءِ موہ نہ دات ھما ساچشتی رنگءِ توانائیں بستارے منءَ دادؔءِ گْورءَ گِندگءَ کیئت ۔ ۔۔۔ءُ دادؔءِ اے سفر ھمنچو کہ دیما رئوت وتی پداں رُوشنا تِر کنت۔

موتکءَ را نازینکءِ لزّتءَ گوں د ُچار کنئگ شائرءِ وتی اندری پُرشت ءُ پُروشءِ نشاندات اِنت۔۔۔۔ مُلوری چو کوھسارےءَ اُوشتات ھم کنت ءُ چو جوییےءَ روان ھم بیت۔مردم وتءَ کیپےءِ چاڑےءِ باھوٹ ھم کُت کنت ءُ گوں آئیءَ ھمراہ ھم بوت کنت۔ بیا بیا کہ ماھکانیءِ پادینک پُرشتگ اَنت۔

اے رِدءِ تہا کارمرز بوتگیں توامیں لبز کہ ھوار کپ اَنت تہ تہنا یک توارےءِ عکسءَ کش اَنت ۔۔۔، باز کسانیں توارے ۔۔۔، بس یکSyllable یے بیت، بلئے ھمے کسانیں توارءِ مارشت شیئرے ھم کرز ایت آزمانکے ھم ، ناولے ھم کرز ایت ءُ پینٹنگے ھم۔!

دادؔءِ منزل دور اِنت ءُ آئیءَ وتی دل ھمراہ ۔۔۔، دلءَ گوں ھور سفر کنئگ باز گْرانیں کارے ۔اے دنیاءَ را وتی روچ ۔۔۔، ماہ ءُ استال ھم گون اَنت ءُ چریشاں ابید بنی آدمءَ ھرجاہ وتی لاچاریانی چراگ ھم روک کُتگ اَنت۔۔۔۔ چُنت شمشی اَنت کہ آھانی کِرد ھمے چراگانی ساھگءَ رسیت ءُ دم توس بیت۔ تہاریءِ اندرءَ کہ بیوانکیءِ چولانی توار ھم پہک ءُ یکشل مہ بیت تہ لبز چے ءُ مانا چے ۔۔۔؟ تہاری ھم جُنزے ، بیوانکی ھم سفرے ۔۔۔، بلئے شرط ایش اِنت کہ چڑکّہ یے چہ دلءَ بہ رُد ایت ۔۔۔، شہمے چہ ارواہءَ شیپ بہ گیپت۔

پسنی، 24,05,2005

(علی جان دادؔءِ کتاب " دروھاپ "ءِ منّتءَ)

سنجاپیں رولہ

بلوچی نوکیں لبزانکءِ سفر باز مزن نہ اِنت۔ ءُ انگہ مئے هما مردمانی تہا دانگ دانگے پش کپتگ کہ آ اے سفرءِ بنداتءِ مردم اَنت۔ ءُ غنی پہوالؔ چہ هما مردماں یکّے کہ ما آئیءَ نوکیں لبزانکءِ دومی پیڑی گُشت کن ایں۔ پہوالؔءِ شمار نہ بنداتی مردمانی تہا بیتءُ نئیکہ نوکتریں پیڑیءِ مردمانی تہا... پہوالؔ گْوستگیںءُ انّوگیں لبزانتانی نیامءَ کڑی یےءِ هسابءَ اِنت۔ آئیءِ یک دستے گوں هما وہدءَ سکّ اِنت کہ بلوچی نبشتہ بُنگیج بوتگ اَت بزاں عنقاؔ، گل خان نصیرؔ، سیدؔ، عطاؔ، صدیق آزاتؔ، کریم دشتیؔ، اکبربارکزئی، ملک طوقیؔءُ ایدگہ نبشتہ کار بوتگ اَنت، ءُ دومی دست ئِے گوں بلوچیءِ نوکتریں نبشتہ کاراں پتاتگ۔ آ هما چندے مردمانی تہا اِنت کہ آ اے دوئیں د ؘورانی شاہد انت۔

پہوالؔ چہ بُنیادءَ گوں لبزانکءَ گون اِنت، آئیءِ Contributionءِ تہا آزمانک، نگد، پٹّءُ پول، راجمانی نبشتانکءُ شائری د ُرس ہوار اَنت۔ آئیءَ وتا همنچو جاگہاں بَہر کتگءُ منی مشکل ود ّینتگ اَنت کہ من آئیءَ یک گوناپے بدیاں۔

پہوالؔءَ وهدے منا هال دات کہ من وتی شیئرانی کتابءَ چھاپ کناں تہ من سک گل بوتاں... بلئے وہدے گُشت ئِے کہ ترا ایشیءِ سرءَ چیزے نبشتہ کنگی اِنت... گڑا من جنجالءَ کپتاں۔ پرچا کہ منیءُ پہوالؔءِ سنگتی هما هدّاں سر اِنت کہ ما دوئیں یکّے دومیءِ بابتءَ گوں لبزانکی ایمانداریءَ نبشتہ کنگءِPosition ءَ نہ ایں۔ بلئے پہوالؔ زوراکیں مہروانے...

"سنجاپیں رولہ" پہوالؔءِ شیئرانی اولی کتاب اِنت۔ ءُ باید اِنت چہ مرچیءَ بیست سال پیسر چھاپ بوتیں۔ بلئے پہوالؔءِ ہورت کاریءَ باز وهد زُرت۔ ءُ دگہ هبرے ایش کہ اے کتابءِ تہا گیشتر شیئر انّوگیں

وہدءِ شیئر اَنت، من حیراناں کہ پہوالؔءِ بنداتی زمانگءِ شیئر کُج اَنتءُ کتابءَ پرچا مان نہ اَنت...
اے کتابءِ تہا ھر شیئرے، آ لچّہ یے بہ بیت یا دستونکے... کُلّیں شیئرانی سرءَ بلوچی کلاسیکءِ ڈکشن چو ہپرنگیں گُشانے ءَتالان اِنت۔ ءُ باز جاگہءَ اے گُشانءِ جلوہءَ پہوالؔءِ شیئر چہ پہوالؔءَ پچ گپتگ اَنت۔ چہ کلاسیک ڈکشنءِ سِہرءَ وَ کس نہ رکّ اِتگ۔ بلئے ھر د ورءِ لبزانک وتی زیبائیِ کیلواں گوں وت کارایتءُ ھر شائرءُ لبزانت وتی اھدءِ بُتءَ گوں وتی رنگاں سینگارایت۔ بلئے پہوالؔءَ گوں بلوچی کلاسیکءَ انچو عشق اِنت کہ آئیءَ ایشیءِ زیبائی پہ دزجنگءَ دل نہ بوتگ... بس آئیءِ پیشانیءَ سیاہیں ٹِکّے جتگ ئِے کہ چمّ ئِے مہ گِراَنت۔

2013-05-11،پسنی
غنی پہوال ؔءِ کتاب " سنجاپیں رولہ "ءِ منّتءَ

ما گنوخیں کہ ڈیھہءَ راہ اِشتہ

براتیں بُزدار!

درْوت ! راستی ایش اِنت کہ من چہ بنداتءَ تئی وامدار آں۔ تئی لچّہءَ ہر وھدءَ منی دماگءِ تہا زیمرءِ ھورکیں ھَند پُر کُتگ اَنت۔ ءُ انّوں کہ گوں تو دو ھبرءِ موہ رَستگ نوں بوت کنت ھمے وامداریءِ مارشت کمیں بہ تْرہ ایت ۔
ڈُگّالءِ بالاد تاں اے ھدّءَ رُستگ کہ برے برے من پگر کناں کہ مارا وتی لبزانکی ءُ پگری چیدگ رنگ کنگ کپ اَنت ۔ بلئے چے کُت کناں ۔۔۔؟ منی بِستار بس ھمیش اِنت کہ شرّیں شیئرےءِ دیوانگے آں ۔۔۔لبز، ھیال ءُ مارشتءِ ھمرنگیءِ گنوکے آں۔ ءُ دیوانگاں کدی رہبند ٹہینتگ ۔۔؟ غلامانی دود دانکہ زندگ اَنت درآمدیں رہبندانی سِنگءِ چیرا موتک کار اَنت ءُ ھمے موتکءِ زیمر اَنت کہ منی ءُ تئی زبان اَنت۔ اے تئی کمال ءُ منی نگبہتی اِنت کہ تئی وانگءَ رند من مہتریں چگھاَءِ شوھازءَ درکپگ لوٹاں۔
تورگی وَ ھبرے ۔۔۔بلے راستی ھمیش اِنت کہ کہ بلوچی لبزانکءِ تہانگدءِ کمیءَ مئے چیدگ اَچ ما اندیم کُتگ اَنت ۔ بلئے زمانگءِ یک سکیں شیواریں دابے ایش اِنت کہ ھر اَھد وتی سوار ءُ پیادگاں وت نشان کنت۔ چاگرد کہ منی ءُ تئی ھنکین اَنت ایشیءِ لبزانتانءَ وتی آپ ءُ توشگ وت زورگ کپ اَنت۔ چوشیں کسّے نہ گْواہ ایت کہ پہ ابیتکیں تہنائیاں دردے کلوہ بکنت ، رازے بہ پرّیچ ایت ، دردے بہ بوج ایت ۔۔۔۔ بلئے تہاری ھمنچو بَز تِر بیت چمّ ھمنچو گیشتر پہریزگ کپ اَنت، شپ ھما ھدّءَ دْراج بیت یا بائد اِنت وابانی امبار ھما ھدءَ مزن بہ بیت ۔ چہ بدیں بٹاکاں سنگینیں موتکے شر تر اِنت ، بلئے کئے بہ ڈس ایت ۔۔؟ کئے ھبر بکنت ۔ لبزانکءِ بابتءَ سلامتیں ھبرے دیما آرگءِ ھاترا ھما رُژن ءُ ھما میئم

کہ لازم اِنت ، آئیءِ شوھاز ما دیر اِنت کہ یلہ داتگ ۔ اے راہءَ مئے وت ساچیں لیکہ ءُ گُزرانی ھمنچو کاروان ھر روچ گْوازن اِنت کہ مُجءِ کوہ یے رُستگ ءُ ھچ درا نہ کنت

یارءِ بالاد اُسارتوں روش شف
نام سینگار توں میڑواں جُلگہاں
آندیں کیفءِ خماراں شہ پذ کفتغاں
دیتوں وت بیتغاں یار چنکر کساں

لبزانک یک سکّیں نازُرکیں چیزے۔ لبزانکی درانگازی لچّہءِ دْروشمءَ بہ بیت یا رَمءِ ۔۔۔ھمنچونازُرکیءَ کہ گْوشگ بیت ، گوں ھمنچو شیواریءَ پَرّیچگ ھم لوٹ ایت ۔

نوں بچار۔۔۔! تو وتی یک پربندے دیما کن۔ آئیءِ تہا لہتیں چیز الّم بنت بزاں کہ ھست ءُ روانیں زندگی ءُ آئیءِ سیالداری ، مرچیگیں چاگرد گوں وتی توامیں رنگ ءُ رپکاں ، زبان ، ھیال ، مارشت ، روچءِ نادزرسی ، شپءِ واب، گْوستگ ءُ اندیمیں روچانی رُژنا ءُ سہرائیں ٹپ ءُ بانداتءِ بشارت ۔ اے کُل کہ ھوار بنت نوں یک گوناپےءَ دیما کاینت ءُ تئی پربند سرجم بیت۔ نوں ایشانی نہاد بندوکءَ را ھم ھمنچو کْواس بُوّگ لوٹ ایت کہ آ ھمے یکیں شکلءِ تہا د ُرستیں جتا جتائیں ھوردگاں در بہ گیج ایت ءُ آھانی نہادءَ بہ جنت ۔ اگاں ناں گُڑا واد ءُ شکر ھمسنگ بنت ءُ تیوگیں راجےءِ علمی ءُ پگری چیدگ اندیم بنت ءُ لبزانک وتی قبلہءَ گار کنت۔

بُزدارّ! ھر زبانءِ وتی شیرکنی یے ۔ ھر نوکیں دئورءَ شائر ءُ لبزانت وتی کْوھنیں مڈّیءِ شوھازءَ درکپ اَنت ۔ ھر زمانگءَ لہتیں شائر ءُ لبزانت الّما بنت کہ وتی تُنّءَ چہ کلاسیک لبزانکءِ موجودیں بُنزہاں آپ کن اَنت۔ اے چہ وتی دئورءِ لبزانکءَ جتا بوگءِ ارزاں تریں جُہدے کہ ھر زبانءِ تہا بوتگ ءُ پیداک اِنت۔ بلئے چوشیں شائر ءُ لبزانت کم ودی بنت کہ وتی زبانءِ شیرکنیءَ گوں ھستیں باریگءِ تبءَ ، ءُ گوں زمانگءِ رہبند سازیں رنگاں ھمے پیم ھوار گیج اَنت کہ وتی جتائیں بِستارے گیشین اَنت۔ ءُ تئی شیئرءِ تہا اے

صفت من باز دیستگ۔ ترا وتی اے داب پہریزگ کپ ایت ۔ پہ وتا، پہ منا ، پہ بزّگیں بلوچیءَ

آ مرد کہ شیئراں گُشنت
وت موھری داوا گِر اَنت

اے شیئر داں روچ مروچی چاگردی رنگءَ چارگ بوتگ۔ اگاں ما اے شیئر ایشیءِ لبزانکی ءُ نگدی بزانتاں (کہ ایشانی تہا چاگرد وت ھم ھوار اِنت) مانا بُکتیں تہ مرچی شیئر مئے چمّ دیستءَ ابید گوں مئے کردءَ ھم گہتریں وڑےءَ د ُچار کپتگ اَت۔ شرّیں شیئر دو سبباں چہ چاگردی زندءَ درآمد بیت۔ یکّے اے ھاترا کہ چاگردءِ تہا ھنچو سِکت مہ بیت کہ شیئرءِ نزّوکءَ برئوت ءُ دومی چاگردی گُزرانی حصارءَ ھنچو بُرز بکنت کہ دْرچک گْواتءِ دعاءَ بلوٹ اَنت بدبہتیءَ مئے کِرّءَ دوئیں سبب اَست اَنت۔ پمے ھاترا شیئر ءُ لبزانک چورہ اَنت ءُ چورہءَ ساڑگ ءُ تیمارگءِ گیشتر ھاجت بیت۔ اے پیمیں جاوراں منی سلاہ گوں تو ھمیش اِنت کہ پدگْوانکءِ امیتءَ مدار۔ زیبائی زندگیءِ مستریں نوان اِنت۔ آ ترا مشکول ھم کنت ءُ تْرہین ایت ھم۔ بلوچی شائریءِ تہا اے پیمیں درور باز اِنت کہ ھمے درآمدیں چاگردءِ دلءِ تہا وتی عکسءَ جوڑین اَنت، ھمّایانی تہاشَہم کن اَنت۔ اے ھما شیئر انت کہ چہ چمّ دیستءِ سیمسراں ھما دیم بنت ءُ گوں بنی آدمءِ مادی ءُ روحانی کردءَ ھمکوپگ بنت۔

اَچ لطیفانی پلّوءَ کائے
جی سمین بے پولءَ بہشتی ئے
(جام)

اے مُرگ کہ شپاں نیم بال اَنت
بالاچّءِ کمانءِ تیر اَنت

(بالاچ)

نئے پہ دوستاں سیّت ءُ نہ پہ د ُژمنان تاوان

چہ تلاھیں برچانکءَ پُرشتگیں سگاراں من

(سید)

درور دگہ ھم باز اَست ، بلئے اے بس تئی مزنیں شائریءِ تہا دز کپت کن اَنت۔ برے برے تو ھم ھمے پیمءَ تْران کن ئے۔ بیا ترا تئی یکّ ءُ دو بند اِش کنائیناں۔

کونجاں دے ذی بیرہ کُتہ
دات ایش جیذاں ولّرے
اربت کتئوسر گپتغنت
شاغیں سوادی رہنغے
روشے بیا مئے گندغا

یا اے بندءَ سئیل کن
بیا ترا لالیں وطنءِ وڑ دیاں شارے اُمل
بیا ترا ماتیں زبانءِ مونج سوگاتءَ دیاں
بیا وتی دستانی لانباں بند سُھریں بیرکاں
بیا ترا مہرءِ یہ نوکیں چلّہے دستءَ دیاں
دگہ چار رِد انگت گوشدار۔۔۔۔

زیند بارے توئے
زیند بارے مناں
عشق سربار مئے
گند روشے نواں نیمراہ یے درہ یے

بچارے شیئرءِ زیبائیءِ تہا ھمنچو واک ھست کہ وتی چاگردءِ رگاں ھوار بہ کپ ایت ۔ درآمد نہ زمین اِنت، نہ آزمان ،نہ کئور اَنت، نہ کوہ ، نہ گْوات اَنت، نہ موسم ، بس دنزے کہ درآمد اِنت، مُجے کہ مہمان اِنت۔

چمّاں آباد تئی دو جہان اِنت بلے
یکّے وھمءِ جہان
یکّے رنگءِ وطن

یکّے مہگونگیں یار دیم اِنت گُشنت
دومی دل تئی زریں
زر کےءَ سودسہ
مئے غمءِ وزّتءِ شهر نیراں شلیت

بزدار!منا بس گوں تو چندے هبر کنگی اَت۔ ما اینچود ُور نہ ایں کہ تئی درد منا سما مہ دنت ءُ منی توار تئی گوشاں مہ کپ ایت۔ وتی زمین ءُ زمانگءِ بار زوروکانی هاترا ٹران مستریں آسراتی انت۔گپّ کنگ لوٹ اَنت۔، درد نامینگ کپ اَنت۔ کئے وتی جامگءِ تہا چنکس ٹپ چیر دنت جیڑہ یے نہ اِنت۔ مہلوکءَ هر کِشک مجینتگ ، هر راہ پولنگ کتگ بلئے لبزانک وتی هاتراچیزے نہ چیزے پش گیج ایت۔ مئے ارواہ مئے زمینءَ ابید هچّے نہ اِنت۔ پمشکا هما سہتاں کہ تئی ارواہ هبر کنت ۔ منا منی زمینءِ وشبو هنوش کنت۔ بچار همے کونجاں کہ ذی بیرہ کتگ اَت۔ مرچی پدا واتر اِتگ اَنت۔ ایشانءَ زمینءِ مہر کسءَ نہ وانینتگ ، بلئے اے سفر نہ اُوشت ایت، پرے هاترا کہ درد مُرت نہ کنت۔ گُڑا باید اِنت کہ مئے غم اوں هنکین مہ کنت۔ شہمے، لہڑے ، عکسے ، ڈروشمے هرچی کہ تئی گْور ااَتک وتی زیمرءِ بہرءَ هوار گیج۔

ما باز زورا وریں زمینےءِ پسائندگیں ، زمین گوں ما کِلگءَ پئیم نہ بیت ءُ اگاں ما ایشیءِ حق ادا کُت گُڑا کجا روئیں ؟ کئی کُٹّءَ سرءَ ایر کن ایں ؟ پمشکا رُژنا تریں راہ مہرئیگ اِنت۔ زمانگ گوں چمّانی کدّہاں هم کیاس بیت ءُ گوں پادانی شہارءَ هم۔ بلئے زمین وتی امبازءَ دلے لوٹ ایت، ارواہ یے چار ایت۔ همے هاترا مہر تئی اِنت ، درد تئی اَنتءُ مہر هم تئی اِنت ۔ هر کشک تئی کشک اِنت ءُ منزل هم۔ ادا یک شیئرے منا گیر آهگءَ اِنت۔

یار زوراورءِ درءِ سجدہ
مئے نہ رسم اِنت نہ دود کوہانی
ما گنوخیں کہ ڈیہہءَ راہ اِشتہ

اگاں اے شیئر تہنا اولی دوئیں رِد بوتیناں منا باور نہ بوتگ اَت کہ تئی انت بلئے سیمی رِدءَ اے شیئر تئی کتگ۔ پرچا کہ تئی دردءِ درشانیءِ راہ ہمیش اِنت۔ تو ہر جاگہ بروئے وتی واتری کشکءَ نہ شموش ئے۔

منی ہیالءَ اے بدی یے نہ بیت اگاں من بگشاں کہ گوں وتا نیکی کنگ ہم مزنیں توکل ءُ توفیقے لوٹ ایت۔ پمشکہ ہر وھدءَ کہ موہ رسیت گوں وتا نیکی بکن پرچا کہ ما تئی وتی ایں۔ بوت کنت ایشانی مُزّءَ بگندیں ۔ ما ہر کجا برو ایں مئے چم وتی ھاکءِ تہا پچ بنت۔ گوں وتا سفر کنگ لاچاری یے ءُ اچ وتا سفر کنگءِ قربانیءَ رند مردم مردم پشت نہ کپ ایت۔ بنی آدم وتی اولی روچءَ ہم اینچو نابود نہ بوتگ کہ مقصدءَ یل بدنت ءُ وتا بہ پہریز ایت۔ چیا کہ زندگی بس وابانی درگاہءَ سرجہل کنت ءُ چمّانی اگدہ دگہ چی اِنت؟

پدا تئی اِزمءِ چمّ رُژنا اَنت۔

سلامت بات ئے

ءُ

تئی زبان سلامت بات

26/01/2007 ،پسنی

(اللہ بکش بُزدارءِ کتاب '' ھمے عشق لکھیں ''ءِ منّتءَ)

عشقءِ حدیث

"عشقءِ حدیث "عید محمد عیدّءِ شیئرانی اولی کتاب اِنت ۔چِد ءُ پیش عیدّءِ چیزے شیئر جتا ، جتا منی دیما گْوستگ اَت اَنت ۔ بلئے هواریں صورتءَ عیدّءِ شیئر اولی رندءَ شرف شادّءَ پہ پیشگالءِ نبشتہءَ پمّن دیم دات اَنت۔

عید محمد عیدّ پہ وتی درانگازیءَ گیشتر غزلءَ چکاس ایت ءُ آئیءِ غزلءِ سرا سادگیءِ هما ساهیل برجاه اِنت کہ کمّیں دیمترءَ بہ کِنزّایت تغّزلءِ لوٹاں پیلہ کنت ۔ چوکہ

اے وَ درمانے نہ اِنت سوچگی
تو فقیرانی دستءِ عصاءَ برئے

بلے اے رنگیں شیئراں ابید عیدّءِ غزلءِ تہاچیزے نزوری هم هست اَنت، کہ اے چہ ریاضت ءُ کُتہ کاریءَ د ُور بوت کن اَنت۔ پمشکا من چہ عیدّءِ غزلءِ بانداتءَ یا چہ عیدّءِ بانداتءِ غزلءَ اُوست مند آں۔ بلئے چہ غزلءَ ابید عیدّءَ نظم هم گُشتگ۔ چیزے رِدانکی لچہ اوں آئیءَ پِر بستگ۔ رِدانکی لچہ کہ انگت وت نوکیں چیزے ءُ بلوچی لبزانکءِ تہا انگت اے تہرءَ پہ وت چُشیں رنگے نہ نامینتگ۔ بوت کنت عیدّءِ رِدانکی لچہ پہ اے تہرءِ دْروشم سازیءَ کردےءِ واهند بہ بیت۔ بلئے من پہ اے چاریں دانکانی نبشتہ کنئگءِ هاترا عیدّءِ یک نظمے " سنٹ " وتی دیما ایر کُتگ۔ اے نظم چو بندات بیت کہ

"هزار درد منی واهشانی اندیمءَ "

بنی آدمءِ مستریں سوب مندی ایش اِنت کہ آئیءِ گلگانی کوار هجبر هورک نہ بوتگ۔ ءُ برے برے توهم چنڈگ بوتگ۔ اگاں ناں ساهگانءَ پہ زندگ بُوگءَ هم نیمونےءِ هاجت بیت۔ دانکہ چو مہ بیت گُڑا سفرءِ کسّئہ وتی کارستاں چہ کُجا پول ایت ۔

ابیتکی چو غمءِ زیمراں گوں لئیبءَ اِنت

سِنگ چہ قرناں هنّیانی محرم اَنت۔ دیدگانی شپادی گو ں رنگانی باطنءَ بہ بیت تہ چاگردءَ زندءِ مانا دو شاہ جنت ءُ گوں روچءِ سفرءَ یکّے دومیءِ نوانءَ هم کئیت ۔ پرچا کہ جمبری ساچان چہ مدامءَ درامد اَنت ءُ درامدیءِ بے هاجتی وتی مَٹ وت اِنت۔

سِنگ هم ٹْرانءِ کالبے ءُ پُل هم۔ بلئے هما رنگ کہ آئیءِ نزّیکی گوں مارگاں گیشتر اِنت مدام دیدگانی هپوگ جوڑ بنت۔ تهنائیءَ ننگ ءُ مُرگانی بال دئیگ بہ گندئے سر ظاهرءَ سیّت مندیں روزگارے مہ بیت بلئے زندمان پہ مشکولی نہ بیت۔

عمر بیت واهگءِ هُدا مرزی

زند بے نام ءُ بے نشانءَ رئوت

مئے چاگرد چو هما لئیبیءِ پیما اِنت کہ وتی اولی لئیبءِ اُمیتءَ کلمانٹ اِنت ءُ هر روچ لئیب جاهءَ یک ویرانیں کُنجےءَ نند ایت ءُ لئیبیانی تہاوتی درگیجگءَ بے سوب بیت ءُ هر شپ وابءَ چہ پیش آئیءَ را وتی بے سوبی پہ هزار نیمون سہڑینگ کپ ایت۔ برے کسّئہ یےءِ کُٹّءَ ، برے شیئرےءِ سرزاناں ، برے عکسےءِ دیدگاں ءُ برے رنگےءِ امبازاں ، ءُ وهدے سُهبءَ کہ پاد کئیت تہ زندءِ ماناءِ دوئیں شاہ وت ماں وت اَڑ اَنت ءُ جیڑگانی شہ دگ چو تہنائیءِ شیشگءَ پلگار بیت د َنزے ، لیگارے ، داگے تہ الّمی اِنت ۔ هستیءِ شوندات تاکدبے بْرمش بہ بیت ءُ توار ۔۔۔۔۔ پدا جیڑہ هما اِنت۔ هما گم اِنت ، مُرگے بہ نال ایت کہ رنگے بہ چمیت، موتکے بہ بیت کہ نازینکے وتی ماناءَ لوٹ ایت۔ وتی هستیءِ جُستءَ کنت۔ ءُ پجّار هما پیر مردءِ کپتگیں عصاء اِنت کہ لرزوکیں دستانی نزوریءَ ببا داتگ۔ پُل هیران اَنت کہ عطرءِ شیشگ پرچا وشیں بو کنت ۔ بُلبل سرورزءِ تارانی سر ا واب کپ ایت۔ ءُ پیر مردءَ همساهگے چنت ءُ لوگءَ بارت ۔ سیاد ءُ وارث شوهازءِ بزیں شہرءِ تنکیں دمکانی تہا پادانی ٹْراولاں رہن کن اَنت۔ دزلٹءِ شرپ نوں هارے کہ بہ مَل ایت یا آسے کہ بہ کپ ایت۔

"هزار درد منی واهشانی اندیمءَ "

پہ مونسیءَ کئے پش کپتگ؟ بنی آدم کہ تہنا اِنت ، تہنائی جیڑہ یے ، وھدے وتا بہر کنت گڑا ھر بہر جُست کنت ءُ کس پسّو نہ دنت۔ آسر پدانت هما کہ هر بهر چہ دومیءَ سر سدایت ۔ پیسرا هما ایوکی کہ یکّےءِ نصیبءَ اَت ،هزار کسّہانی نصیباں مانپوش ایت، ءُ دانکہ بنی آدم هست اِنت اے جیڑہ برجاه اِنت۔ ءُ دانکہ ا ے جیڑہ اِنت تخلیقءِ چمّگ آپ کار ایت۔

’’سنٹ ‘‘انچیں نظمے کہ ایشیءِ کارست یکّیں وجودءِ جتائیں بہر اَنت پہ یک پسّہ یےءِ آسراتیءَ هزار جُست کنئگ بیت۔ شائر وتی جندءَ بہر کنت ءُ هر بہرءَ آجو یل دنت۔ هر بہرءَ جُست ءُ پسّہ کس نہ دنت۔ ءُ منا اے نظمءِ همے چیز سک باز دوست بیت۔

چمدءَ من وتی نبشتانکءَ گْونڈگراں ءُ اُمیت کناں کہ عیدٓءِ اے کتابءِ شنگ بوئگ پرائیءِ دیمتری شائریءَ نیکیں پالے بیتءُ آئیءِ آیوکیں شائری گیش پہتہ ءُ گشاد تر بیت۔ منی واهگ اِنت کہ عیدٓ اے کتابءَ گوں درآمدیں دیدگاں بچار ایت ءُ چریشیءِ شرّی ءُ نزُوری هر د ُکاں دربرئگءِ جُہدءَ بہ کنت۔

04/07/2002،پسنی

(عید محمد عیدٓءِ کتاب ’’عشقءِ حدیث ‘‘ءِ منّتءَ)

ماں دیدگاں مئے تُنّءِ نداره سفر نہ کنت

میر عمر میرؔ اَچ وتا کِسر بُوّگءَ پد گوں من دپ کپتگ۔ کمّ ءُ گیش بیست سالءِ ھبر بیت کہ من ءُ مبارک قاضیؔ ہوٹلےءَ نشتگ اتیں ۔ یک بچکے اَتک ، قاضیّءَ را شیئرے دات ئِے ءُ پُشت ئِے ماں دات۔ قاضیّءَ شیئر چاراِت ءُ منا دات " منیرّ اے شیئرءَ بچار" من زُرت چاراں داں اُردو غزلے اَت ءُ آئیءِ سرا میر عمر میرّ نبشتہ اَت۔ اے اولی رند اَت کہ من میر عمر میرّ دیستگ اَت۔ ءُ چرا روچءَ پد میرّ ھر روچ منی کرّا اتکگ ءُ من دیستگ کہ روچ پہ روچ آئیءِ شوھازءِ مُجّ بُرز تر بوّان اِنت۔شائر ءُ لبزانت چے پیمیں مردم اَنت؟ گوں لسّ مہلوکءَ اِشانی مستریں تپاوت ھمیش اِنت کہ اِشانی چمّ چیزانی رَنگاں مٹّ کن اَنت۔ یکّیں چیز اِشانی دیما وتی یکّیں رنگءَ دائم برجاه نہ دار ایت۔ ھر شائر ءُ لبزانت اَچ وتا یک نہ یک روچے لازم کِسر بیت۔ لہتیں مردم کِسر بوّگءَ رند لبزانکءِ تہا کاینت ءُ دگہ چندے مردم پیسرا کِسر بنتءُ رندءَ لبزانکءِ تہا ایر کپ اَنت بلئے کِسر کپگ الّم اِنت۔ اگاں ناں گُڑا آئیءِ چمّ رَنگانی سرا بادشاھی کُت نہ کن اَنت۔ میرّ وتی عمرءِ بنداتی دمکانی تہاکِسر بوتگ۔ پمیشکا میرءِ شیئر چہ اِش کنئگءَ پیش پہمگ بنت۔میرءِ لبزاں چہ پیسر آئیءِ نیّتءِ توار مردمءِ گوشاں کپ ایت۔

بہ جُنزاں گامے منا نیئلیت زاناں شہر تئی
کُجاں نگاهءِ درا ایر تُنّءِ بہر تئی

منی زہیر دریگءَ نصیبءِ کبل دپ ءَ
ترا کُتگ وتی بچکندگاں زہہر تئی

میرّ گوں وتا باز ایمانداریں مردمے، چو دْرچکءِ ھما تاکءَ کہ گوں گْواتءَ ۔
ما کْوھن کپتگیں گوں اے بنی آدمءَ مہ چار

دنیا پہ یک دمانےءَ مئے ھم بہ بیت بَے اِنت
یا
ھر کسی اے وس نہ اِنت کہ آزمانءَ دز بہ جنت
پمّنءَ گنج اِنت زمینءَ من وتی سر بیتگاں

پرشتگیں کدّہءِ سر بے ھاجتیں دریاءِ پادانی سرا ایر اِنت۔ دریا پہ بے اِنانی میزان میزانءَ پُشتءَ کنزان اِنت۔ چد ءُ پیش کہ بیگاہ وتی آبریشمیں ڈبّءَ کوپگءَ بہ کنتءُ توارانی بہا ء سیمءَ بئیت۔ دریا وتی دامنءِ پولنگاں کدّہءِ لُنٹانی سرا نقش کنت۔ دلءِ ٹْراول ارساں گبارین اَنت ءُ لُنٹانی آبلہ توارءَ کدّہ یے بیت کہ کُمبے ھورکیءِ گم ئِے نصیب اِنت۔ اگاں ھورک اِنت گُڑا پُر کنئگءِ جنجال زندگیءِ گم جوڑ بیت۔ بلئے اگاں بہ پُرش ایت گُڑا بیگاہءِ ڈبّءِ آبریشمیں اوتاگے سدایت ءُ توارانی دُرسیں مُرگ بال کن اَنت۔نوں تُنّءِ میارکئےءَ لڈّگ بہ بیت کدّہءِ پُرشتگیں ٹُکّراں یا دریاءِ واتراتگیں گاماں
چمّانی راہءَ چار ایت بلئے گار اِنت انگت ءَ
دردے کہ مدّتےءَ ماں بالادءَ راھی اِنت

میرّ باز بے اعتباریں مردمے، وتی زمانگءِ سرا اُوست ئِے نہ بیت۔ داں روچ ء مرچی پہ وتی شادہ ءُ گماں امبارئِے جوڑ نہ کتگ۔ ھرچی کہ رَستگ ئِے ھمراہ اَنت ئِے ۔ من ھیران آں کہ آئیءَ وتی بڈ اینچو گران پرچا کُتگ۔ اگاں ساھتے دم ئِے بالاکنئگی بہ بیت۔ گُڑا پیسرا ھمے بارءَ ساھگءَ ایر کنت ۔ پدا من چاراں داں وتا جاگہ ئے نیست۔ چوّک اِنت بلئے پمے اُمیتءَ کہ گُڈ سرا گوں وتی روتگاں ھوار کپ ایت۔

میرّ من بہہ وتی ھیدانی سپاہ کنئگءَ نہ دیستگ کہ نباء ھیدانی بیرنگیءِ تہاھونءِ سُہری اوں پدّر بہ بیت۔ میرّ زمانگءَ انچو دوست دار ایت کہ ساہ ئِے در بئیت، تو یک زہگےءَ را کسانیں جِنگُلے یا کُلی یے بدی ئے ، چون ئِے دار ایت؟ دستءَ سُست بہ کنت مُرگ بال کنت، اگاں مُہرے بہ کنت مُرگءِ ساہ بال کنت ۔ من

کہ میرّءَ هورت هورتءَ چار اں منا زندگیءِ سرا بژّگ بیت۔ مردمءِ چمّ ءُ دلءِ نیامءَ یک کِشکے هست کہ میرّءَ آ کِشک بند کُتگ۔ میرّءِ درد ارسءِ دْروشمءَ نیا اَنت بلکیں گبارءِ وڑا چہ بچکنداں تالان بنت۔
زندگی دانکےءَ محتاج زبان دوست کُج انت
اے شپیں آهدءِ چراغاں کہ غباراں داراں

هر مردم وتی تبءِ جنگلءَ تہنا اِنت۔ اگاں مردمءِ اصلیں رنگءَ گندگ لوٹ ئے گُڑاگوں آئیءَ هما جنگلءَ د ُچار بہ کپ، پرچا کہ اودءَ آ انچو ایوک اِنت کہ آئیءِ سرا کسّی ساهگ نہ کپ ایت۔ اودءَ هچ رنگ نہ شنز ایت ۔ من چُشیں بازیں مردمے زاناں کہ اَچ وتا لِکّ اَتگ اَنت ۔ وتی روتگانی نہال کنئگءِ جُهدءَ چہ زمینءَ سستگ اَنت۔ بلئے میرّءَ من گِنداں هر سہت دزگٹ اِنت۔

هر مردم وتی جنگلءِ چنگ ءُ نزّارگ ءُ سبزینگءَ مشکول اِنت۔ میرّ هما وهدءَ باز ابیتک بیت کہ آئیءَ چاگرد بہ کن ئے ، تو سماء کن ئے کہ آ دائم چکّ ءُ پدا اِنت۔ انچو مردمےءَ دم پہ سہت کسے پُشتءَ توار بہ کنت۔

شیرکنیں گلّہانی جویے تچان اِنت ، باز مردمءَ دیستگ ، بازءَ تام چشتگ بلئے میرّءَ اے جوءِ تہا وتی تُنّ هوار گیتکگ۔ میرّءِ گلّہ گوں زندءَ همگام اَنت ، روان اَنت۔ میرّ وتی زنگاں نہ شود ایت ءُ سپا نہ کنت بلکیں چہ آپءَ جوڑ اِش کنت۔ ءُ آپءِ رپتارءِ تہا یکشلی هم هست ءُ نازُرکی هم، گشادی هم هست ءُ زیمر هم، میرّءِ شائریءِ تہا هیال ، مارشت ، زیمرجتائیں چیزنہ اَنت۔ میرّ پہ شیئرءَ چہ ڈنّءَ نہ لبز شوهاز کنت ءُ نہ زیمر اے د ُرستیں چیزاں آ چہ شیئرءِ تہا درگیج ایت ۔ آ یک انچیں عکس کارے کہ آئیءِ رنگ تیز اَنت ءُ بُرشءِ جاگہءَ وتی لنکُگاں کارمرز کنت ءُ چہ کینوسءَ پیش عکسءَ وتی دیمءِ سر ا جوڑ کنت ۔ نوں انچیں جاورے ٹہہ اِتگ کہ عکس ءُ عکسکار یک پیم اَنت۔ عکسکارءَ درگیج ئے عکس گِسر بیت، عکسءَ شوهاز ئے تہ عکسکار وتا چیر دنت۔

تا ں اے ھَدءَ نبشتہ کنئگءَ پد من ھیراناں کہ من تنیگہ میر ۤءِ شائریءِ بابتءَ ھچ نہ گُشتگ۔ بلئے راستیں ھبر اِیش اِنت کہ چہ میرّءِ جندءَ جتا آئیءِ شائریءِ بابتءَ اگاں تو چیزے گْوشگ ھم بہ لوٹ ئے گُشت نہ کن ئے۔ میرّءِ ھر نوکیں شیئر من کہ اِش کُتگ منی چمّاں میرّءِ پیشانیءِ کِشکانی تہا یکے گیش بیتگ۔ میرّ وتی شائریءَ ھچبر چو گُدءِ وڑا گْورءَ نہ کنت ،نہ چو سواسءَ مٹّ نہ کنت۔ میرّ انچو شائری کنت انچو کہ ساہ کشّ ایت ، انچو کہ ورگ وارت، انچو کہ راہءَ رئوت ۔ نوں اے پیمیں جاورانی تہا مردم چے گُشت کنت۔ نازبوانی ایر گْواتءَ نپس گَشگءِ ارمانءَ مردم پاھوءَ ھم دراتکگ اَنت ءُ شائری ھم پرماتگ اَنت۔ میرّءِ ذاتءِ ھر دمک مئے چاگردءِ دروازگےءِ دپءَ کُٹّ ایت۔ پمشکا میرّءِ ھمراہ داری شیرکنیں اجکہی یے وَ بوت کنت بلئے تہلیں تکانسری یے ودی نہ کنت۔

02/08/2003 ،پسنی

(میر عمر میر ۤءِ کتاب ” پُلے گْواتءِ اندیم اِنت “ءِ منّتءَ)

ماہ پھمیان اِنت

گوں سید شیرجانؔءَ منی پجّاروکی باز کْوھن اِنت ۔ ما مدام کہ د ُچار کپت ایں گُڑا اِد ءُ اودءِ ھبر بوت اَنت۔ برے برے لبزانک ھم جیڑگ بوت بلئے گیشتر سیاسی ءُ چاگردی جیڑہانی سرا گپ بوتگ اَت۔

اَچ وتی بیرانیءَ پنچ ، شش ماہ پیسر فون ئِے کُتگ کہ ” اگاں گسّی نئے گُڑا من وتی لائبریریءَ نشتگاں ، تہنا آں ، بیا ھبر ءُ ھال کن ایں ۔۔۔۔۔“ من شُتاں ۔۔۔۔ گُڑا اے روچی آئیءَ گیشتر لبزانک ، شیئر ءُ کتابانی بابتءَ ھبر کُت۔ من دیست کہ آ دمبرتگ اَت ، ءُ لوٹ اِت ئِے کہ وتی کْوھنیں ھنکینءَ واتر بہ بیت ۔ آ کمّیں ساسارگ لوٹگءَ اَت۔ گوں من جیڑ اِت کہ چے کنئگ بہ بیت؟ من پُرس اِت کہ ” واجہ تئی دیمترءِ پروگرام چی اَنت؟ ڈْراجیں بے تواری یےءَ پد گُشت ئِے ” نزاناں ۔۔۔۔۔ جاورال ھمے پیئم اَنت کہ ھچ زانگ نہ بیت ۔اے کِشک سِتکاں ٹپّی کنت “۔ءُ پدا ھبر ئِے پہ بلوچی لبزانک ءُ شیئرءَ تاب دات۔

اے کتابءِ چن ءُ لانچ چیزے ماہ پیسر بندات بوتگ اَت۔ ءُ اگاں سید شیر جانؔ کمّیں روچ انگت زندگ منتیں تہ اے کتاب دو

ماہءَ پیش شُمے دیما بوتگ اَت بلئے آئیءِ اناگتیں مرکءَ اے کار پہ کمّیں وھدءَ مہتل بوت۔

سید شیر جانؔ یک زمانگےءَ لبزانکءِ مردم بوتگ۔ بلئے پدا سیاسی چست ءُ ایراں انچو مانگیش اِتگ کہ لبزانک ئِے دلگوش دات نہ کُت۔ ۔۔۔ بلئے آئیءِ مستریں سِپت ایش اَت کہ چہ لبزانکءَ بے ترْانگ نہ اَت ۔ چہ سیاسی ءُ چاگردی گر ءُ داراں کمّیں کہ موہ ئِے رستگ اَت گُڑا لبزانکی سنگت ئِے شوھاز کُت اَنت۔ گْوستگیں کابینہءَ وتی وزیریءِ گُڈسری زمانگءَ آ یک رندے پدا گوں لبزانکءَ سک نزّوک بوت۔ مدام کہ گوں من دپ کپت گُڑا لبزانک ءُ لبزانکی سُر ءُ پُرانی بابتءَ ترْان ئِے کُت۔ ءُ ھمے وھداں آئیءَ وتی کتابءِ چھاپ کنئگءِ واھِش ھم درشان کُتگ۔ گُڑا من گُشت کہ اگاں چیزے ھست اِنت تہ باید اِنت کہ کتابی درْوشمءَ ریکارڈ کنگ بہ بنت ءُ چمدا آئیءَ وتی گار ءُ بیگْواھیں شیئرانی پد جنئگ بِنا کُت۔ ھر شیئر ے کہ آئیءَ را رَس اِت ، منا دیان اِش کُت اَنت۔ بلئے پمّن وشّیءِ ھبر ایش اَت کہ ھمنچو گاریں شیئردراَتک ھمنچو آئیءِ نوکیں شیئرمنا رَسگءَ اَت اَنت۔ آ مزنیں مُدّتےءَ رند پدا کِشکءَ کپتگ اَت ءُ اے کتاب کہ انّوں شُمے دستءَ انت ایشیءِ تہاگیشتر شیئر نوکین اَنت۔ کْوھنیں شیئر چیزے دست کپتگ ءُ چیزے دست نہ کپتگ گیشتر ھما اَنت کہ آئیءَ یک زمانگے گُشتگ ءُ بے ھال کتگ اَنت۔ ءُ منءَ آئیءِ کْوھنیں شائری ءُ نوکیں شائریءِ تہامزنیں تپاوتے گِندگ آھگءَ اَت۔

وھدے شیئر یکجاہ بوت اَنت ءُ ما کراچیؔءَ پہ چھاپ کنئگءَ شُت ایں دانکہ اُودءَ ھم آئیءَ دو سہ نوکیں دستونک ءُ لچّہ منا دات کہ ایشاں ھم ھوار گیج۔ آ کُلیں شیئر کہ منا چہ شیرجانؔءَ رستگ اَنت ھمیش اَنت کہ کتابءِ تہا ھوار اَنت۔

سید شیرجانؔءِ زندگی مہلوکءِ دیما بوتگ آئیءَ را یک چاگردی ءُ راجمانی کارستےءِ جہتءَ ھر کس زانت ءُ پجّہ کار ایت ءُ اصلءَ ھمے کِرد بوتگ کہ آئیءِ تہءِ لبزانت ءُ شائرے چیر ترّینتگ ۔

بلئے وتی عمرءِ گُڈّی روچاں آ پہ لبزانک ءُ شیئرءَ واتر بوتگ اَت۔ چہ چاگردی ءُ راجمانی چست ءُ ایراں دمبرتگ اَت، دلجم ءُ ایمنیں ساھگےءِ شوھازءَ اَتءُ آئیءِ واھگ اَت کہ لبزانکءِ دامنءَ دمے بالا بکنت۔ آئیءَ لوٹ اِت کہ اے کتاب زوت چھاپ کنئگ بہ بیت ءُ مئے جُہد ھم ھمیش اَت، بلئے ھمے سُہبءَ کہ من کتاب کمپوزرءِ دستءَ دات ءُ من انگت ھمودءَ نشتگاں کہ سہتے پد منا آئیءِ بیرانیءِ ھال سربوت ءُ ما لاچار بوت ایں کہ کتابءِ کاراں کمّیں مہتل بدارا یں ۔ اُمیت اِنت کہ ھُدامرزیءِ اروہ ءُ وانوک مارا پھل کن اَنت۔

10.07.2008 ،پسنی

(سید شیر جان ؔءِ کتاب ” ماہ پہمیان اِنت “ءِ منّتءَ)

ماھکانءِ رَند پداں

ماھکانءِ رَند پداں مقبول انورءِ شیئرانی اولی کتاب اِنت ۔ اے کتابءِ تہادو بند، چار بند ، نظم ءُ غزل ھور اَنت۔۔۔۔ من مقبولءَ دیر اِنت کہ آزمانکارےءِ جہتءَ زاناں۔۔۔ منا ھجبر گُمان نہ بوتگ کہ آئیءِ پربستگیں شیئر کتابے بوت کن اَنت۔ بلئے آئیءَ آزمانکءِ ھوریءَ شیئر ھم ھمنچو نبشتہ کُتگ کہ کتاب ئِے پہ چھاپءَ جریدگ اِنت۔

ھر رسمے کہ لبزانکءِ تہا کئیت گُڑا آ تہنا رسمے پشت نہ کپ ایت ۔۔۔۔ لبزانک وتی ساچشتی سنچءَ ھوارئِے گیج ایت ھمے ھاترا لبزانکءِ تہا رسم کاینت الّم بلئے رسمےءِ صورتءَ زندگ نہ بنت۔ پیشگالءِ نبشتہ ھم لبزانکءِ تہاںتکگیں رسماں چہ یکّے ۔۔۔ءُ یک Balance ایں وڑےءَ پیشگال نبشتہ کنئگ مزنیں کمال ءُ کُجالے لوٹ ایت کہ منی پیمیں کم سوادیں مردمےءِ کار نہ اِنت۔ بلئے مقبولٓ مھروانیں سنگتے ۔۔۔ ءُ مہر ھمنچو زوراکیں چیزے کہ مردمءَ اچ وتی بستارءَ مستریں کار پرمائیت۔ مقبولءَ وتی کتاب پہ چیزے دانکءِ نبشتہءَ منا دیم داتگ، اے آئیءِ بے کچّہیں مہرءِ ڈْروشمے۔

لبزانک چہ وتی درامدیں درداں آژناگ بوگءِ مستریں نیموناں چہ یکّے زانگ بیت ۔ لبزانک بہر بوتگیں ھما سُتکگیں شہرءِ ندراہ یے کہ پرائیءَ نہ شینک سنج بند اَنت ءُ نہ دیگے میار بار کنئگ بیت۔۔۔ لبزانک یا شائرءِ مستریں فرض گوں وتی اصلءَ دُچار کپگ اِنت ءُ وتی جوھرءِ زگریں ڈْروشمءِ تماشا کنئگءِ مانا انگرے دستءِ دلءَ زیر کنئگ ءُ آئیءِ سہئڑینگءِ جُہد اِنت ۔ شیئر ءُ لبزانکءِ وتی چکّاس اَنت ۔۔۔، وتی دریا۔۔۔، وتی آس ءُ وتی ھوشامے ۔ بس اصل بوّگ لوٹ ایت ۔ اگاں نا ھر اتکگیں روچ گوں کُلّیں متاھاں

باندات‌ءِ مُجاں ھوار بیت ءُ نہ سُہب‌ءِ بچکند مُلور بیت ءُ نہ بیگاہ‌ءِ پیشانیءَ گیشیں کرچکے گون کپ ایت ۔

مقبولؔ چہ شائریءَ آزمانک‌ءِ نیمگ‌ءَ انچو شُتگ کہ مہلوک‌ءَ اے ھبر شُمشتگ کہ آئیءِ بندات چہ شیئرءَ بوتگ انوں پدا چہ آزمانک‌ءَ شیئرءِ نیمگ‌ءَ پیداک اِنت۔

شیئر ءُ آزمانک بہ بنت یا لبزانک‌ءِ آ دگہ تہر اے کُل درشانی تپاوت اَنت۔۔۔ د ُرستانی بُنزہ یکّین اَنت۔ پمشکا مقبولؔ شیئر پر بند ایت یا آزمانک نبشتہ بہ کنت ۔۔۔ دوئیں رنگاں مارا دوست بیت ۔ جیڑہ بس یکّے کہ مردم راہ‌ءِ زیبائیءَ اینچو دلگوش مہ بیت کہ منزل‌ءِ واھگ گار بہ بیت ۔ راستی بس ھمیش اِنت کہ شائر یا لبزانت یاید اِنت زندگیءِ دل‌ءِ آس‌ءِ تہابہ نند ایت ءُ وتی کارءَ بہ کنت ۔ پرچا کہ لبزانک اُگدہ پہ دست‌ءِ تاپگ‌ءَ پیلہ نہ بنت ءُ مقبولؔ اے آس‌ءِ نزّوک‌ءَ نندوکیں مردمے ءُ منا اُمیت اِنت کہ آ چرے گنج‌ءَ بے بہر نہ بیت ۔۔۔۔ پرچا کہ لبزانک‌ءِ وتی لوٹ ءُ رہبند اَنت ، وتی راہ ءُ چید گ اَنت۔ ھر شائر وتی میم‌ءِ بستارءَ مسافر اِنت ۔۔۔ ھر ادا بوتگیں ھبر یک زبانے رھن کنت ءُ برے برے تیوگیں چاگردے موک ایت ۔۔۔ھر دانک یک عہدے امباز ایت ۔۔۔۔ مقبولؔ‌ءِ شیئر نہ سنگ‌ءِ سرءَ نبشتہ اَنت ۔۔ ءُ نہ آدینک‌ءِ ۔۔۔، مقبولؔ چم ءُ زبان‌ءِ نیام‌ءَ ھبر کنت ءُ بس وتی جیڑہ‌ءَ دیما آرگ لوٹ ایت ۔نظم بہ بیت یا غزل آ محکمی ءُ نازُرکیءِ شوپچ‌ءَ کپتگ۔ آئیءَ را بس وتی ھبر سر کنئگی اِنت ۔۔۔۔، وتی تکانسر نقشینگی اِنت۔

لال‌ءِ بازار اِنت مئے بستار چے\
واھگ‌ءِ دل کشتگاں بازار چے

مقبولؔ اے شیئرءَ من ترا ھمنچو مبارکی بدیاں کم اِنت ۔۔۔۔ ءُ من آئندگ‌ءَ ھم اَچ توھمے رنگ ءُ داب‌ءِ لوٹ‌ءَ کناں۔

منی دل باز گُشگ لوٹ ایت بلئے قلم کہ منی دست‌ءَ بیت تہ لبزانک وتی توامیں لاچاریاں منی دامن‌ءَ بندا یت من کہ نبشتہ‌ءَ بُنگیج کناں ۔۔۔۔۔ ، منی زبان‌ءِ کُلّیں جیڑہ منی جیڑہ بنت۔

پرے ھاترا برے برے ٹْرانءِ زمین نزّ کئیت ءُ گُمانءِ آزمان چہ نگاہءِ دزرسءَ دور بیت۔۔۔۔۔ ءُ اے وڑیں جاوراں من ترا بس ھمنچو گُشاں کہ تو بلوچی نبشتہ کنئگءَ ئے ۔۔۔ گُڑا تو باز کم نبشتہ کُتگ۔ انگت منزل باز دور اِنت ، انگت ترا باز نبشتہ کنئگی اِنت۔

انچو کہ ساہ سُتکتگ پیرداں پہ وفاءِ مہرلءَ
اچ منی دستءَ اوں دیر اِنت مقبول گومازی شُتگ

ھر کس کہ مہر کنت نیم بیت ۔۔۔، ھر کس کہ درد سگ ایت ۔۔۔۔، بہر بیت ۔ زمینءِ راستی ایش اِنت کہ داں تو زندگ ئے گوں تو زندگ اِنت۔۔۔۔، تو کہ پدرد بئے اُفّاریت ۔ گوں تئی درداں بھر بیت ءُ آئیءِ مھرءِ تہا ھمنچو توان است کہ ترا نیم کنت۔ زمین اچ تو پُلگ بیت بلئے جتا نہ بیت ۔ داں تو شُت کن ئے تئی ھمراہ اِنت۔۔۔، کپ ئے ترا ساھگ کنت ۔ ءُ ھمے زمینءِ مہر بنی آدمءِ میراث اِنت۔۔۔۔، ھمے میراثءِ اُمیتءَ مقبولؔ آزمانک ھم نبشتہ کنت ءُ شیئر ھم گُش ایت ۔

(مقبول انورؔءِ شیئرانی کتاب ” ماھکانءِ رَندپداں “ءِ منّتءَ)

جهان سکین دنت بس مئے شائری کیف ءَ

سفر ءُ منزلءِ ھیال کہ ھور بنت گُڑا توامیں زیبائی منزلءِ نیمگءَ رواَنت۔۔۔ ءُ سفرءِ کوار ھورک بیت ۔ بلئے اے زندءِ تپتگیں راھانی سرا چندے انچیں مردم ھم بنت کہ آھانی د ُرستیں مڈّی ھمے بے منزلیں سفر ءُ ھمے پادانی گنوکی اِنت۔

گِند ئے اِشاں اے د ُرس تئی میراثءِ وارث اَنت
زان ئے فرہادؔ اے دھر کسی ھمسفر نہ بیت

دیدگانی تُنّءَ زبانے دئیگءِ لالچ مردمءَ آسءِ چکّاسءَ گْوازیں ایت ۔۔۔ ءُ ھمے چکّاس الّمی اَنت ، اگاں آس چاگردءَ اَست وَ تئی تالہہ اگاں نیست گُڑا ترا وت روک کنئگ کپ ایت، آئیءِ تہارئوگ کپ ایت ءُ چہ د ُرستاں گْراں تریں کار۔۔۔، وتی نداره ھم کنئگ کپ ایت ۔ پرچا کہ اِزمءِ پُل شاھانی سراناں بلکیں زندگیءِ پُرانی تہاسْرپ اَنت۔

جہان سکین بہ دنت بس مئے شائری کیفءَ
زبانءِ مانشءَ پُلّے کِشاں پہ تئی یاتاں

بندیں دروازگانی پُشتءَ بے بْرمشیءِ وھم گوں گْواتءَ کَش ایت ، گوں نوداں شنز ایت گوں دْرچکاں شِیک ایت۔

زبانءِ آمید مدام گوں دیدگءُ مارشتانی شاھیمءَ تورگ بیت۔ اے دود پہ اِزمکارءَ تاوان ھم بوتگ ءُ پائدگ ھم ، بازیں چیزے بے نہادءَ دز کپ ایت ۔۔۔۔ءُ بازیں چیزے بے قیمتءَ رئوت۔

اے چاریں دانکاں نبشتہ کنانءَ من جیڑگءَ آں کہ اِشانی مانا چے ۔۔۔؟متلب چے اِنت ؟ پرچا کہ شائری وتی پجّار وت اِنت ءُ قاضیؔ فرہادءِ یک ھرابیں عادتے کہ آ شیئر گُشگءِ وھدءَ مارشتاں لبزانی باھوٹ نہ کنت بلکیں لبزاں مارشتانی کُٹّءَ ایر کنت۔

تانسریں شپ پہ جیڑگءَ گْوازینت
قاضیؔ چمّءِ دو روک ترا مہ کپات

گِندے بیوابیءِ گم چوں توازہ یے جوڑ اِنت ۔۔۔۔ ءُ لبزانی دست ھچ نہ رَسیت یا اے شیئر:
ما وفا داریں زبانءِ نیّتءَ دراھی دئیں
مئے ھیالءِ راستیں چمّءِ باطنءَ شپ ناز کنت
تہاریں شپے ۔۔۔۔، د ُور چراگے شہم ایت ۔۔۔۔، اگاں مساپرءَ رو چے ھم گْرنچءَ بہ بیت بلئے پاد ئِے یکبرے ھمودا بر اَنت ءُ اُمیتءِ ھمے شہم ، ھمے بْرمش قاضی فرہادءِ شیئرانی تہامن باز جاگہءَ دیستگ۔

30جنوری 2003 ،پسنی
(فرہاد قاضیءِ کتاب : محرمیں راز ‘‘ءِ منّتءَ)

ماھکان دوچے نودے شنزاں گْوپتگیں

اے وھدی قاسم فرازؔءِ کتاب " منی چندے دستونک ءُ لچہ" منی دیما اِنت ۔ بلئے انچیں جاورہالے ٹہ اِتگ کہ پیشگالانی تہانبشتگیں لبز تاوان بار بوتگ اَنت۔ انچو سماء بیت کہ پیشگال بس وتسریں سِپت ءُ ستاءِ نیمونے پشت کپتگ ۔ پیشگالانی لبزاں وتی نہاد دور داتگ۔ دگرءَ نزاناں بلئے من اے رِدءَ ھمنچو بے پکاریں نبشتانک ونتگ کہ نوں وتءَ پہ مُشکل چُشیں چیزےءِ وانگءَ راضی کناں۔ وھدے جاور اے پیئم بہ بنت گُڑا تاوان ھمانوکیں شائر ءُ نبشتہ کاراں بیت کہ آ لبزانکءِ حقّیں مردم اَنت نوں بیچارگیں قاسمؔءَ را اے تاوان سگّگی اِنت ، آ منّیت کہ نہ منّیت۔

مردم چہ شیئرءَ چے لوٹ ایت ؟

اے یک انچیں جُستے کہ باز برءَ مردمءَ تکانسر کنت ۔ شیئر واناں کن ءُ پد جناں بُو۔ میزان میزانءَ اے گْرنچ پَرچاں کنت کہ شرّیں شیئر دگہ ھچے نہ اِنت ، بس یک وشی یے ، کیفے کہ ترا بے واھش ءُ لوٹءَ رَسیت۔ شیئر بہ بیت یا دگہ اِزمے ، راہ اِش ھمیش اِنت ۔ یک انچیں شادہ یے ، انچیں تاھیرے کہ آئیءِ طلب تئی دلءَ پادنیاتکگ ، توآئیءِ شوھازءَ در نہ کپتگ ئے ءُ اناگاہ ترا رسیت ، بلئے وھدے کہ رسیت گُڑا مردم زانت ، اگاں مہ رَستیں ، مزنیں کمّی یے پشت کپتگ اَت، بلائیں محرومی یے بوتگ اَت۔ شرّیں شیئر دگہ ھچ نہ کنت ، بلئے یک کارے الّم کنت کہ ابیتکی یے سہڑین ایت ، ھورکیں جاگہ یے پُر کنت۔

ھما دانک باز مبارک اَنت ، ستا کرز اَنت کہ چراھاں چاگرد مَٹّیت، گلامیں راج آزات بنت، تہاریں ھنکینانی تالہ چراگاں بیت، اے پیمیں دانکانی کسّے ھر نہادے بندیت۔۔ سرءُ چمّاں۔۔ بلئے اے شیئر نہ اَنت ۔ بوت کنت چہ شیئرءَ مسترءُ بُرز تریں چیزے بہ بنت۔

اے تہنا بلوچیءِ نہ بلکیں توامیں لبزانکانی جیڑہ اِنت کہ لہتیں شائر پرے ھاترا مزن اَنت کہ آھانی توار بُرز اِنت ءُ دگہ

چندے پرے ھاترا شرپدار اَنت کہ لبزباز کارمرز کن اَنت، بلئے شرّیں شائری چرے دوئیں تہراں جتائیں چیزے۔ شرّیں شیئر هما اِنت کہ آئیءِ شہار مزن اِنت۔ نہ توارءِ بُرز کنئگءِ ضرورت انت ءُ نئیکہ لبزانی قارونی امبارے درکار اِنت۔قاسمؔءِ شائری منا دوست بیت پرے ھاترا کہ آ وتی ضروتءِ لبزاں پجّہ کار ایت ءُ هماھاں کارمرز کنت ءُ پدا گوں جُہلیں ءُ شیرکنیں گالوارےءَ هبر کنت ۔

نو بیا قاسمؔءِ دستونکاں چندے شیئر چار این:

من شاگے آں ءُ گُشے لوگ تیابے قاسمؔ
چو چولءَ چست اَنت منی چاریں نیمگءَ دیوال

★

هونی ئیں تیگ ،سستگیں لشکر
باریں ایوکی کجا اِنت هَور ءَ

★

آپےءِ شوهازءَ گوں من همسفر
پُرشتگیں شاگے ، دلے ویرانگے

★

لَڈّان اِنت پدا آپےءِ تُرسءَ تئی میتگ
یک یکءَ چناں کن وتی نزّار گُلاباں

★

گْوات کشکے ءُ بہ بیت بلکینءَ دریا پادار
آپ پیوند کُتگ، ساهگءِ بستگ دیوار

★

وهد چُو ریکءَ منی چنکاں رِچیت
زِر منی آستونکءِ لمبءَ چول جنت

چُناها پہ درور اے شیئر سک باز کم اَنت پرچا کہ اے کتابءِ تہا انگت چِدّ ءُ شرتریں شیئر باز اَست بلئے من پہ زانت اے ششیں شیئر د ٘رچتگ اَنت ۔ پرے هاترا کہ اے د ُ٘رسیں شیئرانی تہا" آپ " کارمرز اِنت۔ دریاءِ رنگءَ بہ بیت ، هَورءِ یا تیابءِ ، بلئے آپ هر

شیئرءِ تہاجتائیں چہرےءَ پدّر بیت۔ بزاں کہ آپ زندان ، جُہد زند، زوراکی ، بے بیسہی ءُ ھنر ءُ پوریاتءِ استعارہاں کارمرز بوتگ ءُ اے شیئرانی بس یک پہناتے اِشانی سرا دگہ ھم بازیں تکاں ھبر بوت کنت۔ ءُ ھمے ھال لچّہانی اِنت اودءَ ھم ٹْرانءِ بازیں درے پچ بوت کنت ، بلئے من لچّہانی نیمگءَ نہ رواں گُڑ ا اے سیاھگ باز دور رؤت۔

بنی آدمءِ چاگرد رنگانی ڈْراجیں سلسلہ یے ، وھد، زمین ، سیالداری ، زبان ءُ ربیدگ اے د ُرست وتی وتی رنگے دار اَنت ءُ لبزانک یک انچیں حصارے کہ اودءَ اے توامیں رنگ زندگ اَنت ، جیڑ اَنت ، کند اَنتءُ گریوَنت ۔دگرےءِ چمّانی تہازندگ بوّگ گْرانیں کارے نہ اِنت ، بلئے وتی تہازندگ بوّگءِ ھاترا الّمی اِنت کہ مردم وتی اندرءَ اے توامیں رنگاں ، د ُرستیں بچکند ءُ ارساں ءُ کُلّیں سیالداریاں زندگ بدار ایت۔

لبزانک یک انچیں امانتے کہ واترینگی اِنت بلئے ھما کساسءَ اِنّاں کہ ترا رَستگ بلکیں ایشیءِ تہاوتی کرد ھم ھوار گیجگی اِنت ءُ ھر کس کہ وتی بھرءَ ھوار کنت لبزانک آئیءَ گیر کار ایت۔

قاسم فرازؔ بلوچی لبزانکءِ تہا نوک اِنت بلئے درامد نہ اِنت ونتگیں ورناہ یے ، دنیاءِ آ دگہ لبزانکاں وان ایت ءُ سرپد اِنت ءُ اے کتاب آئیءِ اولی نقش اِنت ، ایشیءَ وانانءَ من چرائیءِ باندادتءَ دلجماں۔ بس یک سلاہ یے قاسمؔءَ دیگ لوٹاں کہ زندگیءِ توامیں کِشک چہ مردمءِ جندءِ باتنءَ درکاینت ءُ ھما سفر کہ آئیءَ بنی آدم داں روچء مرچی مُشکول کتگ آ وتی اندرءِ سفر اِنت۔ ھر شیئر ، ھر لچّہ کہ چرے آپسرءَ وتی کلّیءَ آپ کنت تُنّی نہ بیت۔

15/06/2008، پسنی

(قاسم فرازؔءِ کتاب ” منی چندے دستونک ءُ لچہ “ءِ منّتءَ)

ساچشتءِ رَھبند

امیرؔءَ وتی شیئرانی دومی کتاب"بالواں روک کتہ تماشایے"منا پہ چندے دانکءِ نبشتہ کنگءَ داتگ۔کتابءِ وانگءَ رند منا بس ھمے گُشگی اِنت کہ،من امیرؔءِ منّت واراں کہ آئیءَ منا منی ھما نبشتہءِ دیما شرپمند کتگ کہ من آئیءِ اولی کتابءِ سرا نبیس اِتگ اَت۔اگاں ناں چُشیں د ◌َرور بازاِنت کہ مردم کساس کنگءَ رَد وارتءُ لہتے وھد گْوزگءَ رَند وتی ھما نبشتہانی چمّاں چاراِت نہ کنت کہ مردمانی لبزانکی بالادءِ بابتءَ نبشتہ کنگ بوتگ اَنت۔۔۔۔۔۔۔بلئے ادا من ایمنءُ دلجماں کہ اے شیئرءِ سپر ھما وڑ جنزان اِنت،ہما پئیم کہ من کساس کتگ اَت۔۔۔۔۔۔۔۔

ےبُست کتگ ما داں ،بے تواریءِ
آپ پیشانیءِ سرا اتکگ

ساچشتءِ رنگءُ براہ ھمود ا پدّر بنت،ہمودا کہ توارءُ بے تواریءِ سیمسر یک بنت،ءُ ھمے بے تواریءِ ٹُلّءَ ھما توار کہ وتی ہستیءَ درگیج ایت ساچشتی جہگیریءِ امانت داربیت۔

کتابانی سرا پیشگال نبشتہ کنگءِ رِپک اگاں کمیّں بدل کنگ بہ بیت گڑا بوت کنت کہ بلوچی نگدءَ را بنگیجی ڈْروشمے بہ رسیت۔منی گشگءِ مُراد ایش اِنت کہ اگاں ما کتابانی سرا نبشتہ کنگءِ وہدءَ نبشتہ کار یا شائرءَ دیما مہ کن ایںءُ نکانءِ سرا جیڑگءُ آئیءِ ریسءُ پّریسءِ جُہدے بکن ایں تہ یک انچیں بنداتے بوت کنت کہ باندا نگد وتی کِشکءَ چمدا بہ گیشینیت۔پرچا کہ داں اے وہدءَ من نگدءِ نامءَ ھرچی کہ وانگایاں چراہاں ھمے سما بیت کہ مئے مہلوک انگہ نگدءِ بزانتءَ نہ زانت۔نگدءِ جَہتءَ ادا ھرچی کہ نبیسگ بُوّگءَ اِنت آ یا وَمُپتیں سپتءُ ساڑاءُ ہاترگیریءِ دانک اَنت یا وَ کچّہ چینیءُ زاہءُ بدآنت۔اے دوئیں کار اگاں ھرچی بوت بکن اَنت

بلئے نگد نہ اَنت۔نگدءِ کار یک ساچشتےءِ تہا هما جہانءِ شوہازاِنت کہ آ چہ لبز،ھیالءُ مارشتاںجوڑ کنگ بیت۔نگد یک شائر یا لبزانتےءِ انفرادی ساچشتی بستارءُ ربیتیءُ چاگردی نظامءِ حیالءِ نیْامءَ هما ٹِکّءِ شوہاز اِنت کہ اُودا اے دوئیں هوار کپ اَنتءُ نوکیں بزانتے یا اکسے در گیج اَنت۔نگد نام اِنت وتی اہدءَ را لبزانکی سر شوناں نوکیں نامءُ مانا پوشگءِ۔نگد نام اِنت پگرءُ مارشتءِ سرا چاگردی،راجمانی،مہذبیءُ ربیدگی پوشانی د ُور کنگءُ آہانی اسیلیں دْروشمءِ پدّر کنگءِ۔

ےشپ اِنت د َروازگانی چَمّ نزّ اَنت
گوں وت لئیبے نہ داوایے کنگ بیت

ساچشت یک پگریءُ مارشتی تاہیرے کہ مردمءَ امبازایتءُ آئیءَ انچیں جہانےءَ بارت کہ اُودا هرچی نوک اِنت۔اے شیئرءِ تہا اگاں کسّے لبزانی سرا بیچار بہ کنتءُ شیئرءِ هما کئیپ کہ لبزانی پْرشتءُ پْروشءَ رندپدّر بیت،گِپت ئِے مہ کنت،گڑا گوں وتی ساچشتی ایمانءَ آمید کت نہ کنت۔ادا اگاں کسّے"شپ"ءَ شپ"دروازگ"ءَ دروازگءَ "لئیب"ءَ لئیب ءُ "داوا"ءَ داوا بزورایت گڑا آئیءَ لبزانکءِ حقّ نیست۔پہ د َرور اگاں"شپ"زمانگ، "دروازگ" اوست "لئیب"انسانءِ رزاءُ "داوا" پہ چیزےءِ دزگرگءِ جُہدءَ زورگ بہ بیت،گڑا الّم مردمءِ دیما لہتے کارست پدّر بیت،کہ آ گوں وانوکءَ ہمراہ بنت،گپ کن اَنت،رِتکءُ رِیچ بنت،کِسّہ کار اَنتءُ پدا انچیں کِسّہ یے جوڑبیت کہ آئیءِ کارستانی تہا وانوک هم گون بیت۔اے وَ بوت شیئرءِ کلیت لبزانی سرشون،چریشاں ابید اگاں ادا"گوں وت"ءِ چاگردپہمگ مہ بیت،کِسّہ وَ سرجم بیت بلئے کِسّہءِ کئیپ انگہ پش کپیت کہ آ اے شیئرءِ اسل داد اِنت۔۔۔۔۔۔۔۔۔"گوں وت" اشارہ یے انسانءِ باتنءِ تہنائیءِ۔۔۔۔۔انچیں مردمے کہ وتی اندرءَ تہنا اِنت،تہاریں زمانگےءَ چاریں نیمگاں چارایت بلئے ہچ اوستءُ امیتءِ شہمے نہ گندایت۔گوں وت ٹَہگءُ پئیم بُوّگ گران اِنتءُ اَچ وت ڈَنّ دراتکءُ لِکّ ات هم نہ کنت،ادا نُوں هما توامیں سیالداری وت نشان

بنت کہ راجدپتر،مَہذب،چاگردۓ راجمانی دْروشمءَ چہ کرناں چو ساہگءَ بنیادمءِ ہمراہ انت۔۔۔۔۔۔اے نُوں ھما ھَندانِت کہ سیالی بے وتن بنتءُ مردم اَچ وتا دراندیہہ بُوّگ لوٹ ایت،اے جاورہماالمیّہءَ createکنت کہ ھر شّریں ساچشتءِ مُزّ اِنت۔

هر ساچشت چہ وانوکءَ اے لوٹءَ کنت کہ یکبرے آئیءِ جوڑشت پْروشگ بہ بیتءُ پدا ھمے پْرشتءُ پْروشءِ د ٙنزانی تہا ھما بزانتی آکس کہ پدّر بیت ہمُودا شیئر شوہازگ بہ بیت۔۔۔ساچشتءِ عمل جوڑ کنگ(to make)نہ اِنت بلکیں اڑ کنگ(to create)اِنتءُ اے عمل باز شاہگان اِنت۔۔۔۔۔برے برے تیوگیں جہانےءِ سازگءَ رَند ھم مردم جیڑایت کہ چیزے پشت کپتگ۔۔۔۔۔ءُ برے تیوگیں کینوس ہالیگ اِنت بس یک جاگہ یے ٹِکّے جئنگ بیتءُ سماء کپیت کہ بس۔۔۔۔بس،کار بوتگ۔

تو سرگرئے تَندیں شپءَ
گوں وت بہ بَر پاداں اڑیت

تچکیں ندارگے،کسّےءِ روُگءَ رند انچو تہار بیت کہ آئیءِ شوہازءَ اوں درکپگ نہ بیت۔۔۔۔۔بلئے ادا ہالیگیں کینوسءَ بس دو(۲) ٹِکّ جنئگ بوتگ۔۔۔۔۔۔۔”تَند“ءِ سپتءَ شپءِ بستار بدل کتگءُ نُوں شپ انچیں چیزے کہ اَڑیت،پیڑائیتءُ پدا دومی ٹِکّ ایش اِنت کہ لبز”پاداں“ یکّیں وہدءَ دو بزانتاں کار کنگءَ اِنت۔۔۔۔۔سرگرگءِ نسبتءَ اے وتی جندءِ بزانتءَ دئیگءَ اِنتءُ شپءِ نسبتءَ چَمّءِ جاگہءَ اوشتاتگ۔۔۔۔۔نُوں تَندیں شپ گوں پاداں هم اڑیتءُ چَمّاں هم پیڑائیت۔۔۔۔۔۔۔۔۔ءُ گوں اے هیالءَ مئیمءِ گام جنئگ یا سپر کنگءِ ھما اکس کہ بندوک اِنت آھمینچو زیبا اِنت کہ دل گشیت شپ پاداں نہ بس چَمّاں بہ پیڑائیتءُ مئیم جُنزگءِ جُہدءَ کناں بہ بیت۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔

اے وَ بوت شیئرءِ تاہیرءِ یک پہناتے بلئے اے هدّءَ سربُوّگءَ رند(پرچا کہ داں اے جاگہءَ وانوکءَ وت آیگ کپ ایتءُ چِدءُ دیم گڑا شیئر ترا وت بارت)نُوں شیئر یک پگریءُ مارشتی”اکائی“یے جوڑ بیتءُ وتا اے

وڑا سہرا کنت کہ تَندیں شپ اسلءَ وھدtime ءِ بہرے نہ اِنت بلکیں جتائیءِ ھما جاور اِنت کہ مردمےءِ رؤگءَ رَند رُدیتءُ آئیءِ وزم بس یکّین اِنت کہ اے جاورءَ کسّے بزوریتءُ ببارت------بلئے ھما مردمءِ رؤگءَ کہ اے جاور ودی بیت پدا ہمائیءَ را گُشگ بُوّگءَ اِنت کہ بیا اے جاورءَ بہ بَر--------اگاں آبئیت اے جاور وت پشت نہ کپیت-----ہمے کسانکیں گپءِ تَل ماں تَلیں بیان اسلءَ اے شیئرءِ نازرک تِریں جاگہ اِنت--------

ءُ ساچشتءِ رَہبند ھمیش اِنت کہ وتی سہرائیءِ تہا اندیم بیتءُ اندیمیءِ تہا وتا پدّر کنت--------اے بوت اَنت دو(۲) شیئرءِ سرا منی انچو راہ رواجی جَوڑگ بلئے منا گپ اسلءَ تہنا ھما گُشگی اَت کہ------

"من امیرءِ منّتواراں کہ آئیءَ منا منی ھما نبشتہءِ دیما شرپمند کتگ کہ من آئیءِ اولی کتابءِ سرا نبیس اِتگ اَت"

27.11.2014 ،پسنی

(امیر دوستءِ کتاب "بالواں روک کتہ تماشایے"ءِ منّتءَ)

بیا کہ گیرانی دامنءَ ننداں

ڈاکٹرؔ!اے هما زمانگءِ هبر اِنت کہ من ءُ تو کسان بوتگیں ءُ لبزانکءِ وانگ نہ زانتگ۔ تیاب دپاں مزنیں شَرتگ ءُ توپانے اَتکگ اَت۔ چول همنچو بُرز اَتنت کہ آیوکیں یدارانی آچار ءُ آپءِ گجانی تہاهچ تپاوت نہ بوهگءَ اَت۔ شَرتگ دم پہ سہت زورگران اَت۔۔۔۔ داں دیگرءَ گیشتریں یداراں وتا بندنءَ سر کتگ اَت ، بلئے یک ءُ دو یدّار انگت واتر نہ بوتگ اَت۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔ءُ تیوگیں شہر هماهانی ودارءَ تیابءَ نشتگ اَت۔۔۔۔۔!

وهدے کہ شپ کپت گُڑا من دیست کہ مہلوکءَ بُرزیں د ؘورےؔ آئورت ، چراگے روک کُت ءُ همے د ؘورءِ سرا بست، پدا د ؘورؔ تیابءِ دپءَ مِک کنئگ بوت۔

ایشیءِ مراد ایش اَت کہ هما گاریں یدّار کہ انگت ودی نہ بوتگ اَتنت، اگاں سلامت اَنت ءُ بیا اَنت۔۔۔۔، گُڑا اے چراگ پراهاں چیدگے ۔۔۔۔۔، زندگیءِ مہرءِ ودارءِ ۔

ءُ وهدے اے چراگءَ چم اِش کپت اَنت تہ آهانی دلءِ تہازندگیءِ اُمیت شہم ایت ءُ وپتگیں جوزہ ءُ هاٹیگاں باهندے رسیت۔

ڈاکٹرؔ۔۔۔۔! اینچو وهد گْوزگءَ پد من جیڑاں تہ منا سما کپ ایت کہ زندگ بوهگ ءُ ، زندگ بوهگءِ سکین دیئگءِ همے جُہد لبزانک اِنت۔ ۔۔۔۔۔ ءُ تئی اے "گِدار" هما د ؘرستیں چیدگاں نشان کنت کہ زندگ اَنت ۔ پُر مہر اَنت ۔۔۔۔۔ رُژنءَ اَنت۔

ڈاکٹرؔ! مرچی من همنچو نوک بوتگاں کہ منا هچ باور نہ کنت ۔ اِدءَ نوک بوهگءِ کارمرزی منی لاچاری اِنت ، پرچا کہ اے مارشتءِ هاترا اے وهداں منی کِرّا شہم تِریں لبز "نوک بوهگ " اِنت ۔مٹّ بوهگ انگت دگہ جاورے ، من نزاناں کہ گوں اصلءِ

گاریں بہرےءَ د ُچار کپگءَ رند ، مردم کہ ھرچی مارایت ، آئیءَ چے گْوش اَنت ۔۔۔۔؟ اے واتری یے هم نہ اِنت۔

گْوھن کپگ هم نہ اِنت ءُ مٹ بوھگ هم۔

انچو کہ یک پیر مردےءَ کاگدے وانگی اِنت ءُ وتی عینکءِ شوھازءَ اِد ءُ اودءَ دزجنان اِنت کہ اناگاہ وتی کسانیءِ پینی یے گِند ایت ءُ گوں همے لیبوءَ انچو مشکول بیت کہ کاگد ءُ عینک هر د ُ کاں شموش ایت ۔

اے گِدارءَ گوں من انچو کُتگ۔

اے کتابءِ وانگءِ وھداں منا هما وشبوءِ سہرءَ باز بے وارکُتگ کہ پرائی هاترا هر کسءَ را وتی جندءِ جیگ بو چنگ کپ ایت۔

من شُمشتگ اَت کہ وتی جندءِ پَد جنگءِ رپک ءُ رہبند چے اَنت۔۔۔۔؟

مئے چاگرد ببا دیئگءِ هیلءَ انچو گْور جتگ کہ ایشیءَ وتی گاریءِ مارشت ءُ شوھازءِ نیمون گورستانءَ بُرتگ اَنت۔

ڈاکٹرؔ۔۔۔! تئی کرّا انچیں کُنجے لازم اَست، کہ تو منی بہر هم همودا پہمیان کُتگ ، بلئے تو باز شر کُتگ ، اگاں ناں بوت کنت، من پہریز اِت مہ کُتین اَنت۔

بنی آدم پرے ھبرءَ ٹہل اِنت کہ آئیءِ پد موسمانی دامنءَ نقش اَنت۔۔۔۔، بلئے سہتے وتی پیشانیءَ سیل نہ کنت کہ وھدءِ رہ سرِانت۔

کسّئہ ایش اِنت کہ مردم چما روچءَ گوں زندگیءَ د ُچار کپ ایت ، سفرےءِ تہا اِنت۔۔۔۔۔ ، منّیت کہ نہ منّیت ، مارایت کہ نہ مار ایت۔

زمانگءِ رنگ منی چمّانی دیما گْوز اَنت یا زمانگ منی چمّاں گْوز ایت ،ھبر یکّیں اِنت ، بس مارشتانی تپاوت اِنت۔

دیر اِنت بالزاکؔءَ جُستے کُتگ اَت کہ " ھُشکیں کانپولانی نداره گران تر اِنت کہ گیمُرتگیں دلانی ۔۔۔۔۔۔"؟

ڈاکٹرۜ!تئی اے گِدارءَ هم پمّن لہتیں انچیں جُست ودی کُتگ ، کہ آ جُست اَنت هم ءُ پسّہ هم۔ اے گِدارءِ وانگءَ رند مردمءَ مُلوریءِ هما شیرکنی گْور جنت کہ چہ زندگیءِ گرکءَ رُد ایت۔

تئی مستریں سوبمندی ایش اِنت ، کہ هچ کارست چہ تئی دستءَ نہ د َر کپتگ ءُ نئیکہ تو چراهاں اندیم بوتگ ئے۔

پمشکا کسّئہ ءُ کارستانی نیامءَ هچ اوشتوک نہ اِنت ۔۔۔۔۔، نہ کوه یے ، نہ آپے ، نہ مُجے ، بس سیالداری یے چو اوتاگءَ تچک اِنت۔

01.12.2007 ،پسنی

(ڈاکٹر اسلم دوستینۜءِ کتاب ” سوتکال “ءِ منّتءَ)

دو ٹْرمپ دریا

ڈولی بیگؔ بلوچی لبزانکءِ تہانوکیں نامے، سفرئے ساچانءَ اِنت ءُ رواج ئِے پہ گیگ اَنت ۔۔۔۔ نظم ئِے ھم گُشتگ بلئے اصلءَ ؔغزل گوں آئیءِ تبءَ گیشتر دپ کپیت۔ لبزانک انچیں سفرے کہ اِدءَ ھر کسءَ را وتی چراگ وت زورگ کپیت۔۔۔۔ دگرءِ پدانی سرا پادءِ ایر کنئگ منزلءِ اندیمی اِنت ۔ ڈولیؔءِ مستریں ھنر مندی ایش اِنت کہ آ شائریءِ تہاھبر کنئگ زانت ءُ گپ گپّءِ تہا شرّیں شیئر گُشیت۔ شائر ءُ وانوکءِ نیامءَ سیالداریءِ بابتءَ سک باز گُشگ بوتگ بلئے یکّے وَ اے کہ شیئرءِ وتی تہر (اثر پزیریءِ حوالہءَ) باز زانت ءُ دومی اے کہ ھر مردمءَ را شیئر یک ھسابءَ سر نہ بیت۔ بازیں شیئرے انچو سر بیت کہ آپے چہ بُرزگءَ ایراد بہ بیت ءُ جہلءَ بئیت۔۔۔ ءُ برے برے شیئر انچو سر بیت انچو کہ ھر کسّے مردمءَ سوچنے گوں بہ جنت۔ دگہ چیزے شیئر ھست کہ آھانی وانگءَ گوں تو آھاں دیست کن ئے کہ تئی دیما لیئبءَ اَنت۔ چیزے شیئر انچیں بنت کہ تو چہ وتی بدنءَ آھانی وشبوءَ مار اِت کن ئے ءُ چریشاں ابید ھم شیئرءِ بازیں رِپکے ھست۔۔۔۔ بلئے من ڈولی بیگؔءِ شیئراںءَ ماں شانگءَ دیستگ انچو کہ شپ مانشانیت۔۔۔ یا چو کہ مُرگےءِ سرا میزان میزانءَ دامے بہ کپیت۔

ڈولیؔ شائریءِ تہا وتی کُتہ کاریاں دْروشم دنت۔۔۔، ڈولیؔ پہ کِسب ءُ کار دریا وردے بلئے ٹْرمپانی سہرءِ تہا ایر بُکّ اِتگ۔ پمشکا ریدگیں تُنّےءِ واھُنداِنت بلئے آئیءِ زبانءِ شیرکنی ءُ شائستگیءَ آئیءِ درد انچو ساکم کُتگ کہ نہ شہم ایت ۔۔۔ بس شوھازگ کپ ایت۔ "دو ٹْرمپ دریا " ڈولیؔءِ سفرءِ بندات اِنت ءُ اے اوست بندگ بیت کہ بہ گِندئے ڈولیؔ دیمترءَ بلوچی غزلءَ را وتی دْوشمے بد اَنت۔

۲۰ اگست ۲۰۰۳ء،پسنی
(ڈولی بیگؔءِ کتاب " دو ٹْرمپ دریا "ءِ منّتءَ)

شپچراگاں پَتا مُلوریناں

مُلا واحدنوریؔ ءَ وتی سفر سُبک سُبکءَ بندات کتگ... مُلّا ھر دمانءَ منی دیمءَ بوتگءُ من اناگہءَ سماء کتگ کہ اے وڑیں شیئر گُشگءَ اِنت۔

ے شپچراگاں پَتا مُلوریناں
نُوں تئی شہرءَ روشنا ڈْرچکے

لبزانکءُ ساچشت پہ بنی آدمءَ نِوانءُ پناہ گاہ اَنت۔ اِدا آیوکیں توامیں مردم ھما اَنت کہ چہ چاگردءُ روچ روزینی زندءِ بے کیپیءَ پِہری اَنت۔ اے ٹکّءِ توامیں مردم جِستگءُ لِکّ اتگیں مردم اَنت۔ ءُ نُوں مُلّاءَ ھم وتی ھُرد بستگ اَنت ھمے بے کیپیءِ بے رنگیں دیوالءَ لہتیں رنگ مُشگءُ چندے کِشک رندگ لوٹیت۔

یک شائرے چہ وتی چاگردءُ زندءَ مارشتیءُ اِزمی ڈْروشمءَ چُنت گام دیما شُتگءُ آئیءِ کوارءَ کُجام رنگ مان اَنت؟ ایشیءِ زانگءِ یکّیں رَہبند ھمیش اِنت کہ مردم آئیءِ چندے شیئر دیمءَ بنادینیت ءُ گوں آہاں ہبر بکنت۔گڑا بیا مُلّاءِ شیئرے چاریں۔

ےچاریں آتْراپ انچو ہورک اَنت موسمءِ
ئمبگاں بینگ مگسک گندگ نہ بنت

اے شیئرءِ تہا یک میکنزمے کارءَ اِنت، ءُ آ ایش اِنت کہ شیئرءِ تہا یک کلیت لبزے (Key word) ھست ءُ تہنا ھمے لبز معنوی بستارءَ وتی جاگہءَ اوشت ایتءُ شیئرءِ آ دگہ ہوردگ ھمے لبزءِ رضاءَ وتی رنگءَ بدل کن اَنت۔ اِدا ھمے لبز "آتْراپ" اِنتءُ ایشیءِ ارزشت ایش اِنت کہ اگاں توامیں لبزانی ماناہاں مٹّ بکن ئے، بلئے "آتْراپ" چہ وتی جاہءَ نہ سُریت...... ءُ پدا دومی نیمگءَ اے ھمنچو توانا اِنت کہ شیئرءِ کلّیں چاگردءَ وتی تبءِ رنگءَ رجیت۔

ےچاریں آتْراپ انچو ہورک اَنت موسمءِ

نُوں "آتْراپ"ءَ رند الّمی اِنت کہ موسم، موسم پشت مہ کپیت... موسم زمین بوت کنت،شہرے، میتگے، لوگے یا انگہ دگہ بازیں

چیزے بوت کنت... نُوں کہ آتْراپءَ موسم بدل کُت...... پداںمبگءِ رنگ مٹّ اِتءُ بینگ مگسک دگہ چیزے جوڑ بوت۔ ساچشتءِ مستریں شَری یے ایش اِنت کہ آ وانوکءَ تہنا یلہ نہ دِئنت۔ بلکیں وانوکءَ هم وتی گْواپءِ تہا ہوار گیجیتءُ وانوک ساچشت وانگءِ وہداں لاچار بیت کہ نبشتہ کارءِ ہوریءَ گون بہ کپیت۔ اِدا وھدے آتْراپءَ ھنچو لبزانی رنگ بدل کت... اِشانءَ پدا دگہ رنگے دیگءِ ہاترا وانوک یا اِشکنوکءِ ہمراہی الّم اِنت ءُ اے ھما کسانیں لِیک اِنت کہ وانوکءَ ساچشتکارءِ ہمکوپگءَ اوشتارینیت۔

یک معنوی دائرہ یے زورگءُ آئیءِ تہا یک خاصیں ٹِکّے (نکتہ یے) انچو فوکس (Focus) کنگ کہ آ چہ دائرہءَ درامد هم مہ بیت ءُ آئیءِ اندرءِ توامیں رنگ پدّر هم بہ بنت، اے یک شیواریں شائریءِ کِرد اِنت۔ بیا نُوں اے سرشونءَ مُلّاءِ شیئرے وان ایں۔

ےگلزامینءَ منی کننت ساہگ
بیگہاں مُرگ بنت کتار زِرءِ

اے دوئیں رِد (مصرعہ) یک سرجمیں معنوی دائرہ یے اَنت۔ بلئے اے دائرہءِ تہا "مُرگ" هما ٹِکّ اِنت کہ فوکس کنگ بوتگ۔ اِدا چہرءِ جہتءَ گلزمین هم زورگ بُوت کنت، ساہگ هم، بیگہ هم، مُرگ هم ءُ زِر هم...... بلئے مُرگ انچو فوکس اِنت کہ آئیءِ چھری ماناہاں تو هر نیمگءَ بہ ترّین ئے، توامیں شیئر هما نیمگءَ جُنزیت...... شیئر تہنا لبزءُ حیالانی جنگ ءُ بجنگ نہ اِنت بلکیں اے یک انچیں مردمےءِ جہگیری اِنت کہ آئیءَ کرنانی گْوازینتگیں کُرنچ بڈّا اِنتءُ پہ نہ دیستگیں بے کچّ ءُ کساسیں آئندگیءَ رہادگ اِنت۔ پمیشکا گوں شیئرءِ ارواہءَ دُچار کپگءَ الّم اِنت کہ لبزانی پردگ پہ شیواری چِست کنگ بہ بنت۔

منا اے کتابءِ تہا بازیں شیئرے دوست بیت۔ بلئے بیا من شمارا وتی دوستریں شیئرے پیشداراں

ےهر شپءَ نشتگ شپانکے ہینزکءَ
پاسے منتیت وابے بادینیت گشئے

ہر شیئر چہ وتی معنوی بستارءَ ابید یک صوتی عکسے ھم بیت۔ گوں شیئرءَ دیم پہ دیم بوّگءِ اولی جاگہ ھما اِنت کہ اُودا شیئر بس یک صوتی عکسے...... بُرزءَ نبشتہیں شیئرءِ اولی مقام انچو ڈولدار اِنت کہ مردمءَ شیئرءِ دومی بزاں معنوی تبکءَ رؤگ نیلیت، شپ، شپانک، ہینزک، پاسءُ واب چو کولاژٹیکینکءِ پینٹنگےءَ گوں باز ازمکاریءَ ہوار گیجگ بوتگ اَنتءُ ھمنچو بْراہدار اَنت کہ دل گُشیت، بس اے شیئرءَ ھمے درجہءَ بچارءُ بہ ساڑا...... بلئے مردم اگاں کمّے شیئرءَ رَد بدانت ءُ تہا ئِے بُہ پُتریت تہ سماء کپیت کہ شیئر وتی دومی منزلءَ ھم ھمنچو ہژگار اِنت...... کہ اُودا یک نیزگاریں شپے (ھر ہندءِ شپءُ روچ آئیءِ جاورانی حسابءَ ازگارءُ نیزگار بنت) کہ آئیءِ مونس تہنا یک شُدیکیں شپانکے...... ءُ شپانکءَ وتی ہورکیں ہینزک دستءَ اِنت کہ شپءِ پاسے منتگ ءُ مُلما کنگءِ جُہدءَ کنگا اِنت۔ ءُ پدا کہ وتی زندءِ ٹْرانگءَ کپیت تہ واب بادینگ بندات کنت۔ اِدا ''منتگ'' ءُ ''بادینگ'' چہ شیئرءِ چاگردی جوہارءَ زورگ بوتگ اَنت کہ ایشانی تہا ربیتءِ زیبائی شیئرءَ زیبا کنگا اِنت۔ بلئے اصلءَ ھردو لبز پہ ''سہڑینگ''ءِ بزانتءَ کارمرز بوتگ اَنت...... شپءِ پاسءِ منتگ ایش اِنت کہ آئیءِ بے تواریءُ مُلوریءِ تہا وتی دلءُ اندرءِ دردءُ زیمر ہوار گیجگ بہ بنت...... ءُ وابءِ بادینگ اے کہ وتی زندءِ نگیگیانی سہڑینگءِ ہاترا وابءُ ھیالانی بادگیر انچو بُرز برگ بہ بیت کہ چاگردءِ بے رنگی چہ چمّاں اندیم بہ بیت۔

اے کتابءِ تہا چُشیں شیئر باز اِنت کہ گوں تو سفر کن اَنت، د ◌َمبراَنت، نندانت دیوان کن اَنت، کِلگ ساز اَنت...... چو ساہگءَ کشءَ گون بنتءُ چو جمبرءَ ساچان کن اَنت...... بس ھما دلگوش پکار اِنت کہ حقّیں شیئرءِ حق اِنت۔

سلامت بات اِت۔۔۔

25/11/2013،پسنی
(مُلا واحد نوریءِ کتاب ''ھمراھاں وتی ھوشامءِ ''ءِ منّت ءَ)

توکل

توکل الّمی اِنت۔۔ پہ زندگیءَ۔۔پہ لبزانکءَ زندگی یک انچیں میتگے کہ بُرزیں کوہ یےءِ بُنءَ آباد اِنت۔۔۔ ءُ زندگیءِ سکین ایش اِنت کہ ترا بالا بوّگی اِنت۔۔ داں ھما ھدّءَ کہ کوہءِ ٹُلءَ سر بہ بئے۔۔۔۔

اودا کہ سر بوت ئے، زندءِ توامیں میتگ گوں وتی سرءُ پُراں تئی چمّانی دیمءَ بیت۔۔ اے توکل زندءِ پکار اِنت، ءُ چدءُ رند نوں لبزانکءِ کار بندات بیت۔۔۔ لبزانکءِ لوٹءُ سکین ایش اِنت کہ ترا پدا چما کوہءَ د َور کنگی اِنت۔۔۔پہ میتگءَ۔۔پرچا کہ دانکہ تو بُرزءَ نشتگ ئے۔۔۔ بس چاروکے ئے۔۔نداره کنوکے ئے، وہدے کہ د َور کنئے گڑا لبزانکءِ مردم بئے۔۔۔ ءُ ھمے توکل کنگ کپ ایت۔۔ اے سکّیں گْرانیں کارے۔۔۔ من چہ وتی نبشتہ کاراں بس، ھمینچو توکل لوٹاں کہ وتی ھما نبشتگیں تاکاں بہ درّآنت۔۔۔ کہ چراہاں آہانی لبزانکی چمّ دلجم نہ اَنت۔۔انوں ھمنچو توکل ایمانداریءِ شرت اِنت۔۔چدءُ رند۔۔۔۔

گڑا آیوکیں پدریچ بہ جیڑایت کہ چہ کوہءَ د َور کنگی اِنت یا انگہ لہتیں تاک پشت کپتہ؟

21/07/2013،پسنی

(اصغر ملنگءِ کتاب ” تْران ءُ لیکہ “ءِ منّتءَ)

کسّہ رمیزاں گپتگ اَنت

مروچاں نوکیں شائریءِ نامءَ هما درسیں بے رہبندی ءُ نا شائستگی بُوّگءَ اَنت ۔۔۔، کہ مردم آھانءَ شیئرءَ ابید دگہ ھر نامے بلوٹ ایت دات کنت۔

بلئے برے برے اے وڑیں شیئر کہ دیما گْوز ایت گُڑا مردم کمّے ساکِم تِر بیت۔

مانودی ساچ سازتہ گوں زیمراں
ما شیئر ھون ششتگ اَنت
ما جمبرانی گپّ جتہ
گوں ھَوری تْرمپاں لبز درچتہ
مئے کر پدانکیں شیئر آپ بوتگ اَنت

خالق ارمان بلوچی نوکیں لبزانکءِ هما مردمانی تہااِنت کہ آھانی شیئرءِ وانگءَ رند من دلجم باں کہ بلوچی شیئر نوک بوھان اِنت۔۔۔ بلئے وتی ربیتی شائستگی ءُ اندری ھانوادگیءِ یلہ دیگءَ ھم ساڑی نہ اِنت۔

من اِدا پہ رَہ رواجی تہنا یک شیئرے نشان کنان ءُ کتابءَ شُمے دستءَ دیاں

زندگی مرچاں چگردی ساھگے
شْوانگی لئیکو منی لُنٹاں رِچنت

27.07.2015،پسنی
(خالق ارمانؔءِ کتاب ’’کسّہ رمیزاں گپتگنت‘‘ءِ منّتءَ)

سفر بے رنگیں آچارے

رنگءِ تہا لبز ءُ ٹْرانءِ تہاشہم۔۔۔۔۔۔، جُنزءُ موسمءِ ھوار گیجگ اِزمءِ سِپت اِنت ۔ شیئر دانکہ مہ شہم ایت ۔۔۔۔۔ مہ سُر ایت سلامتیں ھبرے بہ کِندئے بوت بہ کنت۔۔۔، بلئے شیئرے نہ بیت۔
ھر کسّئہ ءُ ندارگ پہ شیئر بوّگءَ شائرءِ چمّاں لوٹ ایت ۔

کپوتے کشتگ اَت من پیژگاہءَ
اگاں ڈْرچکانءَ بانزل پربہ بوتیں

گْوات کہیبی لُڈّان اَنت
چاپ جنان اَنت روشندان

آپدانءَ بہ پہریز وتی
سرگران انت پدا ریگزار
چُشیں شیئر گُشگءِ موسمءَ چمّ ءُ اِزم ۔۔۔۔۔۔ ھر دوکانی نہاد ودّیت۔۔۔۔۔۔۔۔۔

04'06'2013،پسنی
(عادل سجادؔءِ کتاب ” سفر بے رنگیں آچارے “ءِ منّتءَ)

آپءِ نمبگ ھونءِ بو

سلّہیں دستونک انچیں تہرے کہ دستونک ءُ دوہاءِ نیامءَ سپر کنت۔ اگاں ایشیءِ تَک دستونک ئیگ اِنت گُڑا آ دستونک ئِے دوہا ئیگ اَنت۔ پمشکا اے دوئیں تہرانی ڈوھی اِنت۔۔۔۔۔۔۔
باز برا منا اے تہر یک بے مہاریں آجوئی یے کِندگءَ کئیت ۔۔۔۔۔ ءُ آجوئیءِ تہا اِزم ءُ ساچشتءِ پہازءُ پلگار وت ھنر مندی یے ۔
گُلاب گوھرءَ پہ وتا ھمے تہر درچتگ۔۔۔۔۔ ءُ اے کتابءِ تہاچندے انچیں شیئر شِنگ اَتگ اَنت کہ آھانی سادگی ءُ زیبائی دلءِ دیما مانتر اَنت۔

تو گِندے مُلکی مردمے
چراگی شہمے گوں بکن
یا
دل شَنّکانی سِستگیں تندے
جنگلءِ زینتاں پتاھان اِنت

اگاں گُلابؔ چرے پدیانکءَ جہل مئیت ۔۔۔۔ اے تہرءَ وتی رنگ ءُ بویے دات کنت۔

(گُلاب گوھرءِ کتاب” آپءِ نمبگ ھونءِ بو“ءِ منّتءَ)

رُژن آپ آبلہ

شیئر شئے یے نہ اِنت بلکیں وجودے۔۔۔۔۔ پہ شرّیں شیئرءِ گُشگءَ اے گپّءِ زانگ الّمی اِنت ۔ دنیاءِ تہا شائریءِ شرتریں بہر هما اِنت کہ اُودا لبز هبر نہ کن اَنت۔۔۔۔ بس شیئر تْران ایت ۔ مئے لبزانکءِ تہاا ے نادراهی چو فیشنءَ اتکگ ءُ چُشیں شیئر باز گُشگ بوّگءَ اِنت کہ آهانی تہا لبزءِ سرا چراگ دارگ ءُ آهانءَ سینگارگ بیت۔ ۔۔۔۔ بلئے شائر اگاں هورت بچار ایت تہ الّم گِند ایت کہ لبزانی زیبائیں هَدّیرہانی تہاشیئرءِ میّت چنچو تکانسر اِنت۔۔۔۔ شیئرءِ تہا لبز دانکہ وتی جتائیں بستارءَ هلاس نہ کنت۔۔۔۔۔، شیئرءِ وجودءِ بہرے جوڑ نہ بیت۔ لیاقت امینؔءِ اے کتابءِ تہامن دیستگ کہ شائر شیئر ءُ لبزءِ نیامءِ پُہلءِ پروشگءِ جُہدءِ نیمگءَ پیداک اِنت ۔۔۔۔ ءُ همے جُہدءِ درورے اے وڑیں شیئر اَنت کہ کتابءِ تہاشِنگ اِتگ اَنت۔

دشتءِ پُلکانی جَلیں آژناگی اِنت\
اے بَری گْواتءَ سپر آپءَ کُتگ

یا

تُنّے بنوش اِتیں چہ پکیریءِ برکتءَ\
کدّہ چکار بنت دگہ آزمانےءَ

ءُ من اُمیت کشّاں کہ لیاقت اے جُہدءَ دیمترءَ گیشتر سوهان کنت ءُ بلوچیءَ شیرکن ءُ زیبائیں شیئر بکش اِیت۔

(لیاقت امینؔءِ کتاب '' رُژن آپ آبلہ ''ءِ منّتءَ)

ڈکال ءَ

هر اِزم یک زمینےءِ امانت اِنت۔۔۔۔۔ یک چاڑ ءُ بومےءِ وارث اِنت ۔ همے پیم شیئرءِ اِزم هم وتی لبزانی تہالہتیں رنگ ءُ بوه رودین ایت ۔۔۔۔ شفاآبلوچ پہ من نوکیں نامے ۔۔۔۔۔، بلئے شیئرِئے همنچوکہ نوک انت۔۔۔۔۔۔همنچو آشنا انت هم ۔۔۔۔۔!، گوں منا۔۔۔گوں ترا ءُ گوں وتی زمینءَ ۔ منی هیالءَ بس دگہ کمّیں گامءِ سپر پشت کپتگ کہ چرائیءَ پد شفاآ ءُ شیئر یکیں چیز جوڑ بنت۔

(شفا بلوچّءِ کتاب '' بینگ مِتکگ اَنت ڈُکّالءَ ''ءِ منّتءَ)

اِستال روچءِ دُژمن انت

منیر دشتیؔ Technically پُہتہ ءُ کُتہ کاریں شائرے ۔۔۔۔۔ شیئر سازگءِ رِپک ءُ راھاں آشنا اِنت۔۔۔۔ بلئے ھما شیئر کہ چہ شائر ءُ فارمءَ ڈن درکئیت ۔۔۔۔ءُ پہ وتا حد ءُ سیمسر درگیج ایت ۔۔۔۔، آئیءِ نبشتہ کنئگءِ ھاترا چرے آشنائیءَ ابید ھم بازیں جنجالے لوٹ ایت ۔

شیئر ھما اِنت کہ اگاں چرائیءَ بُنگپءِ سنگینی ءُ فارمءِ شہم ھر دو د ِرکنئگ بہ بنت، ھم آ شیئرے پشت بہ کپ ایت ۔۔۔۔ ءُ اگاں شیئر اے ھدءَ سر مہ بیت ، گُڑا Practice یے وَ بیت ءُ Record یے ھم بیت۔۔۔۔، بلئے زندگیں شیئرےءِ کنڈءَ نہ گیپت۔۔۔ منیردشتیؔءِ کرّا منا گیشتر بھیسہ فارم ءُ ہئیتءِ سرا گِندگ اَتکگ۔۔۔! بلئے اے کتابءَ چارانءَ چندے اے وڑیں رِد (مصرعہ) ھم منی دیما گْوستگ کہ

تراولاں پادانی نہ چِت رازے

یا

پمیشکا دعا کُتگ ھَورے بہ گْوار ایت

تئی یاتاں کپاں تُنّیگ باں من

اے وڑیں رِدانی وانگءَ رند من کساس کُت کناں ۔۔۔۔ کہ منیرؔءَ اصل شائر ھمے گر ءُ بندانی تہاجاگہ یے یلہ داتگ ءُ نوں چرائیءَ شمشکار اِنت۔۔۔ من ھمے اُوستءَ داراں کہ منیرؔ آئیءَ زُوت شوھاز ایت۔

29/12/2015

(منیر دشتیؔءِ کتاب " استال روچءِ دُژمن اَنت "ءِ منّتءَ)

باھند

ندیم حسین زیدؔ ءِ سگّیں شیرکنیں سنگتے ۔ دیر اِنت کہ شیئر گُش ایت ۔۔۔۔، بلئے انگت کم مردم ئِے زانت۔کسّی چھرگ ئِے نہ جنت۔۔۔۔۔ ، بس وتی وڑیں مردمے۔ من ندیمؔ ءَ را ھچبر جُست نہ کُتگ۔۔۔۔۔ ، بلئے وھدے کہ آ راہءَ رَئوت گُڑا منا سما بیت کہ اندرءَ چنچو ماں گیش اِتگ۔ توامیں زندگیءَ بس یکّیں کارءَ گُلائیش اِنت۔ نشتگ ءُ وتی پرّ یچگءِ جُہدءَ اِنت ۔۔۔۔۔" باھند " حقیقتءَ ندیمءِ دومی کتاب اِنت۔ بلئے چہ اولی کتابءَ پیسر چاپ بوّگءَ اِنت۔ اولی کتاب ئِے دیر اِنت ۔۔۔۔۔۔ رِد ءُ بند اِنت ءُ پہ چھاپءَ مہتل اِنت بلئے نزاناں پرچا ندیمؔءَ ھُج کُتگ کہ آ بلّے ایر اِنت ، پیسرا " باھند "ءَ چھاپ کناں ۔ اے ھم آئیءِ وتی پرّ یچگءِ جُہدے بہ بیت۔
منا چہ ٹْرانگءِ ڈکّءَ بہ بوجیت
نہ گِنداں من چُشیں بستار وھدءِ

ندیمؔ باز تامداریں شیئر گُش ایت ۔۔۔۔ ءُ وتی کالبءِ تہا شیئر گُشگءِ ھُنرءَ زانت۔ رنگءُ بویے ھر دو وتی اَنت۔ ندیمؔءِ بازیں شیئرے کہ تو وان ئے گُڑا ترا سما بیت کہ آئیءَ وابءِ تہا گُشتگ اَنت ۔ یا گُشئے زاناں اناگہ چرائیءِ دپءَ دْراتکگ اَنت ۔ ءُ برے برے شیئر انچو گُش ایت کہ یکّےءَ چہ وابءَ گُڑینتگ۔
منا ندیمؔءِ بازیں شیئر ۔۔۔، بازیں وڑےءَ دوست بنت، بلئے منا یل دئے ۔۔۔۔۔۔ شُما ندیمؔءَ وتی وڑا بوان اِت ۔ ہِمار اِت ءُ مانا بہ کن اِت۔

24/04/2008 ،کراچی
(ندیم حسین زیدؔءِ کتاب " باھند "ءِ منّتءَ)

چولے دمکاں پوشان انت

هما گم کہ مردمءَ شِنگین ایت آئیءَ رِدءُ بند هم دنت۔ زہیر بنیادمءِ اندرءِ رِدءُ بندءَ گوناپ بکشیت۔ مردم وتی درشانءَ هزار دابءَ کنت، ازمءِ توامیں گوناپ اسلءَ انسانءِ اندرءِ درشانءِ سرشون اَنت۔ شیئر هما اِنت کہ مردمءِ اندری زیبائیءَ ردءُ بندے بِدنت ءُ پرائیءَ چاگردءِ تہا جاگہ یے بہ گیشین ایت۔

لبزانی بُرزءُ جہل، رِدءُ پیشرد یا زیلءُ بام کُل تمرینءِ منّتءَ اَنت، در برَگ بنت۔ پہ شیئر گُشگءَ اے ازباباں هر کس کار گیپت کنت، اگاں چیزے چہ ڈنّءَ نہ رسیت آ ازمءِ حقّیں جوهر اِنت ءُ تهنا همے جوهر چہ اندرءَ ودی بیت۔ کُلّیں وڑ ءُ ڈَول، رِپکءُ رهبند ازمی ءُ لبزانکی راجدپترءِ میراس اَنت۔ اگاں ازمکارءَ چیزے هست گُڑا چریشاں جتا، آئیءِ زہیر، گم ءُ جیڑگءِ ایوکیں رنگءُ داب اِنت کہ آئیءَ شائر، لبزانت یا ازمکار جوڑ کنت۔ هر اسیلیں ازمکارءَ وتی اندرشوہازگ ءُ آئیءِ زیبائیءَ را رِدءُ بندے دیَگ کپ ایت۔

انچو گُشنت تئی ساہگءَ\
زیبائیں مُهرگ رِتککنت\
دشتءِ کپوتاں رُپتگنت

اے نسیم بیگءِ لچّہ یےءِ سہ رِد (مصرعہ) اَنت۔۔۔۔۔۔ بلئے یک ساہگے کہ آ کسّےءِ هم بُوت کنت، مردمےءِ۔۔۔ درچکےءِ۔۔۔دیوالےءِ۔۔۔۔زمانگےءِ۔۔۔۔ هرچی کہ تو جیڑ اِت کن ئے۔ ءُ پدا ساهگءَ مُہرگ رِتککنت۔۔۔۔ ادا رُژن ءُ تہاریءِ ہوار کپگءَ گوں هما رہبند کہ ودی بُوتہ، آ شیئرءِ ردءُ بندءَ گوں زمانگءُ چاگردءِ ردءُ بندءَ نزّوک کنت۔ بلئے پدا هما دمانءَ وهدے سیمی رِد کہ دیمءَ کئیت ”دشتءِ کپوتاں رُپتگنت“ گُڑا توامیں میّنیں ردءُ بند پُرشنت بس ازمی ءُ ساچشتی ردءُ بندے جوڑ بیت ۔۔۔پرچا کہ نہ مہرگ چینک جوڑ بنت ءُ نہ کپوت تہنا مُرگ پشت کپنت، بلکیں گوں

”روپگ“ءِ کِردءَ ہوار کپگءَ رند یک انچیں چاگردےءِ ماناداریں مردم بنت کہ اودا زیبائی چہ شکمءَ بُرزتِریں بِستارے داریت۔ شیئرءِ اولیءُ گُڈّی کِرد ھمیش اِنت کہ آ چاگردءِ ردءُ بندانی دیم پہ دیمیءَ وتی ردءُ بندے ایر بکنت۔ ءُ اے کتابءِ وانگءَ رَند من چہ نسیم بیگءَ اُمیت داشت کناں کہ آ وتی شیئری سپرءِ ردءُ بندءَ ھمے گوناپءَ دیمءَ بران کنت۔

24/08/2015

(نسیم بیگءِ کتاب” چولے دمکاں پوشان اِنت “ءِ منّتءَ)

پیر زالءَ را چے سما اِنت

چَراگجاہ
شپانکے چراگجاہءَ مُرت۔۔۔۔۔۔
ءُ پدا چو بوت کہ تو میتگءِ ہرلوگءَ سر بہ کش اِتیں آئیءِ رَمگ ہمودا اَت۔۔۔۔۔۔
انگہ آئیءِ کبرءِ سرا کِگّے اوں نہ رُستگ اَت کہ توامیں میتگ آئیءِ چراگجاہ جوڑ بوت۔۔۔۔۔
کینوس ، بُرش ، رنگ درست ڈنّی چیز اَنت۔۔۔۔ دست اوں پوریا گر اَنت۔۔۔۔۔۔
بس ہما اکس وتی اِنت کہ درشانءِ دردئِے پر اَنت۔۔۔۔۔۔۔۔
ہر شے وتی بہرءَ لوٹ ایت۔ دست ہم پہ وتی مُزّءَ بے تاہیر اَنت۔۔۔۔۔۔
گُڑا بیابے ہاجت بیں چہ کینوس ، بُرش ءُ رنگاں ۔۔۔۔۔
رزا دئیں دستاں کہ وتی پوریاتءَ دگہ نیمگے بشوہاز اَنت۔۔۔۔
بس ہما اکس تیمارگی اِنت کہ درشانءِ دردئِے پر اِنت۔۔۔۔۔۔
منظورآ!پہ ایماندار بُوّگءَ ہینچو بے ایمانی وَ روا نہ اِنت ناں ۔۔۔۔؟
نیٹ میتگءَ چراگجاہ یے وَ لوٹ ایت۔

ٹیٹلاں چَرتگ گُژنگیں بسملؔ رہگْوزی
من ہما سر شاہاں منی اہوالءَ مہ پُرس

(منظور بسملءِ کتاب ” پیرزالءَ را چے سما اِنت “ءِ منّتءَ)

ما وھد گسر کپتگیں سرزمینءُ زبانیءِ پسائندگیں، اے لبزانکءِ راجدپترءِ شیرکن تریں اسرار بلّکےءَ وتی پُتینکءَ کُت ءُ چرے دنیاءَ لڈّگءِ وہدءَ وتی ماسگانی گُشگءَ بیہال بُوت کہ ھمے پُتینک کُجا اِنت۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔؟

عطاءِ شیئرءِ زپت ءُ پُرملاریں موسمءَ رند شیئرءِ ھما نوکتِریں تب کہ دیمءَ اتکگ، آ اسلءَ ھمے گرنچءِ شوہاز ءُ پرریچگءِ سپر اِنت کہ آئیءِ تہا بلوچ شیئرءِ اسرار مان اَنت۔۔۔۔۔۔۔ راشد نوکیں نامے، نوک بِندات ئِے کتگ بلئے گوں ھمے کاروانءَ گون اِنت۔ ہمیشکا آئیءِ وانگءِ وہداں شیرکنیں راز پاداں اڑان بنت۔۔۔۔۔۔۔۔ منی گوں راشدءَ سَلاہ ایش اِنت کہ توارءِ بُرز کنگءِ ناں بس رُژنا کنگءِ حاجت اِنت۔۔۔۔۔۔ پرچا کہ تہاریءِ تہا گْواچن اندیم بُوت کنت بلئے شہم وتی کترہ یےءِ تہا ہزاراں اسرار سِتر کنت، آہاں رودینیت ءُ پدا گْواچن سازایت۔

22/03/2016

(راشدشکستّءِ کتابءِ فلیپ)

ساھگ دزگیراں

لبزانکءِ وتی کالب ءُ کیلو اَنت ، وتی رُژن ءُ تہاری اَنت۔۔۔۔ چِد ءُ پیش من کہ ھر وھدءَ ترا ونتگ ھمے گُمان بوتگ کہ تو واب ءِ وھدءَ چراگاں روک کن ئے ءُ وپس ئے۔ پمشکا باز جاگہءَ ھما ساھگ چیر تَر اَنت کہ رُژنءِ زیب ءُ زینت اَنت۔۔۔۔۔ بلئے ، انوں کہ من " ساھگ دزگیراں "ءَ وانگءَ آں ھیراناں کہ تو ھینچو رنگ ءُ رُژنءِ تہا ھما د ُرستیں ساھگ پہریز اَتگ ءُ زبان داتگ اَنت کہ بس انسان ءُ لبزانکءِ نیامءَ زندگی کن اَنت ۔۔۔۔!

اِرشادؔ ۔۔۔۔۔مبارک بہ بیت۔

8فروری 2011

(ارشاد پروازؔءِ کتاب " ساہگ دزگیراں "ءِ منّتءَ)

تھنائیءِ آبادیں زِر

جمیل دیدارءِ اے کتابءِ تہا ھمینچو وشّیں شیئر مان کہ اے کتابءَ را دگہ ہچ نبشتہ ءُ ستاءِ حاجت نہ اِنت۔ بلئے جمیلءِ پُر مہریں لوٹ ھمیش اِنت کہ دو دانک ہوار گیجگ بہ بیت، گُڑا پرچا مردم شیئرے دیمءَ مہ کنت۔۔۔۔۔؟

کپوتاں گْوپتہ نوکیں گلزمین یے
اے کُوکُو مارےءِ چمّانی رنگ اَنت

زمین زندگیءِ بُنیادءُ انسانءِ پناہگاہ اِنت۔۔۔ بلئے گلزمین ھما پرمہریں ہنکین اِنت کہ اودا تو وتی رزاءُ واہگاں امانت کن ئیءُ چودا مہرانی شیرکنیاں زُورئے۔ ـــ”کپوتاں گْوپتہ نوکیں گلزمین یے“ (اِدا سازگ یا جوڑ کنگ گُشگ نہ بوّگءَ اِنت۔ وہدے کہ گوپگ گشگ بیت گُڑا بزاں کہ آئیءِ تہا اِزمءُ مہر ہوار اَنت) چُش اِنت کہ کپوتاں نوکیں پناہگاہ یے create کتہ کہ اودا مردم پہ رزاءُ واہگ ہنکین کُت کنت۔ چہ زندءُ چاگردءِ نگیگی ءُ تہلیاں دمانے لِکّ اِتءُ پناہ زُرت کنت۔

پدا دومی رِد کہ ”اے کُوکُو مارےءِ چمّانی رنگ اَنت“۔۔۔۔ چم کِردءُ اِرادہءِ پدّر کنگءِ مستریں نیمونءُ بُنجاہ اَنت۔ اِدا مار چہ وتی سربری رنگءُ براہءَ ابید مہذبی میتھالوجیءِ جہتءَ ھما سیالداریءَ ھم جوڑینیت کہ بنیادمءُ مارءِ دُژمنیءُ زمینءِ ہنکین بُوّگءِ سبب اِنت۔ پمیشکا اے وش منّیءَ ابید شائر اے ھم زانت کہ اے پناہگاہ ادارکی اِنت، ادا مردم پہ یک وہدءُ پاسے کرار گیپت کنت۔ انچو کہ کپوتانی کوکو بند بیت، اے سِہر پْرشیت، پدا ھما زند، ھما چاگرد، ھما جاور۔۔۔۔۔ پرچا کہ مارءِ چمّانی زیبائیءِ تہا ھما ریپءِ سنگینی ھم پدّر اِنت کہ آئیءِ میراس اِنت۔

10/03/2015

(جمیل دیدارءِ کتاب ”تھنائیءِ آبادیں زِر“ءِ منّتءَ)

فرض ءُ حاجت

رجانکءِ ارزشت چہ کسّءَ چیر نہ اِنت۔ بلوچیءِ پیمیں لبزانکے کہ اِدءَ فکشنءِ سند ءُ بالاد هر دو کسان اَنت، اِدا فکشن رجانک کنگءِ بستار انگہ هم مستر اِنت۔ اے گپّءَ وَ هر کس زانت کہ رجانک لبزانکی د ُنیاءِ تہا بوهوکیں اِزمی ءُ پگری کُتہ کاریانءَ گوں وتی زُبانءَ آشنا کنگءِ یکّیں راہ اِنت۔ بلئے چرے گپّءَ ابید هم رجانک دگہ مستریں کارے کنت۔۔۔ چو کہ لبزانکی موسم ءُ چاڑءَ را یک هند ءُ ٹکّےءِ هاترا نامینگ نادانی یے ءُ لبزانکی چاڑ Universalاِنت۔ ءُ آ کہ گیشتر الّمی اِنت آ کار ایش اِنت کہ رجانکءِ نیمونءَ همے لبزانکی چاڑ سفر کنت، هند، ٹک ، زبان ءُ ربیت مٹّائیت، پمشکا رجانک تہنا حاجتے نہ اِنت بلکیں فرضے هم جوڑ بیت ءُ فرض اے هاترا کہ انّوں دنیاءِ لبزانکءِ تہا هرچی کہ بُوّگءَ اِنت آئیءِ تہا تئی لبزانکءِ بهر هوار اِنت۔۔۔ یکّے ایش ءُ ایشیءَ ابیددگہ گپّے هم اَست کہ تئی لبزانک ، زبان ءُ ربیتءِ وتی هما رنگ ءُ چاڑ ے کہ هست آ هم باید اِنت کہ دنیاءِ لبزانک تہا وتی پدّرائیءَ بکنت ءُ توکہ رجانک کن ئے گڑا تو نہ ایوکءَ دگہ زبان ءُ لبزانکےءِ رنگاں گوں وتی لبزانکءَ پجّاروک کن ئے بلکیں همے رجانکءِ سرشونءَ آ ساچشتءِ تہا وتی لبزانکءِ چاڑءَ هم گیج ئے ۔ وتی زمین ءُ ربیتءِ بو ءُ باسءَ هم آئیءِ بهرے جوڑ کن ئے ۔ منی نزّءَ اے مستریں کارے چہ رجانکءَ کنگ بیت۔ مئے کرّا وَ انگہ رجانکءِ علم ءُ ربیت نوک اَنت۔۔۔۔۔ بلئے پد ا هم برے برے کہ مردم رجانکے وان ایت گُڑا سما ء کپ ایت کہ تہنا حاجتے پیلہ کنگ نہ بوتگ۔ بلکیں فرضے ادا کنگءِ جُہد هم کنگ بوتگ۔ حفیظ رئوفؔءِ اے رجانکءِ تہا همے جُہد منا سہرائیں رنگےءَ گندگ کئیت۔

پسنی،25/2/2018

(حفیظ رؤفءِ کتاب ” زَردیں هئور“ءِ منّتءَ)

گروکی شهم

گوستگیں روچءِ پد جنئگ اسلءَ وتی مرچیگیں روچءِ کساس کنئگءِ نیمونے۔۔۔۔۔۔ بلوچی لبزانکءِ هما مردم کہ آهاں وتی تیوگیں زِند پہ لبزانکءَ داتگ ءُ مرچی آهانی نامءُ کِرد مُجاں گِپتگ اَنت، آہانی نیمگءَ چارگ، چَک جنئگ، آهانی پولءَ در کپئگ هما لاگریں شہمانی شوہاز اِنت کہ چراہاں مرچیگیں چراگ جوڑ بوتگ اَنت۔۔۔۔۔یک اهدےءِ لبزانکءِ تہا چیدگی دروشمءَ بس چندے مردم پشت کپیت ءُ گیشتر هما بنت کہ وهد آهانی ترانگءَ مُجینیت بلئے یک وہدےءِ لبزانکءِ هواریں گوناپءِ جوڑشتءِ تہا هما وہدءِ توامیں نبشتہ کارانی بہر مان بیت۔

عاصم زہیرءَ چہ بانُل دشتیاریءَ رند انور شاہ قحطانیءِ شوہازگءِ جہد کتگ۔ اے تہنا یاتگیری ءُAppreciation یے نہ اِنت، بلکیں چرے کارءَ پدّر بیت کہ زی تو کجا بوتگ ئے ءُ مرچی کجا ئے۔۔۔۔؟ تئی لبزانکی رواج چون اَنت۔۔۔؟ ءُ پہ باندادءَ تو اچ وت چونیں اُمیت داشت کن ئے۔۔۔؟ پرچا کہ پُشتءَ چَک جنئگ چہ مہرءُ لپرزگیءَ ابید زانگ، کیاس کنئگ ءُ اٹکل جنئگءِ نیمونے هم۔

من امیت کشّاں کہ عاصم زہیر همے وڑا روان کنت ءُ چَک جنان بیت، دانکہ بلوچی لبزانک بِزانت کہ منی گوناپ زِی چے بوتگ ءُ مروچی چے اِنت؟

30/06/2015

(عاصم زہیرءِ کتاب ” گروکی شهم “ءِ منّتءَ)

ساهگ آدینکے

اِزم بنیادمءِ هما جوهرانی درشانءِ نام اِنت کہ آئیءِ اندرءَ چیر اَنت۔ هما کُلّیں رنگ ءُ بو کہ گیدیءِ تہا هست اَنت، انسانءِ تہا آ د ُرستانی ڈْرپش موجود اَنت۔ پمیشکا انسان گیدیءِ رازانی در گیجگءِ نیمونءَ وتی شوہازءِ کِسّہءَ بِندات کنت۔ ازم بنیادمءِ کوهن تِریں ہمراہاں یکّے، همود ا کہ آدینکءِ کِرد هلاس بیت ازمءِ کار بِندات بیت۔ ءُ کِسّہ۔۔۔۔ انسان، ازمءُ گیدی سہینانی رازدار اِنت۔

کِسّہءَ مزنیں پندے بُرّ اِتہ۔۔۔۔۔ بازیں پوشاکے بدل کتہ، بلئے انگہ کِسّہ اِنت۔۔۔۔۔علی دوست اے پڑا نوکیں نامے ءُ اے کسّہانی وانگءَ رند مردم سرپد بوت کنت کہ آ کِسّہ گُشگءِ رِپکءَ زانت۔ علی دوستءِ ازمی سِلاه یک مُجے کہ آئیءِ هر کِسّہءِ سرا ساچان اِنت۔ برے شہمیتءُ برے تہارتِر بیت ،بلئے گون اِنت هر جاه۔۔۔۔ یک انچیں مُجے کہ باز جاگہءَ گْواچنی ندارگاں چیر دنت ءُ لہتے انچیں نکشءُ اکس پیشدارایت کہ آ گْواچنءِ ارواهءِ تہا پہمیان اَنت ءُ چم ئِے دیست نہ کن اَنت۔۔۔۔ ءُ همے مُج علی دوستءِ کسّہی ازمءِ ارواه اِنت۔ اگاں علی دوست اے مُجءَ کمّیں رُژنا تِر بکنت تہ بلوچی کِسّہءِ بانداتءَ بازیں زندگیں کِسّہ یے نصیب بوت کنت۔

(علی دوستءِ کتاب ” منی ساهگ آدینکے“ءِ منّتءَ)

مهلبیں کِشکے سر گِرگ لوٹیت

ساچشت چہ اِزمءَ جتا بوت نہ کنت ۔ ساچشتءِ بالاد مُدام چہ ازمءِ بالادءَ گیشینگ بیت۔ ءُ ازمءِ ھاترا تمرینءِ بستار ڈالچار کنئگ نہ بیت۔۔ شہنواز طاھرؔ کہ اولی رندءَ گوں من د ُچار کپت تہ آئیءِ دیمءِ سرا من ابیدئے زندءَ دگہ ھچ پیئمیں کِشک ءُ لیکے نہ دیست۔۔۔۔

پدا کہ شیئرِئے ونت گُڑا زندگیءِ ھمے توامیں تاب ءُ ریس کہ من آئیءِ دیمءِ سرا دیستگ اَتنت ۔۔، آئیءِ لبز ءُ لبزانی جوڑشتءِ تہاھم گِندگ بوت اَنت۔ اے کتاب کہ شُمے دیما انت ، اے کتابءِ نکان شہنوازءَ ھما سندءَ نبشتہ کتگ اَنت کہ اے سندءَ مردم گندگ ءُ اِش کنئگ ھیل گیپت ءُ ھمے سندءَ ھم شہنوازءَ ازمءِ حق ادا کنئگءِ جُہد کُتگ۔۔۔۔

بلئے زندءَ آئیءَ را موکل نہ دات کہ وتی تمرینءَ سرجم بہ کنت۔۔۔۔۔ پدا ما دیست کہ شہنوازؔ سکیں کسانیں سندےءَ زندگی ، زندگی لئیب کنانءَ چہ زندءِ سیمسرءَ ھما دیم بوت۔

(شھنواز طاھرءِ کتاب مھلبیں کشکے سر گرگ لوٹیتءِ منّتءَ)